

วารสารศึกษาศาสตร์ปัญญาพัฒน์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

ปีที่ 1 ฉบับที่ 2

กรกฎาคม - ธันวาคม 2566

ISSN : 2985 - 0878 (Print)

ISSN : 2985 - 0886 (Online)

Journal of
Education
Panyaphat

July - December 2023

Vol. 1
No. 2

Surindra Rajabhat University

กำหนดเผยแพร่

วารสารครุศาสตร์ปัญญาพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ กำหนดการเผยแพร่ปีละ 2 ฉบับ คือ ฉบับที่ 1 (มกราคม - มิถุนายน) และ ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม - ธันวาคม)

วัตถุประสงค์

เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้คณาจารย์ นักวิชาการ นิสิต นักศึกษา และผู้สนใจทั่วไป โอกาสเผยแพร่ผลงานทางวิชาการทางการศึกษา สหวิทยาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ นอกจากนี้ยังเป็นเวทีวิชาการเพื่อแลกเปลี่ยนทัศนะและข้อคิดเห็นทางด้านการศึกษาซึ่งครอบคลุมวิทยาการด้านการบูรณาการศาสตร์เพื่อการพัฒนา

ขอบเขตของวารสาร

บทความทางวิชาการทางการศึกษา สหวิทยาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ รวมถึง วิทยาการด้านการบูรณาการศาสตร์เพื่อการพัฒนา

ประเภทบทความ

แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ บทความวิจัย และ บทความวิชาการ

เงื่อนไขการตีพิมพ์

1. เป็นบทความวิจัยหรือบทความวิชาการ
2. บทความที่ไม่มีรายการอ้างอิง จะพิจารณาคัดเลือกเป็นรายบทความ โดยพิจารณาจากเนื้อหาของบทความที่มีอยู่ในความสนใจของสังคมและมีคุณค่าทางวิชาการ
3. ไม่เป็นบทความแปล/บทความสัมภาษณ์รายการอ้างอิงประเภทหนังสือที่ไม่คัดเลือกเพื่อบันทึกคือรายการอ้างอิงที่ไม่มีชื่อผู้เขียนและผู้เขียนที่เป็นนิติบุคคล
4. บทความที่ลงตีพิมพ์ทุกเรื่องได้รับการตรวจทางวิชาการโดยผู้ประเมินอิสระในลักษณะ ผู้พิจารณาไม่ทราบชื่อผู้แต่งและผู้แต่งไม่ทราบชื่อผู้พิจารณา (Double-Blind Peer Review) ตามกระบวนการที่กองบรรณาธิการกำหนด ทั้งนี้บทความจะต้องได้รับผลการประเมินว่า “ผ่านการพิจารณา” จากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน

5. ข้อคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับบทความที่ลงตีพิมพ์ในวารสารครุศาสตร์ปัญญาพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์นี้เป็นของผู้เขียน คณะผู้จัดทำวารสารไม่จำเป็นต้องเห็นด้วย

6. กองบรรณาธิการวารสารครุศาสตร์ปัญญาพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ ไม่สงวนลิขสิทธิ์การคัดลอกแต่ให้อ้างอิงแสดงที่มา

7. รูปแบบการอ้างอิงเป็นแบบ APA: Publication Manual of the American Psychological Association'(7th Edition)

คณะกรรมการที่ปรึกษา

อธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

รองอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ทุกฝ่าย

คณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

รองคณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

หัวหน้าสำนักงานคณะครุศาสตร์

บรรณาธิการ

อาจารย์ปิยพร สีสันต์

รองบรรณาธิการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศุภรณกฤษ ยอดสละ

อาจารย์ปิยณัฐ ศรีชะตา

ผู้ช่วยบรรณาธิการ

นายคงคม สืบสิทธิ์

นางนันทิยา สุพรรณภพ

เลขานุการ

นางประภาพร ปลายแก่น

นายคณภัทร พวงจินดา

กองบรรณาธิการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุไร จันทมัตตการ	มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
อาจารย์ ดร.อุดม หอมคำ	มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
รองศาสตราจารย์ ดร.บุญจันทร์ สีสันต์	สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัชรี ฤงแก้ว	มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุธนะ ดิงศภัทีย์	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศศิธร กาญจนสุวรรณ	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
อาจารย์ ดร.เสกสรรค์ ทองคำบรรจง	มหาวิทยาลัยบูรพา

คณะกรรมการกลั่นกรองความถูกต้องด้านภาษา

อาจารย์ณัฐวุฒิ ไจกล้ำ	มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
อาจารย์ภาณุวัฒน์ พันธโคตร	มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

คณะกรรมการกลั่นกรองบทความ (Peer Review)

ผู้ทรงคุณวุฒิภายใน

รองศาสตราจารย์ ดร.บุญเลี้ยง ทุมทอง	มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
รองศาสตราจารย์ ดร.นิติพัฒน์ พัฒนฉัตรชัย	มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทิพจุฬา สุภิมารส สิงคเสลิต	มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิตติศักดิ์ มีเจริญ	มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วสันต์ชัย กากแก้ว	มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทรงเดช สอนใจ	มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พนา จินดาศรี	มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกื้อ กระแสโสม	มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ตรีคม พรหมมานุญ	มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทิพเนตร ปาสานำ	มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประดิษฐ์ ชื่นบาน	มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์พัชรี เขตต์จะโป๊ะ
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์วาริรัตน์ แยมประดิษฐ์
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัคราพร สุขทอง
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พีรวัส อินทวิ
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จงกิจ วงษ์พินิจ
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์กานต์ กาญจนพิมาย
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์จำนง จันทร์เขียว
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประยุทธ คงอินทร์
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมพร จันทร์มัตตุการ
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อำนาจ วัฒนกรศิริ
 อาจารย์ ดร.นุชจรี บุญเกิด
 อาจารย์ ดร.ณิชนันรา ดีสม
 อาจารย์ ดร.โชติอนันต์ เขาวนัสสุจริต
 อาจารย์ ดร.พิกุล ประดับศรี
 อาจารย์ ดร.กมลรัตน์ วงคามาศย์
 อาจารย์ ดร.สมเกียรติ เพ็ชรมาก
 อาจารย์ ดร.ธัญเทพ สิทธิเสื่อ
 อาจารย์ ดร.ประวิชญา สร้อยจิตร
 อาจารย์ ดร.วิโรจน์ ทองปลิว
 อาจารย์ ดร.ทศพล ลุนนุ
 อาจารย์ทองพูล ชุมคำ
ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก
 รองศาสตราจารย์ ดร.ประสาท เนื่องเฉลิม
 รองศาสตราจารย์ ดร.ชวลิต ชุกก่าแพง
 รองศาสตราจารย์ ดร.สุเทพ อ่วมเจริญ
 รองศาสตราจารย์ ดร.ชมนาด เชื้อสุวรรณทวี
 รองศาสตราจารย์ ดร.นืออน พิณประดิษฐ์
 รองศาสตราจารย์ ดร.วรรณดี แสงประทีปทอง

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
 มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
 มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
 มหาวิทยาลัยศิลปากร
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 มหาวิทยาลัยขอนแก่น
 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

รองศาสตราจารย์ ดร.จตุรงค์ ณะสีลังกูร

รองศาสตราจารย์ ดร.อัคพงษ์ สุขมาตย์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูษิต บุญทองเถลิง

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมาน เอกพิมพ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนล สวนประดิษฐ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชาติ หอมจันทร์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธัญญรัตน์ ชิดไธสง

ผู้ช่วยศาสตราจารย์สิริรัตน์ นาकिन

ผู้ช่วยศาสตราจารย์โสภิตา โคตรโนนกก

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เทวีภา ประดิษฐ์บาทุกา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปาริชาติ ประกอบมาศ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณพงษ์ ร่มแก้ว

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิวัฒน์ เพชรศรี

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรธิดา ประสาร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒน์ บันลือ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิราภรณ์ ปาลี

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา ทองบุญนาค

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิรินทร์นิชา ปัญจอรียะกุล

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นภาพรณ ัญญา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิระพร ชะโน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชนสิทธิ์ สิทธิสูงเนิน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริวรรณ วนิชวัฒนวรชัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สัมพันธ์ ถิ่นเวียงทอง

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปกรณ สุปินานนท์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชินวัตร บุปผาวัลย์

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้า

คุณทหารลาดกระบัง

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม

มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

(ศุภณีย์แมร์ริม)

มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

มหาวิทยาลัยศิลปากร

มหาวิทยาลัยศิลปากร

มหาวิทยาลัยขอนแก่น

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอม

เกล้าธนบุรี

ผู้ทรงคุณวุฒิ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวรรณา รัตนธรรมเมธี	ผู้ทรงคุณวุฒิ
อาจารย์ ดร.ประทวน วันนิจ	มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
อาจารย์ ดร.วนิดา หอมจันทร์	มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
อาจารย์ ดร.ศลิษา ณรงค์เลิศฤทธิ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
อาจารย์ ดร.วินัย ทองภูบาล	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
อาจารย์ ดร. พัชราภรณ์ พิลาสมบัติ	มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
อาจารย์ ดร.ไพฑูรย์ พวงยอด	มหาวิทยาลัยนครพนม
อาจารย์ ดร.เดชกุล มัทวานุกุล	สถาบันเทคโนโลยีแห่งสุวรรณภูมิ
อาจารย์ ดร.จิตณรงค์ เอี่ยมสำอางค์	วิทยาลัยเทคโนโลยีพานิชการ
	ราชดำเนิน
ดร.นรินทร์มณี ธรินทราวัดณ์	โรงเรียนบ้านหนองหญ้าปล้อง

สำนักงาน

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

186 ถนนสุรินทร์-ปราสาท ตำบลนอกเมือง อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ 32000

ออกแบบและพิมพ์

โรงพิมพ์ ส.พันธ์เพ็ญ : 552/1 ถนนชนสาร ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ 32000

ต้นฉบับที่ตีพิมพ์ในวารสารฉบับนี้

ได้รับการตรวจทางวิชาการโดยผู้ทรงคุณวุฒิ (Peer Review) เฉพาะสาขาวิชาการ

ตีพิมพ์ซ้ำต้องได้รับอนุญาต

จากกองบรรณาธิการวารสารครุศาสตร์เป็นลายลักษณ์อักษร

บทบรรณาธิการ

ด้วยคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ ได้จัดการเรียนการสอนและผลิตบัณฑิตเพื่อออกไปรับใช้สังคมตามปรัชญาและปณิธานของคณะฯ เป็นระยะเวลาหนึ่งแล้ว ในการเผยแพร่ภาพลักษณ์ประชาสัมพันธ์คณะครุศาสตร์สู่ชุมชนและสังคม จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการพัฒนาระบบประชาสัมพันธ์ให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง การจัดทำวารสารครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ เป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่จะเป็นการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการของนักศึกษา คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา ตลอดจนเป็นวารสารที่รวบรวมองค์ความรู้จากผู้ทรงคุณวุฒิทั้งในสถานศึกษาของภาครัฐและภาคเอกชนที่ต้องการเผยแพร่องค์ความรู้แก่ชุมชน รวมทั้งได้แลกเปลี่ยนความรู้ทางวิชาการให้เป็นที่รู้จักและยอมรับจากสังคม คณะครุศาสตร์จึงได้จัดทำ “วารสารครุศาสตร์ปัญญาพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์” เพื่อเป็นศูนย์กลางในการลงบทความทางวิชาการด้านการศึกษาและจัดพิมพ์เผยแพร่สู่สาธารณะอย่างน้อยปีละ 2 ฉบับ (มกราคม - มิถุนายน, กรกฎาคม - ธันวาคม)

โดยวารสารครุศาสตร์ปัญญาพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ ฉบับนี้ นำเสนอบทความวิจัย ซึ่งเป็นผลงานของนักศึกษา/นิสิต คณาจารย์จากมหาวิทยาลัยและบุคลากรมหาวิทยาลัยต่าง ๆ รวมจำนวน 8 เรื่อง

ขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิ (Peer Review) ทุกท่านที่ได้ให้ความกรุณาตรวจสอบบทความด้วยความเสียสละ ในนามของกองบรรณาธิการวารสารครุศาสตร์ปัญญาพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าวารสารฉบับนี้จะให้แนวคิดหรือเป็นประโยชน์ต่อวงการศึกษาดูเฉพาะผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานถึงระดับอุดมศึกษา และท้ายสุดนี้กองบรรณาธิการมีความยินดีอย่างยิ่งที่จะได้ร่วมเรียนรู้กับท่านผู้อ่านในโอกาสต่อไป

ปิยพร สีสันต์

บรรณาธิการ

สารบัญ

	หน้า
บทบรรณาธิการ	๗
สารบัญ	๗
บทความวิจัย (Research Articles)	
การพัฒนาการเรียนรู้เรื่องการนำเทคโนโลยีมาแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3 โดยใช้โมชันกราฟิกร่วมกับวิธีการสอนแบบร่วมมือ กัญญารัตน์ ทองแมน, จักรพงษ์ วารี	1
การพัฒนาการเรียนรู้ เรื่องวัสดุและอุปกรณ์พื้นฐาน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีความจริงเสริม AR ร่วมวิธีการสอน แบบร่วมมือในประเทศไทย อติติยา สร้างนอก, จักรพงษ์ วารี, กฤษณ์สิทธิ์ รุจิรักษ์ปณัยภพ.....	15
แนวทางการบริหารงานพัสดุของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา กาญจนบุรี เขต 4 ชวลี เกตุคง, สาโรจน์ เผ่าวงศากุล	31
การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ณัฐดนัย ฤทธิทัย, สาโรจน์ เผ่าวงศากุล, นิพนธ์ วรรณเวช.....	53
การบริหารงานตามมาตรฐานวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร อานนท์ นามลาด, สมบัติ เดชบำรุง, สมใจ เดชบำรุง.....	71
การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญ ในการสร้างสรรค์ชาติไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้วิธีการ จัดกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน ธรรมรส สีนชุม, ศรีสุดา พัฒจันทร์	89

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
การบริหารงานวิชาการภายใต้ความปกติใหม่ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี วีรวัฒน์ พนาสณฑ์, มิตภาณี พุ่มกล่อม	109
ภาวะผู้นำทางการบริหารการศึกษาในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่ม โรงเรียนในจังหวัด ชล และกรุงเทพฯ ณัฐพัชร์ วรพงศ์พัชร์, รวิพร ยุวรีย์, จริญญารุ่งสว่าง บวร	125
ภาคผนวก	149
ขั้นตอนการดำเนินงานวารสารครุศาสตร์ปัญญาพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์.....	150
หลักเกณฑ์การเสนอบทความเพื่อตีพิมพ์เผยแพร่วารสารครุศาสตร์ปัญญาพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์.....	152
รูปแบบและการพิมพ์เนื้อหาบทความ.....	154

การพัฒนาการเรียนรู้เรื่องการนำเทคโนโลยีมาแก้ปัญหาของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้โมชันกราฟิกร่วมกับวิธีการสอนแบบร่วมมือ
Development of the learning on the use of technology for
solving problems by using motion graphics integrated with a
collaborative method of Mathayomsuksa 3 students

กัญญารัตน์ ทองแมน¹, จักรพงษ์ วารี²

Kanyarat Tongman¹, Jakkrapong Waree²

Received : September 2, 2023; Revised : September 22, 2023; Accepted : November 6, 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาสื่อโมชันกราฟิกเรื่องการนำเทคโนโลยีมาแก้ปัญหาให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75 2) ศึกษาผลการเรียนรู้ของนักเรียนที่เรียนเรื่องการนำเทคโนโลยีมาแก้ปัญหา โดยใช้โมชันกราฟิก และ 3) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การนำเทคโนโลยีมาแก้ปัญหาร่วมกับวิธีการสอนแบบร่วมมือ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้การวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพนมดงรักวิทยา ต.จิกแดก อ.พนมดงรัก จ.สุรินทร์ จำนวน 29 คน ได้มาจากการใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) และโดยการจับฉลาก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 1) สื่อโมชันกราฟิก เรื่อง การนำเทคโนโลยีมาแก้ปัญหา 2) แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การนำเทคโนโลยีมาแก้ปัญหา 3) แบบสอบถามความพึงพอใจ และ 4) ข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สถิติที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของผลการเรียนรู้โดย dependent sample t-test

¹ บัณฑิต คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ : Graduate. Faculty of Education, Surindra Rajabhat University.

² อาจารย์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ : Lecturer. Faculty of Education, Surindra Rajabhat University.

ผลการวิจัยพบว่า

1) สื่อโมชันกราฟิก เรื่อง การนำเทคโนโลยีมาแก้ปัญหา มีคุณภาพระดับมากที่สุด (มีค่าเฉลี่ย 4.82) และมีประสิทธิภาพ 96.96/85.68 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 75/75 2) ผลการจัดเรียนรู้ของนักเรียนที่เรียนรู้เรื่องการนำเทคโนโลยีมาแก้ปัญหา โดยใช้โมชัน กราฟิกร่วมกับวิธีการสอนแบบร่วมมือของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ เรื่องการนำเทคโนโลยีมาแก้ปัญหาโดยใช้โมชันกราฟิกร่วมกับวิธีการสอนแบบร่วมมือในระดับมากที่สุดค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.55

คำสำคัญ (Keyword) : โมชันกราฟิก, การสอนแบบร่วมมือ, การนำเทคโนโลยีมาแก้ปัญหา

Abstract

The objectives of this research were 1) Develop motion graphics effectively according to the criteria 75/75. 2) Study the learning achievement of Mathayomsuksa 3 students. 3) Study the students' satisfaction with the learning using technology for solving problems integrated with the cooperative method. The sample group was 29 Mathayomsuksa 3 students of Phanom Dong Rak Witthaya School, Jeekdaek Subdistrict, Phanom Dong Rak District, Surin Province selected by simple random sampling. Research instruments were 1) 2 Motion graphics on the use of technology for solving problems. 2) 1 Learning management plan. 3) Students' satisfaction assessment form and 4) 20-item Achievement Test. The research statistics were descriptive, arithmetic means, standard deviation, and dependent sample t-test.

The research results were:

1) The quality of Motion graphics is a high-level mean score equal to 4.82 And the efficiency of Motion is effectively equal to 96.96/85.68 which is higher than the 75/75 criteria. 2) The Learning achievement score of Mathayomsuksa 3 students who studied by using the Motion graphic and Cooperative learning method found that the post-test learning achievement scores were higher than the pre-test significantly at

the statistic level of 0.05. 3) In the overview, the results score of students' satisfaction assessment on the learning on the use of technology for solving problems by using motion graphics integrated with a collaborative method is the highest level mean score is 4.55

Keyword : Motion graphic, Cooperative learning method., use of technology for solving problems

บทนำ

ในปัจจุบันประเทศไทยมีการขยายตัวทางเศรษฐกิจสูงขึ้น การสร้างรายได้ของคนไทยมุ่งเน้นไปที่ภาคบริการ และภาคอุตสาหกรรมที่ใช้ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ดังนั้นในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) การเตรียมความพร้อมของประเทศ ใน ด้านการพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และนวัตกรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วง 5 ปีนี้ต้องมุ่งเน้นในเรื่องการสนับสนุนการวิจัยพัฒนา การดัดแปลงและต่อยอดการพัฒนาเทคโนโลยี ไปสู่ความเป็นอัจฉริยะ โดยใช้เทคโนโลยีขั้นสูงและการผสมผสานเทคโนโลยี จึงต้องมีการพัฒนาคนให้มีความรู้ และทักษะ ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ในหมวดที่ 9 เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ได้กล่าวไว้ใน มาตรา 64 ที่ส่งเสริมการผลิตสื่อการเรียน มาตรา 65 พัฒนาบุคลากรทั้งผู้ผลิตและผู้ใช้เทคโนโลยีการศึกษา ให้มีความรู้ ความสามารถ และทักษะในการผลิต รวมทั้งการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม มาตรา 66 ผู้เรียนมีสิทธิ์ได้ใช้เทคโนโลยีการศึกษามาในการพัฒนาความรู้และทักษะด้วยตนเองได้อย่าง ต่อเนื่อง ตลอดชีวิต และ มาตรา 67 รัฐต้องส่งเสริมให้มีการวิจัยและการพัฒนาการผลิตและการพัฒนาเทคโนโลยี เพื่อให้เกิดการใช้ที่คุ้มค่าและเหมาะสมกับกระบวนการเรียนรู้ของคนไทย (เวชยันต์ ปันธรรม, 2560) การจัดการเรียนการสอนในวิชาเทคโนโลยีและวิทยาการคำนวณมุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนได้ เรียนรู้และมีทักษะ การคิดเชิงคำนวณ การคิดวิเคราะห์แก้ปัญหาเป็นขั้นตอนและเป็นระบบ ประยุกต์ใช้ความรู้ด้านวิทยาการคอมพิวเตอร์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ในการแก้ปัญหา ที่พบในชีวิตจริง ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเป็นสาระเกี่ยวกับการพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความ เข้าใจเกี่ยวกับเทคโนโลยีทั้งนี้ โรงเรียนพนมดงรักวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 33 โรงเรียนเปิดสอน 3 ระดับ คือระดับ มัธยมศึกษาตอนต้น

ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ก็ได้จัดการเรียนการสอนในรายวิชาดังกล่าวแต่จาก การสังเกตการสอนและสัมภาษณ์ครูผู้สอน พบว่าทางโรงเรียนต้องการพัฒนาและยกระดับการเรียนรู้ ด้านเทคโนโลยีให้สูงขึ้นมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนและมีทักษะทาง เทคโนโลยีควบคู่กัน ผู้วิจัยพิจารณาและเล็งเห็นว่า 2 ปัจจัยที่จะสามารถยกระดับการเรียนรู้ได้สูงขึ้น ได้ คือ 1.สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย และ 2.วิธีการสอนที่เหมาะสม

โมชันกราฟิก (Motion Graphic) เป็นสื่อผสมที่มีอิทธิพลในการโน้มน้าวใจมากที่สุด ในขณะนี้ โดยโมชันกราฟิกมีความสามารถในการผสมผสานระหว่างภาพและเสียงเข้าด้วยกันซึ่งถือเป็นการผสมผสานที่ลงตัวมากกว่าสื่อดิจิทัลประเภทอื่น โดยโมชันกราฟิกถูกพัฒนา และถูกใช้อย่างแพร่หลายในประเทศต่างๆ โดยเฉพาะในวงการโทรทัศน์ในประเทศแถบตะวันตกด้วยลักษณะเด่นของโมชันกราฟิก เป็นการใชภาพประกอบ 3 การ เคลื่อนไหวที่สามารถสื่อสารและนำเสนอข้อมูลหรือเรื่องราวที่มีความซับซ้อนให้เข้าใจได้ง่ายใน ระยะเวลาที่จำกัด ทำให้โมชันกราฟิกเป็นสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่มีความน่าสนใจและมีบทบาทต่อ การ โฆษณาหรือประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารรวมทั้งการเผยแพร่ความรู้ต่างๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ของ พงษ์พิพัฒน์ สายทอง (2560) โดยผลการวิจัยพบว่า 1) ข้อมูลหลักสูตรที่นำมาเป็นกรอบในการ ออกแบบและพัฒนา โมชันอินโฟกราฟิก ได้แก่ ปริมาณหลักสูตร ความรู้พื้นฐานของผู้เข้าศึกษา การ จัดการเรียนการสอนและโอกาสในการประกอบอาชีพ 2) ผลการประเมินโมชันอินโฟกราฟิกของ ผู้เชี่ยวชาญโดยรวมอยู่ในระดับมีคุณภาพดีมาก 3) หลังทดลองใช้โมชันอินโฟกราฟิก ครูแนะนำมีความ คิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และนักเรียนมีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก วิธีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนตั้งแต่สองคนขึ้นไป หรือโดยการแบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่มย่อย ๆ ส่งเสริมให้ผู้เรียนทำกิจกรรมร่วมกัน โดยในกลุ่มประกอบด้วยสมาชิกที่มีความสามารถแตกต่างกัน มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น มีการช่วยเหลือ พึ่งพากัน มีความรับผิดชอบร่วมกัน ทั้งในส่วนตนและส่วนรวม เพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพการเรียนรู้ของแต่ละคน สนับสนุนให้มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันจนบรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้เพื่อให้การ ทำงานกลุ่มมีประสิทธิภาพดีกว่าเดิม เป็นการฝึกกระบวนการกลุ่มอย่างเป็นกระบวนการการเรียนรู้แบบร่วมมือ เป็นเทคนิคการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้นักเรียนได้เรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่มเล็ก ๆ แต่ละกลุ่มประกอบด้วยสมาชิกที่มีความรู้ความสามารถแตกต่างกัน แต่ละคนมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงในการเรียนรู้และในความสำเร็จ

ของกลุ่ม โดยที่ในกลุ่มจะมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น แบ่งปันทรัพยากร ให้กำลังใจแก่กันและกัน คนเก่งจะช่วยเหลือคนที่อ่อนกว่า สมาชิกในกลุ่มไม่เพียงแต่รับผิดชอบต่อผลการเรียนของตนเองเท่านั้น แต่จะต้องร่วมรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของเพื่อนสมาชิกทุกคนในกลุ่ม ความสำเร็จของบุคคลคือความสำเร็จของกลุ่ม

จากข้อมูลดังกล่าวมาทั้งหมดนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนาการเรียนรู้เรื่องการนำเทคโนโลยีมาแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้โมชันกราฟิกร่วมกับวิธีการสอนแบบร่วมมือ โดยการพัฒนาโมชันกราฟิกเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้เรื่องการนำเทคโนโลยีมาแก้ปัญหาร่วมกับวิธีการสอนแบบร่วมมือ ภายใต้หัวข้อการพัฒนาการเรียนรู้เรื่องการนำเทคโนโลยีในการแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เพื่อส่งเสริมและพัฒนาทักษะทางการเรียนให้สูงขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาสื่อโมชันกราฟิกเรื่องการนำเทคโนโลยีมาแก้ปัญหาให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75
2. เพื่อศึกษาผลการเรียนรู้ของนักเรียนที่เรียนเรื่องการนำเทคโนโลยีมาแก้ปัญหา โดยใช้โมชันกราฟิก
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้เรื่องการนำเทคโนโลยีมาแก้ปัญหาร่วมกับวิธีการสอนแบบร่วมมือ

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพนมดงรักวิทยา ตำบลจิกแดก อำเภอพนมดงรัก จังหวัดสุรินทร์ ที่เรียนภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 5 ห้อง มีนักเรียนทั้งหมด 89 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพนมดงรักวิทยา ตำบล จิกแดก อำเภอพนมดงรัก จังหวัดสุรินทร์ มีนักเรียนจำนวน 29 คน โดยมีวิธีที่ได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับฉลาก

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ 1) ตัวแปรต้น คือ การจัดการเรียนรู้เรื่องการนำเทคโนโลยีมาแก้ปัญหาโดยใช้สื่อโมชันกราฟิกร่วมกับวิธีการสอนแบบร่วมมือ 2) ตัวแปรตาม คือ ผลการเรียนรู้, ความพึงพอใจของนักเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการสอน เป็นแผนการจัดการเรียนสอน จำนวน 1 แผน มีจำนวน 1 หน่วย เรื่อง การนำเทคโนโลยีมาแก้ปัญหา ใช้ในการจัดการเรียนการสอน 2 สัปดาห์ ผลประเมินประสิทธิภาพของแผนการสอนโดยผู้ช่วยชาญจำนวน 3 คน พบว่า แผนการสอนมีระดับความเชื่อมั่นที่ 4.56

2. โมชันกราฟิก เรื่อง การนำเทคโนโลยีมาแก้ปัญหา เป็นสื่อการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อใช้ประกอบการเรียนรู้ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ใช้ร่วมกับแผนการจัดการเรียนรู้ ผลการประเมินคุณภาพโมชันกราฟิกโดยผู้เชี่ยวชาญมีคุณภาพระดับมากที่สุด (มีค่าเฉลี่ย 4.82)

3. แบบทดสอบ มีเนื้อหาความรู้เกี่ยวกับการนำเทคโนโลยีในการแก้ปัญหารายวิชา เทคโนโลยีและวิทยาการคำนวณ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ใช้เพื่อประเมินความรู้ของนักเรียนในโรงเรียนพนมดงรักวิทยา หลังจากการเรียนเป็นข้อสอบปรนัย จำนวน 20 ข้อ มีค่าความยากง่ายเท่ากับ 0.71

4. แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ โดยใช้แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ พัฒนาการเรียนรู้โดยใช้โมชันกราฟิกร่วมกับวิธีการสอนแบบร่วมมือเป็นแบบสอบถาม

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพนมดงรักวิทยา ตำบลจิกแดก อำเภอพนมดงรัก จังหวัดสุรินทร์ มีนักเรียนจำนวน 29 คน โดยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังต่อไปนี้

1. เตรียมนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง โดยการปฐมนิเทศชี้แจงและให้คำแนะนำลักษณะการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และบทบาทหน้าที่ของนักเรียนให้นักเรียนเข้าใจ โดยเน้นให้นักเรียนทราบถึงข้อตกลงเบื้องต้น บทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบของนักเรียน

2. การทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียน (Pre-test) กับนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทดสอบก่อนที่จะทำการทดลองสอนในช่วงแรก เพื่อ

ศึกษาความรู้ของนักเรียน และเก็บข้อมูลที่ได้จากการทำแบบทดสอบไว้เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นต่อไป

3. ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้โมชันกราฟิก ร่วมกับวิธีการสอนแบบร่วมมือ (Collaborative Learning) เรื่องการนำเทคโนโลยีมาแก้ปัญหา ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่กำหนด

4. มอบหมายให้นักเรียนทำกิจกรรมการเรียนรู้จากใบงาน การนำเสนอและทำแบบทดสอบตามแผนที่กำหนด พร้อมทั้งสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน

5. ทดสอบหลังเรียน (Post-test) ภายหลังจากดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ครบตามแผนการจัดการเรียนรู้แล้ว ใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนซึ่งเป็นฉบับเดียวกันกับที่ใช้ทดสอบก่อนเรียน แต่มีการสลับข้อและตัวเลือกเพื่อป้องกันการรู้ข้อสอบ ทำการตรวจให้คะแนนแล้วนำไปวิเคราะห์ทางสถิติ

6. ดำเนินการวัดความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ภายหลังจากสิ้นสุดการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียน โดยใช้แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้โมชันกราฟิกร่วมกับวิธีการสอนแบบร่วมมือ (Cooperative Learning) แล้วรวบรวมข้อมูลไว้เพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

ผลการวิจัย

1. การศึกษาประสิทธิภาพของกิจกรรมการจัดการเรียนรู้โดยใช้โมชันกราฟิกร่วมกับวิธีการสอนแบบร่วมมือของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า ประสิทธิภาพของกิจกรรมการจัดการเรียนรู้โดยใช้โมชันกราฟิกร่วมกับวิธีการสอนแบบร่วมมือของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 1 เรื่อง โดยประสิทธิภาพของกระบวนการระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (E1) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 96.96 และประสิทธิภาพของหลังการเรียน (E2) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 85.68 ซึ่งมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด 75/75 กล่าวโดยสรุปได้ว่า สื่อโมชันกราฟิกเรื่องการนำเทคโนโลยีมาแก้ปัญหา มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด 75/75 และเมื่อใช้ร่วมกับวิธีการสอนแบบร่วมมือจะส่งผลให้ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

ตารางที่ 1 การศึกษาประสิทธิภาพของกิจกรรมการจัดการเรียนรู้โดยใช้โมชันกราฟิกร่วมกับวิธีการสอน แบบร่วมมือของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

พัฒนาการเรียนรู้เรื่องการนำเทคโนโลยีมา แก้ปัญหา โดยใช้โมชันกราฟิกร่วมกับวิธีการสอน แบบร่วมมือของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	เกณฑ์ 75/75	
	ประสิทธิภาพของ กระบวนการ (E1)	ประสิทธิภาพของ กระบวนการ (E1)
	ประสิทธิภาพของผล หลัง การเรียนรู้ (E2)	ประสิทธิภาพของผล หลัง การเรียนรู้ (E2)
หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง การนำเทคโนโลยีมาแก้ปัญหา	96.96	85.68
ค่าเฉลี่ย	96.96	85.68

2. การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนรู้โดยใช้โมชันกราฟิกร่วมกับวิธีการสอนแบบร่วมมือ พบว่า คะแนนเฉลี่ยของผลการจัดการเรียนรู้ด้านทักษะการแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 14.55 คะแนน และหลังเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 17.13 คะแนน จากการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยจากการจัดการเรียนรู้พบว่า ผลสัมฤทธิ์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ข้อมูลจากการวิจัยสรุปได้ว่า ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้โมชันกราฟิก ด้านทักษะการแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 การจัดการเรียนรู้ด้วยโมชันกราฟิก เรื่อง การนำเทคโนโลยีมาแก้ปัญหา เมื่อนำมาจัดการเรียนรู้ร่วมกับวิธีการสอนแบบร่วมมือสามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้นได้

ตารางที่ 2 การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้โมชันกราฟิก

คะแนน	ค่าเฉลี่ย	จำนวน ผู้เรียน	S.D.	t	df	Sig.
ก่อนเรียน	14.55	29	1.66	10.52	28	.000
หลังเรียน	17.13	29	1.45			

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. การศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้โดยใช้โมชันกราฟิกร่วมกับวิธีการสอนแบบร่วมมือของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า ในภาพรวมผลการประเมินความพึงพอใจ

ของนักเรียนที่มีต่อโมชันกราฟิก เรื่อง การนำเทคโนโลยีมาแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.55)

ตารางที่ 3 ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ด้าน	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
คุณภาพของสื่อ			
1. สื่อมีความทันสมัยน่าสนใจ	4.65	0.61	พึงพอใจมากที่สุด
2. ออกแบบได้สวยงามดึงดูดความสนใจ	4.34	0.72	พึงพอใจมาก
3. ใช้งานง่ายไม่ซับซ้อน	4.55	0.63	พึงพอใจมากที่สุด
4. ภาพ เสียง เนื้อหา เหมาะสม	4.58	0.56	พึงพอใจมากที่สุด
5. สื่อสอดคล้องกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์	4.58	0.94	พึงพอใจมากที่สุด
เฉลี่ยรวม	4.54	0.70	พึงพอใจมากที่สุด
วิธีการสอน			
6. วิธีการสอนสนุกสร้างความสนใจได้เป็นอย่างดี	4.17	0.46	พึงพอใจมาก
7. มีการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการเรียนรู้	4.72	0.45	พึงพอใจมากที่สุด
8. ครูผู้สอน สอนครอบคลุมเนื้อหาตามจุดประสงค์	4.58	0.56	พึงพอใจมากที่สุด
9. ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน	4.75	0.51	พึงพอใจมากที่สุด
10. จำนวนชั่วโมงที่ใช้มีความเหมาะสมและเพียงพอต่อการเรียนรู้	4.55	0.57	พึงพอใจมากที่สุด
เฉลี่ยรวม	4.55	0.55	พึงพอใจมากที่สุด
ความรู้ที่ได้รับ			
11. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนำเทคโนโลยีมาแก้ปัญหา	4.62	0.56	พึงพอใจมากที่สุด
12. การแก้ปัญหาใน ชุมชนหรือในงานอาชีพ จะต้องประยุกต์ใช้ความรู้จากศาสตร์ต่าง ๆ	4.44	0.63	พึงพอใจมาก
13. นักเรียนสามารถเรียนรู้และเข้าใจเกี่ยวกับการนำเทคโนโลยีมาแก้ปัญหาได้	4.62	0.56	พึงพอใจมากที่สุด
14. นักเรียนสามารถอธิบายเกี่ยวกับการกรรนำเทคโนโลยีมาแก้ปัญหาได้อย่างถูกต้อง	4.51	0.50	พึงพอใจมากที่สุด
15. นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้มาประยุกต์ใช้และแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน	4.55	0.57	พึงพอใจมากที่สุด

ด้าน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
เฉลี่ยรวม	4.55	0.56	พึงพอใจมากที่สุด
เฉลี่ยรวมทุกด้าน	4.55	0.61	พึงพอใจมากที่สุด

อภิปรายผล

1. การพัฒนาการเรียนรู้เรื่องการนำเทคโนโลยีมาแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้โมชันกราฟิก จากการวิจัยพบว่า ในภาพรวมผลการประเมินคุณภาพสื่อการสอนโมชันกราฟิก ทั้ง 3 ด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยรวม 4.82 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรวม 0.38 สรุปได้ว่า การพัฒนาการเรียนรู้เรื่องการนำเทคโนโลยีมาแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้โมชันกราฟิกทำให้ได้สื่อการสอนโมชันกราฟิกที่มีคุณภาพตามวัตถุประสงค์ ทั้งนี้ เพราะว่ามีผู้วิจัยได้นำแนวความคิดการออกแบบโมชันกราฟิกของ ดวงกมล อังคุนะ (2559) มาเป็นแนวทางในการพัฒนาและออกแบบโมชันกราฟิกตามแผนจัดการเรียนรู้ เรื่อง การนำเทคโนโลยีมาแก้ปัญหา โดยมีขั้นตอนการออกแบบ คือ การวางแผน การเขียนเอกสารการออกแบบโมชันกราฟิก เตรียมความพร้อมสื่อโมชันกราฟิก การทดสอบโมชันกราฟิก การเผยแพร่โมชันกราฟิก ส่งผลให้โมชันกราฟิกที่ผู้วิจัยออกแบบสามารถสร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนได้ สอดคล้องกับ วรณทิภา ธรรมโชติ (2562) กล่าวว่า โมชันกราฟิกเป็นสื่อรูปแบบหนึ่งที่มีความสนใจ นอกจากนี้ยังเป็นสื่อทางเลือกหนึ่งที่สามารถสร้างแรงจูงใจได้เป็นอย่างดี เนื่องจากการนำตัวหนังสือที่เป็นลายลักษณ์อักษรมานำเสนอเรื่องราวผ่านงานโมชันกราฟิกนั้น สามารถเพิ่มเทคนิคลักษณะที่สามารถสร้างจินตนาการ ช่วยดึงดูดความสนใจได้ดีและสร้างความเข้าใจได้ง่ายขึ้น และสุวิทย์ วงศ์จรีราภาณิชย์ (2559) กล่าวว่า การออกแบบโมชันกราฟิกถือเป็นตัวช่วยที่ดีในการนำเสนอข้อมูลเนื้อหาที่เข้าใจยาก น่าเบื่อ ให้ง่ายและสนุกมากขึ้น โดยสื่อสารผ่านภาพเคลื่อนไหวที่สอดคล้องกับคำอธิบาย ซึ่งเมื่อได้ชมในเวลาเพียงสั้นๆ ก็สามารถเข้าใจในเนื้อหาข้อมูลได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์

2. การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ด้วยโมชันกราฟิก จากการวิจัยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน พบว่า คะแนนเฉลี่ยของผลการจัดการเรียนรู้ด้านทักษะการแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 14.55 คะแนน และหลังเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 17.13 คะแนน จากการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย จากการจัดการเรียนรู้พบว่าผลสัมฤทธิ์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การจัดการเรียนรู้ด้วยโมชันกราฟิก เมื่อนำมาจัดการเรียนรู้ร่วมกับวิธีการสอนแบบร่วมมือสามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้นได้ ทั้งนี้ เนื่องจากโมชันกราฟิกมีลักษณะเป็นสื่อมัลติมีเดียที่มืองค์ประกอบทั้งภาพกราฟิก ข้อความ เสียง สี วิดีโอและแอนิเมชันนำมาประกอบกัน แล้วสร้างการเคลื่อนไหวในการนำเสนอเนื้อหาบทเรียนอย่างเป็นขั้นตอนและน่าสนใจ ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ สร้างการรับรู้และประสบการณ์ใหม่ให้แก่ผู้เรียน กระตุ้นให้นักเรียนอยากจะเรียนรู้ในบทเรียน และทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น สอดคล้องกับ สุโรทัย แสนจันทร์แดง (2559) กล่าวว่าสื่อโมชันกราฟิกจะช่วยดึงดูดความสนใจได้ดีและสร้างความเข้าใจได้ง่ายขึ้น กระตุ้นให้นักเรียนอยากจะเรียนรู้ในบทเรียน โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้โมชันกราฟิกมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 96.96 ของคะแนนเต็ม และจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 85.68 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ซึ่งส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ที่สูงขึ้น

3. การศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การนำเทคโนโลยีมาแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้โมชันกราฟิก จากการวิจัยความพึงพอใจของนักเรียน พบว่า ในภาพรวมผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อโมชันกราฟิก เรื่อง การนำเทคโนโลยีมาแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้โมชันกราฟิก มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.55) สรุปได้ว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีความพึงพอใจต่อโมชันกราฟิกในระดับมาก การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพส่งผลให้นักเรียนมีความพึงพอใจทุกด้าน ได้แก่ ด้านคุณภาพสื่อ ด้านวิธีการสอน และด้านความรู้ที่ได้รับ นอกจากนี้ นักเรียนยังได้รับความรู้ ความสนุกสนาน ความน่าสนใจจากเทคโนโลยีที่ทันสมัยและเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองตามกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยมีผู้สอนคอยอำนวยความสะดวกในการเรียนการสอนตลอดการจัดการเรียนการสอน ทำให้ผู้เรียนมีความพึงพอใจมากที่สุด สอดคล้องกับสุวิทย์ วงศ์จุริวารณิชย์ (2559) ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้โดยการขึ้นำตนเองในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจต่อการสร้างบรรยากาศความเป็นกันเอง การดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้โดยมีผู้สอนคอยอำนวยความสะดวกให้นักเรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง กำหนดวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ที่เป็นจริงได้ ผู้สอนอำนวยความสะดวกให้นักเรียนวิเคราะห์ความต้องการของตนเองสามารถประเมินความก้าวหน้าของการเรียนรู้ด้วยตนเองได้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผลจากการวิจัยในครั้งนี้สามารถใช้เป็นข้อมูลในการอ้างอิงผลการพัฒนาผลการเรียนรู้จากการเรียนการสอนโดยใช้โมชันกราฟิกได้

2. ผลจากการวิจัยในครั้งนี้สามารถอ้างอิงถึงมูลเหตุและปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาการแก้ปัญหาตลอดจนการวัดประเมินผลทักษะที่เกิดจากกระบวนการพัฒนาอย่างต่อเนื่องได้

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษากระบวนการพัฒนาในรูปแบบอื่น ๆ ที่หลากหลายเพื่อให้ได้สารสนเทศและผลการวิจัยใหม่เพื่อนำไปสู่การพัฒนาทักษะการสร้างโมชันกราฟิกอย่างยั่งยืน

2. ควรศึกษาด้านพฤติกรรมและแรงจูงใจในการเลือกใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อที่จะสามารถออกแบบสื่อที่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนได้อย่างแท้จริง

เอกสารอ้างอิง

ดวงกมล อังคุนะ. (2559). การพัฒนาโมชันกราฟิกเรื่อง พระมหาเจดีย์ชัยมงคล. คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

พงษ์พิพัฒน์ สายทอง. (2560, พฤษภาคม-สิงหาคม). การพัฒนาโมชันอินโฟกราฟิกเพื่อประชาสัมพันธ์หลักสูตรระดับปริญญาตรี คณะวิทยาการสารสนเทศ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. *Veridian E-Journal, Silpakorn University, ฉบับภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์และศิลปะ*. 10(2).

วรรณทิภา ธรรมโชติ. (2562). การพัฒนาสื่อโมชันกราฟิกเพื่อประกอบการเรียนรู้รายวิชา ส22101 สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่อง พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. [Online]. <http://www.ph02.tci-thaijo.org/index.php>. สืบค้นเมื่อวันที่ 6 มกราคม 2565.

เวชยันต์ ปั่นธรรม. (2560). การผลิตสื่อโมชันกราฟิกเรื่องระบบเสียงรอบทิศทาง 7.1 ชาแนล production of motion graphic media 7.1 channel. [Online]. <https://www.repository.rmutt.ac.th>. สืบค้นเมื่อวันที่ 9 ธันวาคม 2564.

สุวิทย์ วงศ์จุฬาราวณิชย์. (2559). **Sustainable design ดีไซน์ เปลี่ยนโลก**. กรุงเทพฯ : กรุงเทพฯ
ธุรกิจ.

สุโรทัย แสนจันทร์แดง และธวัชชัย สหพงษ์. (2559). **การพัฒนาสื่อโมชันกราฟิก เรื่อง การเลิก
ทาสในสมัย รัชกาลที่ 5**. คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

การพัฒนาการเรียนรู้ เรื่องวัสดุและอุปกรณ์พื้นฐาน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยี

ความจริงเสริม AR ร่วมวิธีการสอนแบบร่วมมือ

Development of the learning on basic materials and equipment of Mathayomsuksa 4 students by using augmented reality technology integrated with cooperative teaching

อติธิตา สร้างนอก¹, จักรพงษ์ วารี², กฤษณ์สรณ์ รุจิรัถย์ปณัยภ³

Athitiya srangnok ¹, Jakkrapong Waree², Kritsrun Rujirapathpanaiyapop³

Received : September 2, 2023; Revised : September 22, 2023; Accepted : November 6, 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อพัฒนาสื่อเทคโนโลยีความจริงเสริม AR ประกอบการสอนแบบร่วมมือ เรื่องวัสดุและเครื่องมือพื้นฐานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75 2) เพื่อศึกษาผลการเรียนรู้ของนักเรียนเรื่องวัสดุและอุปกรณ์พื้นฐาน จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีความจริงเสริม AR ร่วมวิธีการสอนแบบร่วมมือ 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีความจริงเสริม AR ประกอบการสอนแบบร่วมมือ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้การวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนพนมดงรักวิทยา ต.จีกแดก อ.พนมดงรัก จำนวนนักเรียน 22 คน ได้มาจากการเลือกแบบสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ 1) เทคโนโลยีความจริงเสริม AR เรื่องวัสดุและ

¹ บัณฑิต คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ : Graduate. Faculty of Education, Surindra Rajabhat University.

² อาจารย์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ : Lecturer. Faculty of Education, Surindra Rajabhat University.

³ บัณฑิต คณะวิทยาการสารสนเทศ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม : Graduate. Faculty of Informatics, Mahasarakham University.

เครื่องมือพื้นฐาน 2) แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องวัสดุและเครื่องมือพื้นฐาน 3) แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 4) แบบสอบถามความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ในงานวิจัยได้แก่ สถิติเชิงพรรณนา ค่าเฉลี่ยเลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของผลการเรียนรู้โดย dependent sample t – test

ผลการวิจัยมีดังนี้

1. ผลวิเคราะห์คุณภาพของเทคโนโลยีความจริงเสริม AR อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.82 และมีประสิทธิภาพเท่ากับ 94.84/79.09 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 75/75

2. ผลการจัดการเรียนรู้โดยเทคโนโลยีความจริงเสริม ร่วมกับวิธีการสอนแบบร่วมมือของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 12.40 คะแนน หลังเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 15.81 คะแนน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนโดยใช้เทคโนโลยีความจริงเสริม ร่วมกับวิธีการสอนแบบร่วมมือ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.40

คำสำคัญ: เทคโนโลยีความจริงเสริม AR, วิธีการสอนแบบร่วมมือ, วัสดุและเครื่องมือพื้นฐาน

Abstract

This research is experimental research, the objectives of this research were 1) To develop augmented reality technology to enhance the learning of Basic materials and equipment of mathayomsuksa 4 students. 2) To study the learning achievement of the Mathayomsuksa 4 students who study by using augmented reality technology integrated with cooperative teaching methods. 3) To study the students' satisfaction who study by using augmented reality technology integrated with cooperative teaching methods. The sample group was 22 Mathayomsuksa 4. students selected by purposive sampling. Research instruments were 1) An augmented reality technology 2) 1 Learning management plan. 3) Students' satisfaction assessment form. 4) 20-item Achievement Test. The research statistics were descriptive, arithmetic means, standard deviation, and dependent sample t-test.

The research results were

1. The quality of the Motion graphic is a highest-level mean score equal to 4.82 and the efficiency is 94.84/79.09 effective on the 75/75 criteria.

2. The Learning achievement score of Mathayomsuksa 4 students who studied by using augmented reality technology integrated with cooperative teaching methods found that the post-test learning achievement scores equal to 15.81 were higher than the pre-test equal to 12.40 significantly at the statistic level of 0.05.

3. In the overview, the results score of students' satisfaction assessment on the learning by using augmented reality technology integrated with cooperative teaching methods is the high-level mean score equal to 4.40

Keywords: Augmented reality technology, Cooperative teaching methods, Basic materials and equipment.

บทนำ

ความสำคัญของการศึกษาและการพัฒนาระบบการศึกษานั้นเป็นส่วนสำคัญของการพัฒนาประเทศให้ ก้าวต่อไปได้ในอนาคต ซึ่งจะต้องมีการพัฒนาตัวบุคคลโดยใช้การศึกษาเข้ามาเป็นหลักในการดำเนินการ ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ถือเป็นแผนแม่บทหลักในการพัฒนา มีหลักการสำคัญคือ “ยึดคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา” แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ จึงได้มีการกำหนดยุทธศาสตร์และวางเป้าหมายที่สามารถตอบสนองการพัฒนาที่สำคัญในด้านต่างๆ ระบบเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาที่มุ่งหวังให้คนไทยได้รับโอกาสในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตโดยใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศ ตอบสนองการพัฒนาในด้านการเข้าถึงการให้บริการ ด้านความเท่าเทียมและด้านประสิทธิภาพ แผนพัฒนาฯ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2559)

การจัดการเรียนการสอนในวิชาเทคโนโลยีการออกแบบและวิทยาการคำนวณ มุ่งพัฒนาผู้เรียนแบบองค์รวมเพื่อให้มีความรู้ ความสามารถ มีทักษะในการคิดวิเคราะห์แก้ปัญหาอย่างเป็นขั้นตอนและเป็นระบบ เพื่อแก้ปัญหาในชีวิตจริงอย่างสร้างสรรค์ โดยเป็นสาระเกี่ยวกับการพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความเข้าใจได้ ทั้งนี้โรงเรียนพนมดงรักวิทยาเป็นโรงเรียนประจำอำเภอและเป็น

โรงเรียนขนาดใหญ่ โรงเรียนพนมดงรักวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 โรงเรียนเปิดสอน 3 ระดับ คือระดับ มัธยมศึกษาตอนต้น ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ก็ได้จัดการเรียนการสอนในรายวิชาดังกล่าวแต่จากการสังเกตการณ์สอนและสัมภาษณ์ครูผู้สอน พบว่าทางโรงเรียนต้องการพัฒนาและยกระดับทางการเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีให้สูงขึ้นมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีทักษะทางเทคโนโลยีควบคู่กัน ผู้วิจัยพิจารณาและเห็นว่า 2 ปัจจัยที่จะสามารถยกระดับการเรียนรู้ให้สูงขึ้นได้คือ 1. สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย และ 2. วิธีการสอนที่เหมาะสม การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีความจริงเสริม AR ร่วมกับวิธีการสอนแบบร่วมมือ

เทคโนโลยีความจริงเสริม เป็นการนำเทคโนโลยีมาผสานระหว่างโลกแห่งความเป็นจริงและความเสมือนจริงเข้าด้วยกัน ด้วยการใช้ระบบซอฟต์แวร์และอุปกรณ์เชื่อมต่อต่างๆ เช่น เว็บแคม คอมพิวเตอร์หรืออุปกรณ์อื่นที่เกี่ยวข้อง โดยวัตถุเสมือนที่วางนั้น อาจจะเป็น ภาพ วิดีโอ เสียง ข้อมูลต่างๆที่ประมวลผลมาจากคอมพิวเตอร์ มือถือ หรืออุปกรณ์สวมใส่ขนาดเล็กต่างๆ และทำให้เราสามารถตอบสนองกับสิ่งที่จำลองนั้นได้ เป็นเทคโนโลยีที่ผสมผสานระหว่างความเป็นจริงและโลกเสมือนที่สร้างขึ้นมาผสานเข้าด้วยกันผ่านซอฟต์แวร์และอุปกรณ์เชื่อมต่อต่างๆ ซึ่งถือว่าการสร้างข้อมูลอีกข้อมูลหนึ่งที่เป็นส่วนประกอบบนโลกเสมือน เทคโนโลยีความจริงเสริม ข้อดีเทคนิคความจริงเสริมสามารถช่วยกระตุ้นการเรียนรู้ได้มากขึ้นกว่าการดูภาพจากหนังสือโดยทั่วไป หรือการอ่านหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เนื่องจากเมื่อนำมาผสมผสานกับหนังสือหรือสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ นักพัฒนาสามารถใส่มัลติมีเดีย ทั้งภาพสามมิติ เสียง และดนตรี ซึ่งจะทำให้สื่อการเรียนรู้เกิดความน่าสนใจมากกว่าสื่อต่างๆที่เคยมีมา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัครเทพ อัครคีเดช , (2563) การวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนและหลังการใช้สื่อเทคโนโลยีความเป็นจริงเสริม เรื่องเครื่องดนตรีสากล และศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อสื่อเทคโนโลยีความเป็นจริงเสริม เรื่องเครื่องดนตรีสากล กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยผลการวิจัยสรุปผลได้ว่า 1) หลังจากการเรียนด้วยสื่อเทคโนโลยีความเป็นจริงเสริม นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องเครื่องดนตรีสากล สูงขึ้นกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อสื่อเทคโนโลยีความเป็นจริงเสริมเรื่องเครื่องดนตรีสากล อยู่ในระดับมากที่สุด

วิธีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนตั้งแต่สองคนขึ้นไปหรือโดยการแบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่มย่อย ๆ ส่งเสริมให้ผู้เรียนทำกิจกรรมร่วมกัน โดยในกลุ่ม

ประกอบด้วยสมาชิกที่มีความสามารถแตกต่างกัน มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น มีการช่วยเหลือพึ่งพากัน มีความรับผิดชอบร่วมกัน ทั้งในส่วนตัวและส่วนรวม เพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพการเรียนรู้ของแต่ละคน สนับสนุนให้มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน จนบรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ เพื่อให้การทำงานกลุ่มมีประสิทธิภาพดีกว่าเดิม เป็นการฝึกกระบวนการกลุ่มอย่างเป็นกระบวนการ การเรียนรู้แบบร่วมมือ เป็นเทคนิคการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้นักเรียนได้เรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่มเล็ก ๆ แต่ละกลุ่มประกอบด้วยสมาชิกที่มีความรู้ความสามารถแตกต่างกัน แต่ละคนมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงในการเรียนรู้ และในความสำเร็จของกลุ่ม โดยที่ในกลุ่มจะมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น แบ่งปันทรัพยากร ให้กำลังใจแก่กันและกัน คนเก่งจะช่วยเหลือคนที่อ่อนกว่า สมาชิกในกลุ่มไม่เพียงแต่รับผิดชอบต่อผลการเรียนของตนเองเท่านั้น แต่จะต้องร่วมรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของเพื่อนสมาชิกทุกคนในกลุ่ม ความสำเร็จของบุคคล คือ ความสำเร็จของกลุ่ม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อทิตยา สวยรูป. (2556) การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ เรื่อง คอมพิวเตอร์เบื้องต้น ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยการเรียนการสอนแบบกลุ่ม ผลการวิจัยปรากฏว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังจากที่เรียนด้วยวิธีแบบกลุ่มร่วมมือสูงกว่าก่อนเรียนอย่างชัดเจน และนักเรียนที่เรียนด้วยวิธีแบบกลุ่มร่วมมือ โดยรวมแต่ละกลุ่มมีคะแนนพัฒนาการอยู่ในระดับคุณภาพที่ดีเยี่ยม

จากที่กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเกี่ยวกับ การพัฒนาการเรียนรู้เรื่องวัสดุและเครื่องมือพื้นฐานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีความจริงเสริม AR ร่วมวิธีการสอนแบบร่วมมือ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาสื่อเทคโนโลยีความจริงเสริม ประกอบการสอนแบบร่วมมือ เรื่องวัสดุและเครื่องมือพื้นฐานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75
2. เพื่อศึกษาผลการเรียนรู้ของนักเรียนเรื่องวัสดุและอุปกรณ์พื้นฐาน จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีความจริงเสริม ร่วมวิธีการสอนแบบร่วมมือ
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีความจริงเสริม AR ประกอบการสอนแบบร่วมมือ

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนพนมดงรักวิทยา ที่เรียนรายวิชาเทคโนโลยีการออกแบบและวิทยาการคำนวณ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 มีนักเรียนทั้งหมด 4 ห้อง จำนวนนักเรียนรวมทั้งสิ้น 60 คน

2) กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนรายวิชาเทคโนโลยีการออกแบบและวิทยาการคำนวณ ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Cluster Random Sampling) ด้วยการจับฉลาก 1 ห้อง จำนวน 20 คน

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

1) ตัวแปรต้น : วิธีการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีความจริงเสริม, การสอนแบบร่วมมือ (Co-operative learning)

2) ตัวแปรตาม : ผลการเรียนรู้, ความพึงพอใจของนักเรียน

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

เนื้อหาที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นเนื้อหาวิชาเทคโนโลยีการออกแบบและวิทยาการคำนวณ ประกอบด้วยเนื้อหา วัสดุและเครื่องมือพื้นฐาน ประเภทของวัสดุและสมบัติของวัสดุ เครื่องมือพื้นฐาน

ระยะเวลาในการดำเนินการวิจัย

ภาคเรียน 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 3 สัปดาห์สัปดาห์ละ 4 ชั่วโมง รวมเวลาการสอน 6 ชั่วโมง

วิธีดำเนินการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการทำวิจัย

1. แผนการสอน

แผนการจัดการเรียนรู้ เป็นแผนการจัดการเรียนการสอนรายวิชาเทคโนโลยีและวิทยาการคำนวณ จำนวน 1 แผน มีจำนวน 1 หน่วย หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เรื่องวัสดุและเครื่องมือพื้นฐาน ใช้ในการจัดการเรียนการสอน 2 สัปดาห์ ผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการ

จัดการเรียนรู้ประกอบการใช้สื่อเทคโนโลยีความจริงเสริม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 อยู่ระดับคุณภาพมากที่สุด (มีค่าเฉลี่ยรวม 4.90)

2. เทคโนโลยีความจริงเสริม เรื่องวัสดุและเครื่องมือพื้นฐาน

จากแนวคิดในการออกแบบกระบวนการทำเทคโนโลยีความจริงเสริม ของ นิพนธ์ कुमारักษ์, (2557) ผู้วิจัยได้นำการออกแบบกระบวนการทำเทคโนโลยีความจริงเสริม มาปรับใช้ในการสร้างเทคโนโลยีความจริงเสริม ของผู้วิจัยเรื่องวัสดุและเครื่องมือพื้นฐาน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยมีการวางแผน การหาข้อมูล การออกแบบ การ

ทดสอบและการเผยแพร่ มีรูปแบบเทคโนโลยีความจริงเสริมดังรูปภาพต่อไปนี้

3. แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการพัฒนาการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีความจริงเสริมร่วมกับวิธีการสอนแบบร่วมมือ

ผลการตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์ โดยประยุกต์ใช้ประยุกต์ใช้สูตรที่นำเสนอโดยโรฟวิเนลลี และแฮมเบิลตัน ถ้ามีค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ผลการประเมินค่าความสอดคล้องของข้อคำถามของแบบประเมินความพึงพอใจมีคุณภาพที่ระดับ 0.74

4. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องวัสดุและเครื่องมือพื้นฐาน

ผลการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่านเป็นผู้พิจารณาความเที่ยงตรงตามเนื้อหาความชัดเจนของภาษาคำสั่ง ระยะเวลาความครอบคลุมเนื้อหาและจุดประสงค์ที่ต้องการวัด (Index of Objective Congruent or IOC) ผลการวิเคราะห์หาค่าความเที่ยงตรงของแบบทดสอบมีค่าเฉลี่ยของดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ได้เท่ากับ 0.82

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งมีนักเรียนจำนวน 22 คน โดยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังต่อไปนี้

1. เตรียมนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง โดยการปฐมนิเทศชี้แจงและให้คำแนะนำลักษณะการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และบทบาทหน้าที่ของนักเรียนให้นักเรียนเข้าใจโดยเน้นให้นักเรียนทราบถึงข้อตกลงเบื้องต้น บทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบของนักเรียน

2. การทดสอบการเรียนรู้กับนักเรียนที่เป็นกลุ่มเป้าหมายด้วยการทดสอบก่อนที่จะทำการทดลองสอนในช่วงแรก เพื่อศึกษาความรู้ของนักเรียนและเก็บข้อมูลที่ได้จากการทำแบบทดสอบไว้เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นต่อไป

3. ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้เทคโนโลยีความจริงเสริม AR ร่วมกับวิธีการสอนแบบร่วมมือ เรื่องวัสดุและเครื่องมือพื้นฐาน วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2565 และ 9 กุมภาพันธ์ รวมเป็นเวลา 4 ชั่วโมง

4. สังเกตการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีความจริงเสมือน AR ร่วมกับวิธีการสอนแบบร่วมมือ เรื่องวัสดุและเครื่องมือพื้นฐาน

5. ให้นักเรียนทดสอบ โดยใช้เครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

6. ดำเนินการวัดความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้เทคโนโลยีความจริงเสมือน AR ร่วมกับวิธีการแบบร่วมมือ แล้วรวบรวมข้อมูลไว้เพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

ผลการวิจัย

1. การพัฒนาการเรียนรู้ เรื่องวัสดุและเครื่องมือพื้นฐานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้เทคโนโลยีความจริงเสริม ร่วมวิธีการสอนแบบร่วมมือ

ผลจากการพัฒนาการเรียนรู้ เรื่องวัสดุและเครื่องมือพื้นฐานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้เทคโนโลยีความจริงเสริม ร่วมวิธีการสอนแบบร่วมมือ มีผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ประเมินคุณภาพสื่อโดยกำหนดขอบข่ายการออกแบบเป็น 3 ด้านได้แก่ ด้านการออกแบบ ด้านเนื้อหา ด้านการใช้งาน โดยให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินคุณภาพสื่อการสอน เทคโนโลยีความจริงเสริม มีผลการประเมินดังนี้

1.1 การประเมินคุณภาพสื่อการสอนเทคโนโลยีความจริงเสริม

จากการวิจัยพบว่า ในภาพรวมผลการประเมินคุณภาพสื่อการสอนเทคโนโลยีความจริงเสริม AR ทั้ง 3 ด้าน โดยแต่ละด้านมีระดับคุณภาพ ดังนี้ด้านการออกแบบมีระดับคุณภาพในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$, S.D. = 0) , ด้านด้านเนื้อหา มีระดับคุณภาพในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.66$, S.D. = 0.48) , ด้านการใช้งานมีระดับคุณภาพในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.80$, S.D. = 0.38) , ในภาพรวมพบว่าการประเมินคุณภาพสื่อการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีระดับคุณภาพมากที่สุด (มีค่าเฉลี่ยรวม 4.82) สรุปได้ว่า สื่อการสอนเทคโนโลยีความจริงเสริม มีคุณภาพระดับมาก

1.2 การพัฒนาการเรียนรู้ เรื่องวัสดุและเครื่องมือพื้นฐานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้เทคโนโลยีความจริงเสริม ร่วมวิธีการสอนแบบร่วมมือ ตามแผนการจัดการเรียนรู้ 1 แผน

ตารางที่ 1 ประสิทธิภาพของกิจกรรมการจัดการเรียนรู้

การพัฒนาการเรียนรู้ เรื่องวัสดุและเครื่องมือพื้นฐานของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้เทคโนโลยีความจริง เสริม AR ร่วมวิธีการสอนแบบร่วมมือ	เกณฑ์ 75 / 75	
	ประสิทธิภาพของ กระบวนการ	ประสิทธิภาพของ ผลหลังการเรียนรู้
	(E1)	(E2)
หน่วยการเรียนรู้เรื่อง วัสดุและเครื่องมือพื้นฐาน	94.84	79.09
ค่าเฉลี่ย	94.84	79.09

จากการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพของกิจกรรมการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีความจริงเสริม ร่วมวิธีการสอนแบบร่วมมือของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 1 เรื่อง โดยประสิทธิภาพของกระบวนการระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (E_1) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 94.84 และประสิทธิภาพของผลหลังการเรียนรู้การทำแบบทดสอบ (E_2) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 79.09 ซึ่งมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด 75/75 กล่าวโดยสรุปได้ว่า สื่อเทคโนโลยีความจริงเสริมมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ ที่กำหนด 75/75 และเมื่อใช้ร่วมกับวิธีการสอนแบบร่วมมือจะส่งผลให้ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

2. การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

ตารางที่ 2 การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อเทคโนโลยีความจริงเสริม

คะแนน	ค่าเฉลี่ย	จำนวนผู้เรียน	S.D.	t	df	Sig
ก่อนเรียน	12.40	22	1.70	10.65	21	.000
หลังเรียน	15.81	22	1.22			

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการวิจัยพบว่า คะแนนเฉลี่ยของผลการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 12.40 คะแนน และหลังเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 15.81 คะแนน จากการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยจากการจัดการเรียนรู้พบว่าผลสัมฤทธิ์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ข้อมูลจากการวิจัย สรุปได้ว่า ผลการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีความจริงเสริมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีความจริงเสริมเมื่อนำมาจัดการเรียนรู้ร่วมกับวิธีการสอนแบบร่วมมือสามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้นได้

3. การศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีความจริงเสริม ร่วมวิธีการสอนแบบร่วมมือ

จากการวิจัยพบว่า ในภาพรวมผลการแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนด้วยเทคโนโลยีความจริงเสริม เรื่องวัสดุและเครื่องมือพื้นฐานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ร่วมวิธีการสอนแบบร่วมมือ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.40) สรุปได้ว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีความจริงเสริมในระดับมาก

ตารางที่ 3 การศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีความจริง
เสริมร่วมวิธีการสอนแบบร่วมมือ

เนื้อหา	$\bar{x}$	S.D.	แปลความหมาย
ด้านสื่อการสอน			
1.สื่อมีความทันสมัยน่าสนใจ	4.40	0.66	พึงพอใจมาก
2.ออกแบบได้สวยงามดึงดูดความสนใจ	4.45	0.67	พึงพอใจมาก
3.ใช้งานง่ายไม่ซับซ้อน	4.45	0.73	พึงพอใจมาก
4.สื่อสอดคล้องกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์	4.59	0.59	พึงพอใจมากที่สุด
5.ภาพ เสียง เนื้อหา เหมาะสม	4.45	0.59	พึงพอใจมาก
เฉลี่ยรวม	4.47	0.64	พึงพอใจมาก
ด้านวิธีการจัดการเรียนรู้			
1.วิธีการสอนสนุกสร้างความสนใจได้เป็นอย่างดี	4.36	0.58	พึงพอใจมาก
2.มีการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการเรียนรู้	4.36	0.65	พึงพอใจมาก
3.ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน	4.45	0.73	พึงพอใจมาก
4.จำนวนชั่วโมงที่ใช้มีความเหมาะสมและเพียงพอต่อการเรียนรู้	4.45	0.67	พึงพอใจมาก
5.ครูผู้สอน สอนครอบคลุมเนื้อหาตามจุดประสงค์	4.59	0.59	พึงพอใจมากที่สุด
เฉลี่ยรวม	4.44	0.64	พึงพอใจมาก
ด้านความรู้ที่ได้รับ			
1.นักเรียนได้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องวัสดุและเครื่องมือพื้นฐาน	4.36	0.49	พึงพอใจมาก
2.นักเรียนเห็นความสำคัญในการใช้วัสดุและเครื่องมือพื้นฐานใช้ ชีวิตประจำวัน	4.31	0.47	พึงพอใจมาก
3.นักเรียนสามารถเรียนรู้และเข้าใจเกี่ยวกับประเภทและสมบัติของวัสดุได้	4.31	0.56	พึงพอใจมาก
4.นักเรียนสามารถอธิบายเกี่ยวกับการใช้เครื่องมือพื้นฐานได้อย่างถูกต้อง	4.22	0.52	พึงพอใจมาก
5.นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้มาประยุกต์ใช้และแก้ปัญหาใน ชีวิตประจำวัน	4.31	0.47	พึงพอใจมาก
เฉลี่ยรวม	4.30	0.50	พึงพอใจมาก
ภาพรวม	4.40	0.08	พึงพอใจมาก

อภิปรายผล

1. การพัฒนาการเรียนรู้ เรื่องวัสดุและเครื่องมือพื้นฐานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้เทคโนโลยีความจริงเสริม ร่วมวิธีการสอนแบบร่วมมือ

จากการวิจัยพบว่า ในภาพรวมผลการประเมินคุณภาพสื่อเทคโนโลยีความจริงเสริม ทั้ง 3 ด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยรวม 4.82 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรวม 0.38 สรุปได้ การพัฒนาการเรียนรู้ เรื่องวัสดุและเครื่องมือพื้นฐานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้เทคโนโลยีความจริงเสริม ร่วมวิธีการสอนแบบร่วมมือ ที่มีคุณภาพตามวัตถุประสงค์ ทั้งนี้เพราะว่าผู้วิจัย ได้นำแนวคิดการออกแบบเทคโนโลยีความจริงเสริม (Abd Majid, Mohammed, & Sulaiman, 2015) มาเป็นแนวทางในการพัฒนาและออกแบบเทคโนโลยีความจริงเสมือนตามแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องวัสดุและเครื่องมือพื้นฐาน ซึ่งประกอบด้วย วิเคราะห์, ออกแบบ, พัฒนา, นำไปใช้ และ ประเมินผล ส่งผลให้เทคโนโลยีความจริงเสมือนที่ผู้วิจัยออกแบบสามารถเห็นได้ว่านักเรียนส่วนใหญ่เกิดแรงจูงใจในการเรียนโดยใช้เทคโนโลยีเสมือนจริงในการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ สุพรรณพงศ์ วงษ์ศรีเพ็ง (2554) กล่าวว่าเมื่อนำระบบไปใช้งานจริง พบว่าระบบมีความน่าสนใจช่วยดึงดูดให้นักเรียนมีความสนใจในการเรียน ผู้สอนก็ได้มี วิธีการใหม่ๆในการเรียนการสอนเพิ่มขึ้น

2. การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

จากการวิจัยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน พบว่าคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 12.40 คะแนน และหลังเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 15.81 คะแนน จากการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยจากการจัดการเรียนรู้ พบว่าผลสัมฤทธิ์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ข้อมูลจากการวิจัยสรุปได้ว่า ผลการจัดการเรียนรู้โดยเทคโนโลยีความจริงเสริมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีความจริงเสริม เมื่อนำมาจัดการเรียนรู้ร่วมกับวิธีการสอนแบบร่วมมือ สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นได้ ทั้งนี้เนื่องจากเทคโนโลยีความจริงเสริม สามารถเร้าและสร้างแรงกระตุ้นให้นักเรียนมีความสนใจใฝ่รู้ เกิดแรงกระตุ้นในการเรียนและพร้อมรับความรู้ใหม่ๆ ทำให้ได้รับประสบการณ์เรียนรู้ที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ Di Serio et al. (2013) กล่าวว่าสภาพแวดล้อมทางการเรียนโดยใช้เทคโนโลยีจริงเสริม สามารถเพิ่มแรงจูงใจและความสนใจให้กับนักเรียน นอกจากนั้นยัง

สามารถช่วยให้นักเรียนเกิดการพัฒนาในการเรียนและเข้าใจเนื้อหาของบทเรียนมากยิ่งขึ้น ซึ่งส่งผลให้นักเรียนประสบความสำเร็จในระดับที่สูงขึ้น

3. การศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีความจริงเสริม ร่วมวิธีการสอนแบบร่วมมือ

จากการวิจัยความพึงพอใจของนักเรียน พบว่า ในภาพรวมผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อเทคโนโลยีความจริงเสริม เรื่องวัสดุและเครื่องมือพื้นฐานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30) สรุปได้ว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีความพึงพอใจต่อเทคโนโลยีความจริงเสริม ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียน ในภาพรวมทุกด้านมีค่าเฉลี่ยของระดับความพึงพอใจมากทุกด้าน (ค่าเฉลี่ยมากกว่า 4.40) แสดงให้เห็นว่าการจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพส่งผลให้นักเรียนมีความพึงพอใจทุกด้าน ได้แก่ ด้านคุณภาพสื่อ ด้านวิธีการจัดการเรียนรู้และด้านความรู้ที่ได้รับ นอกจากนี้ยังนักเรียนยังได้รับความรู้ ความสนุกสนาน ความน่าสนใจจากเทคโนโลยีที่ทันสมัยและเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองตามกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ และช่วยสร้างความน่าสนใจในการเรียน ดูทันสมัย น่าตื่นเต้น การใช้งานอุปกรณ์สะดวกง่ายต่อการใช้งาน สร้างความเข้าใจในเนื้อหาการเรียนมากขึ้น เกิดการเรียนรู้ได้ง่ายขึ้นและเห็นภาพได้จริง จึงทำให้นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับ สุวิษญาน์ บุญโท, อุไร พรหมมาวัน และฐิตินันท์ ธรรมโสเม (2562) ผลการศึกษาความพึงพอใจของ นักเรียนหลังได้รับการจัดการเรียนรู้ โดยใช้สื่อการเรียนรู้เทคโนโลยีจริงเสริม (Augmented Reality Code : AR Code) พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อการเรียนรู้เทคโนโลยีเสมือนจริง (Augmented Reality Code : AR Code) ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผลจากการวิจัยในครั้งนี้สามารถใช้เป็นข้อมูลในการอ้างอิงผลการพัฒนาผลการเรียนรู้จากการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยีความจริงเสริมได้
2. สื่อการสอนระบบเทคโนโลยีเทคนิคความจริงเสริมบนโทรศัพท์เคลื่อนที่สมาร์ทโฟนสามารถช่วยส่งเสริมประสิทธิภาพทางการเรียนของผู้เรียนสูงขึ้น เนื่องจากสื่อการสอนได้สรุป

รวบรวมเนื้อหาสาระที่หลากหลาย ประกอบกับการกำหนดขั้นตอนกิจกรรมการสอนอย่างมีระบบ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ ทำให้เกิดเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ผู้สอนควรเสริมเทคนิคการสอน และการใช้สื่อประกอบการสอนเพื่อกระตุ้นการเรียนรู้ของผู้เรียนส่งผลให้ผู้เรียนได้พัฒนาการเรียนรู้ มีเจตคติที่ดีต่อสื่อการเรียนการสอน

3. ผู้สอนควรใช้เทคนิคหรือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายกับผู้เรียนที่มีความแตกต่างกัน เนื่องจากผู้เรียนอาจมีการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน การปรับกระบวนการสอนจะทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจส่งผลให้มีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

4. ก่อนใช้สื่อการสอน ผู้สอนควรเตรียมความพร้อมโดยการศึกษาเนื้อหาสาระ วิธีการใช้งาน และกิจกรรมการสอน ตรวจสอบความสมบูรณ์ของสื่ออื่นๆ ที่จะนำมาใช้ประกอบการสอนเป็นอย่างดี

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบระหว่างวิธีสอนโดยใช้เทคนิคความจริงเสริมบนโทรศัพท์เคลื่อนที่สมาร์ทโฟนกับวิธีสอนแบบอื่นๆ โดยใช้รูปสื่อบรรยากาศหรือเป็นบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI) เป็นต้น เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เกิดขึ้นกับนักศึกษา

2. ผู้สอนควรจัดทำนวัตกรรมใหม่ ๆ จากการปรับเปลี่ยนวิธีการสอน ให้นักศึกษาในระดับชั้นปีอื่น หรือเปลี่ยนรายวิชาโดยอาจตั้งชื่อเรื่องใหม่

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2564). **บทบาทกระทรวงศึกษาธิการกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา**

ของชาติ. กองระบบและบริหารข้อมูลเชิงยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวง การอุดมศึกษา. เทคโนโลยีโลกเสมือนก้าวสู่โลกความจริง. [Online].

<https://www.ops.go.th-interface-technology-vr-ar-mr> สืบค้นเมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2564.

นิพนธ์ คุณารักษ์. (2014). ระบบและกระบวนการผลิตภาพยนตร์แอนิเมชัน 2 มิติร่วมสมัย.

Journal of Fine and Applied Arts Khon Kaen University, 3(2), 56-68.

- สุพรรณพงศ์ วงษ์ศรีเพ็ง. (2554). **ผลของการใช้บทเรียน Augmented Reality Code เรื่อง คำศัพท์ภาษาจีนพื้นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเทศบาล ๒ วัดตานีนรโสธร.** ภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- สุวิษญาน์ บุญโท, อุไร พรมมาวัน และฐิตินันท์ ธรรมโสธร (2562). **การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเคมี 1 เรื่อง รูปร่างโมเลกุลโคเวเลนต์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเลยพิทยาคม โดยใช้สื่อการเรียนรู้เทคโนโลยีเสมือนจริง (Augmented Reality Code : AR Code).** วารสารครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย. 14(1).
- อัครเทพ อัคคีเดช. (2563). **การพัฒนาสื่อเทคโนโลยีความเป็นจริงเสริมเรื่อง เครื่องดนตรีสากล สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องครักษ์.** การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.)
- อทิติยา สวยรูป. (2556). **การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชา เทคโนโลยีสารสนเทศ เรื่อง คอมพิวเตอร์เบื้องต้น ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยการเรียนการสอนแบบกลุ่มร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD.** คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน.
- Abd Majid, Mohammed, & Sulaiman. (2015). **Students' perception of mobile augmented reality applications in learning computer organization.** Procedia-Social and Behavioral Sciences. 176, 111-116.
- Di Serio et al. (2013, October). **Impact of an augmented reality system on students' motivation for a visual art course.** 586-596.

แนวทางการบริหารงานพัสดุของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4

Guidelines for Supplies Administration of Schools Under Kanchanaburi Primary Educational Service Area Office 4

ชูลี เกตุคง¹, สาโรจน์ เผ่าวงศากุล²

Chulee Getkong¹, Saroch Pauwongsakul²

Received : August 29, 2023; Revised : September 11, 2023; Accepted : September 20, 2023

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการบริหารงานพัสดุของสถานศึกษา และ 2) ศึกษาแนวทางการบริหารงานพัสดุของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษา และหัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุจำนวน 124 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิตามพื้นที่จัดการศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตรฐานค่า 5 ระดับ มีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา 1.00 และความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.99 แบบสนทนากลุ่ม โดยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา สถิติที่ใช้ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารงานพัสดุของสถานศึกษา ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยคือ ด้านการเก็บและการบันทึก การเบิกจ่าย ด้านการยืม ด้านการจำหน่ายพัสดุ และด้านการบำรุงรักษาการตรวจสอบ 2) แนวทางการบริหารงานพัสดุของสถานศึกษา มีดังนี้ (1) ผู้บริหารควรมีการกำกับติดตามความถูกต้องของบัญชี (บัญชีวัสดุ) เมื่อมีการเบิกจ่ายพัสดุ (2) ผู้บริหารควรให้อำนาจกับผู้รับผิดชอบตรวจสอบการยืมพัสดุและครุภัณฑ์ ทุกครั้งว่าพัสดุและครุภัณฑ์นั้นอยู่ในสภาพเดิมหรือไม่ (3) สถานศึกษาควรคุมพัสดุอย่างรอบคอบ การปรับปรุงแก้ไข มีการเปลี่ยนแปลงโอนย้ายพัสดุในทะเบียนให้ถูกต้อง (4) สถานศึกษาควรแต่งตั้ง

¹ บัณฑิต คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี : Graduate. Faculty of Education, Kanchanaburi Rajabhat University.

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี : Assistant Professor. Faculty of Education, Kanchanaburi Rajabhat University.

คณะกรรมการในการจำหน่ายพัสดุที่ชัดเจน (5) ผู้บริหารควรให้ความสำคัญในการกำกับดูแล และติดตามการจำหน่ายพัสดุอย่างเคร่งครัด

คำสำคัญ (Keyword) : แนวทาง, การบริหารงานพัสดุ

Abstract

This research aimed to study the guidelines for supplies administration of schools under Kanchanaburi primary educational service area office 4. The samples used in the research were 124 school administrators and Chief Material Officer in schools under the Kanchanaburi Primary Educational Service Area Office 4. The research instrument was a 5-level Rating Scale questionnaire with content validity 1.00 and reliability 0.99. Content Analysis (Focus Group). The statistics used for data analysis were percentage, mean, standard deviation.

The findings: 1) School supplies administration of schools, overall and each side were at a high level. In descending order of averages is storage and recording, disbursement, borrowing, distribution of supplies and inspection maintenance. 2) Guidelines for supply administration of schools, There are guidelines as follows. (1) Executive should supervise and monitor the accuracy of the account. When disbursing supplies Hardware should be regularly inspected and repaired. (2) Administrators should authorize the person in charge to check the borrowed materials and materials every time whether the materials (3) Educational institutions should carefully control supplies. (4) School supplies are regularly inspected to ensure they are in good working condition in the event that a damaged parcel is found. is not in a ready-to-use condition, (5) The establishment of a committee to inspect parcels should be selected from those who have knowledge and experience in that subject and prepare an annual schedule for inspecting hardware for maintenance before deterioration. And prepare a manual for operating parcels to provide knowledge and understanding in parcel distribution and strictly follow the parcel distribution process.

Keyword : Guidelines, Supplies Administration

บทนำ

พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 หมวด 13 การบริหารพัสดุ มาตรา 112 ให้องค์กรของรัฐจัดให้มีการควบคุมและดูแลพัสดุที่อยู่ในความครอบครองให้มีการใช้และการบริหารพัสดุที่เหมาะสม คุ่มค่าและเกิดประโยชน์ต่อหน่วยงานของรัฐมากที่สุด และมาตรา 113 การดำเนินการตามมาตรา 112 ซึ่งรวมถึงการเก็บ การบันทึก การเบิกจ่าย การยืม การบำรุงรักษา การตรวจสอบ และการจำหน่ายพัสดุให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด (กระทรวงการคลัง, 2560ก) สำหรับแนวทางหลักของการจัดซื้อจัดจ้างที่ระบุไว้ในกฎหมาย มาตรา 8 การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุของหน่วยงานของรัฐต้องก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่หน่วยงานของรัฐ และต้องสอดคล้องกับหลักการด้านความคุ้มค่า โดยพัสดุที่จัดซื้อจัดจ้างต้องมีคุณภาพหรือคุณลักษณะที่ตอบสนองวัตถุประสงค์ในการใช้งานของหน่วยงานของรัฐ มีราคาที่เหมาะสมและมีแผนการบริหารพัสดุที่เหมาะสมและชัดเจน โปร่งใส โดยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุต้องกระทำโดยเปิดเผย เปิดโอกาสให้มีการแข่งขันอย่างเป็นธรรมมีการปฏิบัติต่อผู้ประกอบการทุกรายโดยเท่าเทียมกันทุกฝ่าย มีระยะเวลาที่เหมาะสมและเพียงพอต่อการยื่นข้อเสนอ มีหลักฐานการดำเนินงานชัดเจนและมีการเปิดเผยข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุในทุกขั้นตอน มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยต้องมีการวางแผนการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุล่วงหน้าเพื่อให้การจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารพัสดุเป็นไปอย่างต่อเนื่องมีกำหนดเวลาที่เหมาะสมโดยมีการประเมิน และเปิดเผยผลสัมฤทธิ์ของการจัดซื้อจัดจ้างสามารถตรวจสอบได้โดยมีการเก็บข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุอย่างเป็นระบบเพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบ (กระทรวงการคลัง, 2560ก, หน้า 17)

งานพัสดุเป็นงานประเภทหนึ่งของการบริหารที่ช่วยเสริมสร้างและบริการแก่งานอื่น ๆ ให้ดำเนินไปด้วยความสะดวกรวดเร็วและง่ายต่อการปฏิบัติ การบริหารงานพัสดุจึงถือว่าเป็นเครื่องมือสำคัญยิ่งสำหรับการบริหารงานสำหรับฝ่ายงานต่าง ๆ โดยมีระเบียบว่าด้วยการพัสดุเป็นแนวทางในการดำเนินงานต่าง ๆ การบริหารงานพัสดุมีส่วนสำคัญต่อการบริหารงานด้านปัจจัยสู่ความสำเร็จของการบรรลุวิสัยทัศน์ขององค์กร ทั้งในองค์กรขนาดเล็กจนถึงองค์กรขนาดใหญ่ จำเป็นอย่างยิ่งที่ ต้องมีการบริหารงานพัสดุที่มีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล ความสำคัญของพัสดุระดับประเทศนั้น รัฐบาลได้ให้ความสำคัญโดยวางระเบียบเป็นแนวเดียวกันทั่วประเทศ เรียกว่า “ระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารงานพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560”

(กระทรวงการคลัง, 2560ข, หน้า 65-70) การปฏิบัติงานพัสดุตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารงานพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 เป็นการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดหาพัสดุซึ่ง ได้แก่ การบริหารงานด้านพัสดุที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการจัดทำเอง การซื้อการจ้าง การจ้างที่ปรึกษา การจ้างออกแบบ การควบคุมงาน การแลกเปลี่ยน การเช่าการควบคุม การจำหน่าย และการดำเนินการอื่นที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมขององค์กร ทั้งนี้การดำเนินการต่าง ๆ ต้องถือปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับฯ ตามมติคณะรัฐมนตรี และหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้การปฏิบัติงานการจัดซื้อจัดจ้างในหน่วยงานของรัฐหรือเอกชน ยังมีแนวทางตามนัยของประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และหลักของกฎหมายมหาชนที่เกี่ยวข้องด้วย ดังนั้นเจ้าหน้าที่พัสดุหรือผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้อง เช่น หัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุ ผู้อนุมัติ ผู้ควบคุม ตลอดจนคณะกรรมการชุดต่าง ๆ ที่ได้รับแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่ตรวจรับหรือพิจารณาราคามักจะมีปัญหาในการปฏิบัติงานให้ถูกต้องตามในของระเบียบ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานพัสดุ (อริสรา สุตสระ, 2564, หน้า 17)

ปัจจัยสำคัญในการบริหารจัดการองค์กรให้ประสบความสำเร็จในปัจจุบัน ได้แก่ ภาวะเปรียบบุคลากร งบประมาณ เครื่องมือ เครื่องจักร วัสดุอุปกรณ์และการบริหารจัดการในการบริหารงานในส่วนราชการของประเทศไทยนั้น ผู้บริหารจะต้องบริหารงานในหลายส่วน เช่น งานบริหารบุคคล งานบริหารอาคารสถานที่ งานบริหารงานการเงินและพัสดุ ผู้บริหารจะต้องยึดถือระเบียบปฏิบัติของราชการอย่างเคร่งครัด โดยเฉพาะอย่างยิ่งงานที่ผู้บริหารมักประสบปัญหาด้านการบริหารจัดการด้านงบประมาณ คือ งานพัสดุ ซึ่งมีความสำคัญต่อการดำเนินงานของทุกองค์กร เพราะพัสดุเป็นเครื่องมือที่จะช่วยให้การบริหารงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ก่อให้เกิดความสะดวกรวดเร็ว ประหยัดเวลาและงบประมาณ เพราะฉะนั้นการมีความพร้อมด้านพัสดุสามารถทำให้องค์กรประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ได้ ถ้าองค์กรใดขาดหลักการจัดการงานพัสดุที่ดีแล้วการดำเนินงานย่อมจะเกิดความล่าช้า ช้าซ้อนและสิ้นเปลืองอันเป็นเหตุส่งผลให้องค์กรนั้นด้อยประสิทธิภาพเนื่องจากงานพัสดุเป็นงานที่สนับสนุนแผนการดำเนินงานต่าง ๆ ที่ได้วางแผนไว้ให้มีพัสดุพอใช้ตลอดแผนงาน และแม้แต่ส่วนงานด้านอื่น ๆ นั้นจะประสบผลสำเร็จไม่ได้หากไม่ได้รับความร่วมมือจากฝ่ายพัสดุ (สุกัญญา ศรีทับทิม, 2555, หน้า 132)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 ได้ดำเนินการจัดหาพัสดุเป็นไปตามวิธีการและขั้นตอนต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 ตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการ

บริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 ส่วนการพัสดุก่อสร้างบริหารงานการเงินและสินทรัพย์ ประสบปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้าง คือ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้างภายในสถานศึกษา ยังขาดความรู้ ความชำนาญและแนวทางในการดำเนินงานพัสดุที่เป็นไปตามตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้าง หรือระเบียบของกระทรวงการคลัง จึงส่งผลให้เกิดความล่าช้าในการดำเนินการจัดหาพัสดุ และเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 มีอัตรากำลังจำนวนจำกัด ซึ่งส่งผลให้บางครั้งต้องใช้เวลาในการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างหรือปฏิบัติหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4, 2565, หน้า 3)

ในปัจจุบันการบริหารงานด้านพัสดุของสถานศึกษายังพบปัญหาต่าง ๆ เช่น การจัดซื้อจัดจ้างบางรายการไม่มีรายละเอียดการจัดซื้อจัดจ้าง ทำให้การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างล่าช้าไม่ทันใจของผู้ที่จะใช้การจัดซื้อจัดจ้างของโรงเรียนในสังกัด การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างไม่เป็นไปตามระเบียบฯ โดยจะต้องส่งคืนแก้ไข แบบจัดซื้อจัดจ้างมีรูปแบบที่ยังไม่เป็นแบบมาตรฐาน การลงข้อมูลจัดซื้อจัดจ้างในระบบอิเล็กทรอนิกส์ ข้อมูลไม่สมบูรณ์ครบถ้วน การดำเนินงานการจัดซื้อจัดจ้างของโรงเรียนมีการเปลี่ยนแปลงบุคลากรปฏิบัติงานด้านพัสดุใหม่เป็นจำนวนมากประมาณร้อยละ 80 ของจำนวนสถานศึกษาในสังกัดทั้งหมด ทำให้การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างไม่สมบูรณ์ถูกต้อง ซึ่งเป็น การคำนวณ ระยะเวลาการตรวจรับ การตรวจสอบรับพัสดุที่จ้างทำที่ไม่ใช่งานจ้างตามระเบียบกระทรวงการคลัง โดยการจัดทำราคากลางต้องมีความโปร่งใส จากข้อสังเกตของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินทางสถานศึกษาไม่ได้มีการจัดตั้งคณะกรรมการกำหนดราคากลางเพื่อให้ได้ราคากลางเป็นราคาที่เป็นปัจจุบันทันเหตุการณ์และเป็นราคาในสถานศึกษาแต่ละแห่ง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2560, หน้า 1-3)

ปัญหาที่พบในการบริหารงานพัสดุในสถานศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 สิ่งที่เกิดปัญหา คือ ด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะเจ้าหน้าที่พัสดุกับคณะกรรมการตรวจสอบพัสดุประจำปีที่ขาดความรู้ความเข้าใจในระเบียบขั้นตอนและกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างขาดความรู้ ความเข้าใจในเรื่องกฎระเบียบที่เกี่ยวกับการพัสดุหรือขาดความเป็นอิสระในการปฏิบัติหน้าที่จึงเป็นช่องทางให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการจัดหาพัสดุใช้อำนาจแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบด้วยกฎหมาย หรือการกำหนดรายละเอียดของพัสดุที่จะจัดซื้อจัดจ้างหรือการกำหนดคุณสมบัติเพื่อคัดเลือกให้เป็นผู้ที่มีคุณสมบัติเบื้องต้นในการจัดซื้อจัดจ้างของ

เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการจัดหาพัสดุที่มีลักษณะเป็นการเอื้อประโยชน์แก่เอกสารรายใดรายหนึ่ง ให้เข้ามาเป็นคู่สัญญากับส่วนราชการต่าง ๆ ขาดการส่งเสริมด้านการอบรมพัฒนา รวมทั้งปัญหาในประเด็นเรื่องการจัดซื้อจัดจ้าง ขาดความเสมอภาคในการพัฒนาและฝึกอบรมด้านกฎระเบียบ ข้อบังคับ และความรู้ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน ความชัดเจนในนโยบาย บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ ของหน่วยงานในอนาคต และต้องการให้ผู้บังคับบัญชาเห็นความสำคัญให้ความเป็นธรรมและความ โปร่งใสในการปฏิบัติหน้าที่ การนำเอาเทคโนโลยีมาใช้ยังไม่ได้ช่วยให้งานเอกสารลดปริมาณลงแต่ไม่สามารถป้องกันการทุจริตได้ทั้งหมด และถึงแม้ผู้บริการจะให้การสนับสนุนการนำระบบการจัดหา พัสดุทางอิเล็กทรอนิกส์มาใช้เป็นอย่างดี แต่ยังคงมีปัญหาและอุปสรรคทางด้านบุคลากรด้านการ จัดการ ด้านงบประมาณ และด้านวัสดุอุปกรณ์ (นันทา คุ่มศักดิ์, 2557, หน้า 3)

ดังนั้น การบริหารงานพัสดุในสถานศึกษาเป็นเรื่องที่มีความสำคัญที่จะทำให้หน่วยงานเกิด ประสิทธิภาพและประสิทธิผล เนื่องจากเป็นงานที่สนับสนุนและให้บริการแก่หน่วยงานต่าง ๆ เพื่อ ตอบสนองต่อการจัดการเรียนการสอน ตามแผนงาน โครงการต่าง ๆ ที่ได้วางแผนไว้ให้มีสิ่งของ อำนวยความสะดวก มีอุปกรณ์ เครื่องใช้ ตลอดจนมีบรรยากาศในการทำงานที่ดี งานพัสดุจึงมี ความสำคัญที่ทำให้การบริหารงานของสถานศึกษาประสบความสำเร็จ การดำเนินงานพัสดุให้มี ประสิทธิภาพ ย่อมส่งผลให้การจัดการศึกษาสำเร็จได้ตามวัตถุประสงค์ แต่ในขณะเดียวกันถ้า ดำเนินงานพัสดุโดยขาดประสิทธิภาพย่อมทำให้การทำงานเกิดความล่าช้า สิ้นเปลือง งบประมาณ และด้อยประสิทธิภาพ เกิดผลเสียต่อการเรียนการสอนอย่างมาก เนื่องจากพัสดุเป็นเครื่องมือ เครื่องใช้ที่อำนวยความสะดวกในการบริหารงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้การบริหาร พสดุโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพจึงต้องมีกระบวนการบริหารที่ดีและถูกต้องตามระเบียบกระทรวง การคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาแนวทางการ บริหารงานพัสดุของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 เพื่อนำข้อมูลมาใช้เป็นแนวทางในการวางแผน ปรับปรุงและพัฒนาการบริหารพัสดุตามระเบียบการ บริหารพัสดุภาครัฐ ให้เกิดความคุ้มค่า โปร่งใส และเกิดประโยชน์ต่อสถานศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารงานพัสดุของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4
2. เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารงานพัสดุของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
  - 1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และหัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 จำนวน 182 คน จากสถานศึกษา 91 แห่ง
  - 1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และหัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 จำนวน 124 คน ซึ่งกำหนดขนาด กลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 607-610) ที่ระดับ ความเชื่อมั่นร้อยละ 95 โดยใช้สุ่มตัวอย่างแบบ ชั้นภูมิ (stratified random sampling) ตามพื้นที่จัดการศึกษา และผู้ให้ข้อมูลสำคัญการสนทนา กลุ่ม จำนวน 8 คน โดยเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling)
  - 1.3 ผู้ให้ข้อมูลในการสนทนากลุ่ม (focus group) เพื่อหาแนวทางการบริหารงานพัสดุ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 คือ ผู้บริหาร สถานศึกษา และหัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุ จำนวน 8 ท่าน
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม โดยแบ่งเป็น 2 ตอน
เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย
  - 2.1 แบบสอบถามการบริหารงานพัสดุของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมาโดยศึกษาจาก เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องและได้รับการตรวจสอบจากอาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิ ตามขั้นตอน โดยคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้อง ผลปรากฏว่าข้อคำถามมีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 จำนวน 40 ข้อ นำเครื่องมือที่ได้ปรับปรุงจากคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิและอาจารย์ที่ปรึกษาแล้ว

ไปทดลองใช้ (tryout) กับผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (reliability) วิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) เท่ากับ 0.99

2.2 การจัดสนทนากลุ่ม (focus group discussion) จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 8 คน ซึ่งใช้เกณฑ์การคัดเลือกแบบเจาะจง ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 2 คน ศึกษานิเทศก์เขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 2 คน หัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุ จำนวน 2 คน และเจ้าหน้าที่พัสดุ จำนวน 2 คน

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการส่งแบบสอบถามทางออนไลน์และประสานงานทางโทรศัพท์ในการติดตามเก็บแบบสอบถามจากผู้ตอบแบบสอบถามจากผู้ตอบแบบสอบถามโดยตนเอง โดยผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปยังโรงเรียนเพื่อแจกให้กับผู้บริหารสถานศึกษา และหัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุ ในโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 124 ชุด โดยกำหนดเวลาในการตอบแบบสอบถามและกลับคืนให้ผู้วิจัยภายใน 7-15 วัน ทางออนไลน์และผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลเอง ได้รับแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามกลับคืน 124 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ดำเนินการวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (frequency) และร้อยละ (percentage)

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์การบริหารงานพัสดุของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 โดยหาค่าเฉลี่ย (mean หรือ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation หรือ S.D.)

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์แนวทางการบริหารงานพัสดุของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 โดยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารงานพัสดุของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 สามารถสรุปผลการศึกษาได้ดังนี้

1. การบริหารงานพัสดุของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยคือ ด้านการเก็บและการบันทึก การเบิกจ่าย ด้านการยืม ด้านการจำหน่ายพัสดุ และด้านการบำรุงรักษาการตรวจสอบ ปรากฏดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 การบริหารงานพัสดุของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาญจนบุรี เขต 4 ในภาพรวม

การบริหารงานพัสดุของสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ การปฏิบัติ
1. ด้านการเก็บและการบันทึก การเบิกจ่าย	4.08	0.48	มาก
2. ด้านการยืม	4.02	0.46	มาก
3. ด้านการบำรุงรักษา การตรวจสอบ	3.93	0.58	มาก
4. ด้านการจำหน่ายพัสดุ	3.94	0.56	มาก
รวม	3.99	0.41	มาก

2. ผลการวิเคราะห์แนวทางการบริหารงานพัสดุของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาญจนบุรี เขต 4

จากการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุในสถานศึกษา จำนวน 8 ท่าน สรุปสาระสำคัญและรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ด้านการเก็บและการบันทึก การเบิกจ่าย มีแนวทางดำเนินการ ดังนี้

1.1 ผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับงานพัสดุ ต้องศึกษาระเบียบ ข้อบังคับ พระราชบัญญัติ การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 ในด้านการเก็บ การบันทึก การเบิกจ่าย ให้เข้าใจ การเก็บและการบันทึก จะต้องมีการลงบัญชีหรือทะเบียน เพื่อควบคุมพัสดุ แยกเป็นชนิด และแสดงรายการโดยให้มีหลักฐานการรับเข้าบัญชี หรือทะเบียนไว้ประกอบรายการ ด้วย โดยเก็บรักษาพัสดุให้เป็นระเบียบ เรียบร้อย ปลอดภัย และให้ครบถ้วนถูกต้องตรงตามบัญชี และเมื่อมีการเบิกจ่ายพัสดุ ผู้จ่ายพัสดุต้องตรวจสอบ ความถูกต้องของใบเบิก แล้วลงบัญชี หรือทะเบียนทุกครั้งที่มีการจ่าย และเก็บใบเบิกจ่ายไว้เป็นหลักฐานด้วย

1.2 ควรตรวจสอบครุภัณฑ์เป็นประจำและทำการซ่อมแซม บำรุงรักษาก่อนใช้งาน และควรลงบัญชีหรือลงทะเบียนต่าง ๆ ให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ และควรจัดเก็บพัสดุให้สะดวกต่อการตรวจนับว่ามีครุภัณฑ์ใดที่เสียหายบ้าง

2. ด้านการยืม มีแนวทางดำเนินการ ดังนี้

2.1 ผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับงานพัสดุ ต้องศึกษาระเบียบ ข้อบังคับ พระราชบัญญัติ การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 ในด้านการให้ยืม การยืมพัสดุทุกครั้งไม่ว่าจะยืมระหว่างหน่วยงานเดียวกันหรือต่างหน่วยงาน ผู้ยืมต้องทำหลักฐานการยืมเป็นลายลักษณ์อักษร แสดงเหตุผล และกำหนดวันส่งคืน ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเอาใจใส่ และเป็นผู้อนุมัติในการยืมพัสดุทุกครั้ง และจะต้องมีการตรวจสอบก่อนรับพัสดุนั้นทุกครั้งว่าพัสดุนั้นอยู่ในสภาพเดิมหรือไม่ หากมีสภาพไม่คงเดิมหรือเกิดการชำรุดเสียหาย จะต้องแจ้งให้ผู้ยืมทราบและแก้ไข ซ่อมแซมให้มีสภาพกลับมาคงสภาพเดิม ก่อนที่จะรับคืน

2.2 ควรจัดระบบสารสนเทศทะเบียนคุมวัสดุครุภัณฑ์เป็นปัจจุบัน และจัดทำคู่มือการกำหนดรูปแบบและกำหนดขั้นตอนการปฏิบัติเป็นแนวทางเดียวกันอย่างเคร่งครัด

3. ด้านการบำรุงรักษา การตรวจสอบ มีแนวทางดำเนินการ ดังนี้

3.1 การกำหนดแนวทางปฏิบัติงานด้านคลังพัสดุและบัญชีพัสดุอย่างชัดเจนและ ผู้รับผิดชอบต่อการสำรวจพัสดุที่มีอยู่ว่าชำรุดสูญหาย/เสียหาย อย่างสม่ำเสมอ การจัดทำทะเบียนคุมพัสดุอย่างรอบคอบ การปรับปรุงแก้ไข การบันทึกรายการเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงโอนย้ายพัสดุในทะเบียนให้ถูกต้องและตรวจสอบอย่างต่อเนื่อง

3.2 ผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่ต้องศึกษาระเบียบ ข้อบังคับ หากพบพัสดุที่ชำรุดเสียหายให้ ดำเนิน การซ่อมบำรุงให้กลับมาอยู่ในสภาพที่พร้อมใช้งานอยู่ตลอดเวลา แต่งตั้งคณะกรรมการ ตรวจสอบพัสดุอย่างเคร่งครัดมีการจัดอบรม คู่มือแบบแผนในการตรวจสอบพัสดุที่แน่นอน

3.3 มีการดูแลตรวจสอบคุณภาพพัสดุของโรงเรียนเป็นประจำเพื่อให้อยู่ในสภาพที่พร้อมใช้งานถ้าพบพัสดุของโรงเรียนมีการชำรุดเสียหาย ไม่อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานให้รีบดำเนินการ ซ่อมแซมทันที และโรงเรียนควรตั้งงบประมาณในการดูแลซ่อมแซมพัสดุของโรงเรียน

3.4 ผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับงานพัสดุ ต้องศึกษาระเบียบข้อบังคับ พระราชบัญญัติ การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 ในด้านการบำรุงรักษา มีการจัดทำแผนในการซ่อมบำรุง และต้องมีการตรวจสอบพัสดุทุกครั้งเมื่อใช้งานเสร็จแล้ว หาก

ตรวจสอบพัสดุแล้วพบว่าพัสดุชำรุด เสียหาย ให้ดำเนินการซ่อมบำรุงให้กลับมาอยู่ในสภาพที่พร้อมใช้งานอยู่ตลอดเวลา มีการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบพัสดุอย่างเคร่งครัด ทุกสิ้นปีงบประมาณจะต้องมีการตรวจสอบพัสดุ ว่าตรงกับบัญชีวัสดุหรือไม่ และพัสดุกับบัญชีพัสดุจะต้องตรงกัน และบันทึกให้เป็นปัจจุบัน

3.5 สถานศึกษาควรจัดหาสถานที่ในการจัดเก็บครุภัณฑ์ที่เสื่อมสภาพไม่สามารถใช้งานได้ และจำหน่ายในระยะเวลาที่กำหนด และผู้บริหารโรงเรียนควรสนับสนุนส่งเสริมผู้ปฏิบัติงานพัสดุได้เพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับการบำรุงรักษาและการตรวจสอบของโรงเรียน

4. ด้านการจำหน่ายพัสดุ มีแนวทางดำเนินการ ดังนี้

4.1 ผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับงานพัสดุ ต้องศึกษาระเบียบ ข้อบังคับ พระราชบัญญัติ การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 ในด้านการจำหน่ายพัสดุ และปฏิบัติตามขั้นตอนการจำหน่ายพัสดุอย่างเคร่งครัด มีการแต่งตั้งคณะกรรมการในการจำหน่ายพัสดุที่ชัดเจน ไม่ควรเปลี่ยนผู้รับผิดชอบบ่อย มีการจัดอบรมให้กับบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับงานพัสดุ เพื่อเพิ่มความรู้ ความเข้าใจในการปฏิบัติงาน มีการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยเข้ามาเป็นเครื่องมือช่วยเพื่อความสะดวกในการจำหน่ายพัสดุ ผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญ มีการกำกับดูแลและติดตามการจำหน่ายพัสดุอย่างเคร่งครัด

4.2 สถานศึกษาต้องจัดทำระเบียบ วิธีการและขั้นตอน การขออนุมัติดำเนินการจำหน่ายพัสดุที่ชำรุด เสื่อมสภาพ หรือสูญไป หรือไม่จำเป็นต้องใช้ในหน่วยงานที่ถูกต้องไว้อย่างชัดเจน ซึ่งอาจอยู่ในรูปแบบคู่มือการปฏิบัติงานรวมถึงส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่หรือผู้รับผิดชอบได้รับความรู้ความเข้าใจอย่างสม่ำเสมอ

4.3 สถานศึกษาควรมีการกำกับติดตาม การจำหน่ายพัสดุ ทำทะเบียนควบคุมและที่จำหน่ายพัสดุ มีการตรวจสอบให้เป็นปัจจุบันและให้มีการสำรวจพัสดุที่มีการชำรุดและจัดจำหน่ายต่อไป

4.4 สถานศึกษาควรให้บุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านพัสดุควรได้รับการอบรมพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบพัสดุ แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจรับพัสดุควรคัดเลือกจากผู้มีความรู้และประสบการณ์ในเรื่องนั้น ๆ และจัดทำตารางการตรวจสอบครุภัณฑ์ประจำปีเพื่อการบำรุงรักษาก่อนที่จะเสื่อมสภาพ

4.5 สถานศึกษาควรมีการอบรมเชิงปฏิบัติการ ศึกษาดูงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และจัดทำคู่มือประกอบการปฏิบัติงานพัสดุให้ความรู้ความเข้าใจในด้านการจำหน่ายพัสดุและปฏิบัติ ตามขั้นตอนการจำหน่ายพัสดุอย่างเคร่งครัด มีการแต่งตั้งคณะกรรมการในการจำหน่ายพัสดุที่ ชัดเจน มีการจัดอบรมเพื่อเพิ่มความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงาน มีการจัดทำคู่มือในการจำหน่าย พสดุเพื่อเป็นไปในทิศทางเดียวกัน พร้อมทั้งการนิเทศ กำกับ ติดตามจากฝ่ายบริหารโรงเรียนในด้ว นการจำหน่าย

สรุปและอภิปรายผล

ผลการวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารงานพัสดุของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 พบประเด็นที่น่าสนใจนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. การบริหารงานพัสดุของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา ประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหาร สถานศึกษามีการวางแผนกำหนดความต้องการพัสดุและศึกษาเกี่ยวกับระเบียบงานพัสดุให้เข้าใจ ประชุมชี้แจง วางแผนงานพัสดุอย่างต่อเนื่องและสำรวจความต้องการภายในโรงเรียนจัดหาพัสดุให้ ตรงตามความต้องการและทันกำหนดการใช้งาน ส่งเจ้าหน้าที่พัสดุเข้ารับการอบรมเพื่อให้มีความรู้ ความสามารถและมีความเข้มงวดกับกระบวนการจัดหาพัสดุเพื่อให้ได้พัสดุที่ตรงตามความต้องการ การแจกจ่ายพัสดุควรแต่งตั้งบุคคลภายนอกเป็นกรรมการเบิกจ่ายพัสดุและลงบันทึกหลักฐานทุกครั้ง ควรเคร่งครัดการเบิกจ่ายการจำหน่ายพัสดุ สามารถตรวจสอบได้ การควบคุมพัสดุ ติดตาม ตรวจสอบเจ้าหน้าที่พัสดุให้จัดทำทะเบียนคุมพัสดุให้ครบถ้วนและเป็นปัจจุบันตรวจสอบบัญชีพัสดุ และสำรวจพัสดุกงเหลือให้ถูกต้อง การบำรุงรักษาควรมีการดูแล ตรวจสอบคุณภาพพัสดุของ โรงเรียนเป็นประจำเพื่อให้อยู่ในสภาพที่พร้อมใช้งานและด้านการจำหน่ายพัสดุต้องมีการกำกับ ติดตาม ทำทะเบียนควบคุมพัสดุและสำรวจพัสดุที่ชำรุดให้เป็นปัจจุบันและจำหน่าย ซึ่งสอดคล้อง กับผลการวิจัยของเดชา สมคะเณย์ (2565) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางพัฒนาการบริหารงานพัสดุ โรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรธานี เขต 4 ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการบริหารงานพัสดุของโรงเรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับอภิวัฒน์ พูลทรัพย์ (2566) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานพัสดุของโรงเรียนเครือข่ายกุมภวาปี ในสังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก สามารถอภิปรายแยกตามรายด้านได้ดังนี้

1.1 ด้านการเก็บและการบันทึก การเบิกจ่าย ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สถานศึกษามีการเบิกจ่ายพัสดุที่มอบหมายให้หัวหน้าหน่วยพัสดุที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมพัสดุ จัดทำแผนการจัดซื้อจัดจ้าง เมื่อได้รับทราบงบประมาณรายจ่ายประจำปีไว้ล่วงหน้าทุกปี มีการลงบัญชีหรือทะเบียน เพื่อควบคุมพัสดุ และดำเนินการจัดหาพัสดุ สำนวจความต้องการใช้พัสดุทุกครั้ง มีหลักฐานใบตรวจรับพัสดุ และใบเบิกพัสดุ การเก็บ การบันทึก และการเบิกจ่ายแต่ละครั้งไม่เคร่งครัดในการปฏิบัติตามระเบียบพัสดุ ผู้จ่ายพัสดุมิมีการตรวจสอบความถูกต้องของใบเบิก และมีการลงทะเบียนทุกครั้งที่ย้าย ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของปรีชา คำแสน (2556) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานพัสดุของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 36 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการเก็บและการบันทึก การเบิกจ่าย ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับสุภัญญา พิมพา (2564) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานพัสดุและสินทรัพย์ของโรงเรียน ในกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาโตมประดิษฐ์ อำเภอโนนไยีน จังหวัดอุบลราชธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการเก็บ และการบันทึก การเบิกจ่าย ในภาพรวมอยู่ในระดับมากเช่นกัน

1.2 ด้านการยืม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาให้อำนาจกับผู้รับผิดชอบตรวจสอบการยืมคืนพัสดุและครุภัณฑ์ทุกครั้งว่าพัสดุและครุภัณฑ์นั้นอยู่ในสภาพเดิมหรือไม่ หากมีสภาพไม่คงเดิมหรือเกิดการชำรุดเสียหาย จะต้องแจ้งให้ผู้ยืมทราบและแก้ไข ซ่อมแซมให้มีสภาพกลับมาคงสภาพเดิม ก่อนที่จะรับคืน และมีการจัดระบบสารสนเทศทะเบียนคุมวัสดุครุภัณฑ์เป็นปัจจุบัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของเดชา สมคะณย์ (2565) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางพัฒนาการบริหารงานพัสดุโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการยืม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับอภิวัฒน์ พูลทรัพย์ (2566) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานพัสดุของโรงเรียนเครือข่ายกุมภวาปี ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการยืม ในภาพรวมอยู่ในระดับมากเช่นกัน

1.3 ด้านการบำรุงรักษา การตรวจสอบ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้นำระบบสารสนเทศมาใช้ในการบริหารงานการควบคุมพัสดุ มีการ

จัดทำบันทึกประวัติครุภัณฑ์เพื่อประโยชน์ในการใช้และซ่อมบำรุง โดยหัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุแต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการตรวจสอบพัสดุ และตรวจนับพัสดุประเภทที่คงเหลืออยู่ และควรมีการดำเนินการตรวจสอบพัสดุต้องดำเนินการภายในเดือนสุดท้ายก่อนสิ้นปีงบประมาณของทุกปี ดังที่ สุวัช มูลเมืองแสน (2563) กล่าวว่า การบำรุงรักษา หมายถึง การดูแลรักษาไม่ให้พัสดุเสื่อมสภาพ โดยมอบหมายผู้ควบคุมดูแลพัสดุที่อยู่ในความครอบครองให้อยู่ในสภาพที่พร้อมใช้งานได้ตลอดเวลา โดยให้มีการจัดทำแผนการซ่อมบำรุงที่เหมาะสม และระยะเวลาในการซ่อมบำรุงด้วย ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของศราวุธิ จันทร์วิเศษ (2566) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานพัสดุในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการบำรุงรักษา การตรวจสอบ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับอภิวัฒน์ พูลทรัพย์ (2566) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานพัสดุของโรงเรียนเครือข่ายกุมภวาปี ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการบำรุงรักษา การตรวจสอบ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากเช่นกัน

1.4 ด้านการจำหน่ายพัสดุ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้กำหนดมาตรการในการป้องกันการสูญหายของพัสดุเพื่อหาผู้รับผิดชอบ และให้หัวหน้าพัสดุมีการตัดยอดพัสดุครุภัณฑ์ที่จำหน่ายออกจากบัญชีให้เป็นปัจจุบัน จัดทำคู่มือการจำหน่ายพัสดุเพื่อใช้เป็นทางในการปฏิบัติที่ถูกต้อง และมีการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่และตรวจสอบการดำเนินการจำหน่ายพัสดุ และสนับสนุนส่งเสริมผู้ปฏิบัติงานพัสดุได้เพิ่มพูนความรู้ความสามารถ เพื่อให้ทราบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการจำหน่ายพัสดุ และมีการจำหน่ายพัสดุประจำปีได้ดำเนินการตรวจสอบตามระเบียบอย่างถูกต้อง การแต่งตั้งเจ้าหน้าที่และตรวจสอบการดำเนินการจำหน่ายพัสดุ รวมไปถึงการแปรสภาพพัสดุที่ชำรุดหรือเสื่อมสภาพจนไม่สามารถใช้ได้ ดังที่ กรมวิชาการเกษตร (2562) ได้กำหนดว่า การปฏิบัติงานการบริหารพัสดุด้านการจำหน่ายพัสดุ โดยเมื่อหัวหน้าหน่วยพัสดุ ได้รับรายงานจากผู้รับผิดชอบในการตรวจสอบพัสดุ และปรากฏว่ามีพัสดุเสียหายหรือสูญหายไป หรือไม่จำเป็นต้องใช้งานต่อไป ให้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบหาข้อเท็จจริงขึ้นหนึ่งคณะเพื่อดำเนินการตรวจสอบพัสดุที่ชำรุดเนื่องจากเสื่อมสภาพมาจากการใช้งานตามปกติหรือสูญไปตามธรรมชาติ ให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐพิจารณาสั่งการให้ดำเนินการจำหน่ายต่อไปได้ ถ้าผลปรากฏว่าจะต้องหาตัวผู้รับผิดชอบให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐดำเนินการตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องของทางราชการ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของจักรี เชิดชู (2565) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการ

บริหารงานพัสดุด้วยระบบสารสนเทศ ของวิทยาลัยศิลปหัตถกรรมนครศรีธรรมราช สังกัด อาชีวศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช ผลการวิจัยพบว่า ด้านการจำหน่ายพัสดุ ในภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก และสอดคล้องกับศราวุธิ จันทรวิเศษ (2566) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานพัสดุใน โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการจำหน่าย พักดู ในภาพรวมอยู่ในระดับมากเช่นกัน

2. แนวทางการบริหารงานพัสดุของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 พบว่า แนวทางการบริหารงานพัสดุของสถานศึกษา ทั้ง 4 ด้าน พบว่า สถานศึกษาควรตรวจสอบครุภัณฑ์เป็นประจำและทำการซ่อมแซมบำรุงรักษาก่อนใช้งาน จัดระบบสารสนเทศทะเบียนคุมวัสดุครุภัณฑ์เป็นปัจจุบัน จัดหาสถานที่ในการจัดเก็บครุภัณฑ์ที่ เสื่อมสภาพไม่สามารถใช้งานได้และจำหน่ายในระยะเวลาที่กำหนด และให้บุคลากรที่ปฏิบัติงานด้าน พักดูได้รับการอบรมพัฒนาความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบพัสดุ สามารถอภิปรายผลเป็นราย ด้านได้ดังนี้

2.1 ด้านการเก็บและการบันทึก การเบิกจ่าย พบว่า ผู้บริหารควรมีการกำกับติดตาม ความถูกต้องของบัญชี เมื่อมีการเบิกจ่ายพัสดุ ผู้จ่ายพัสดุต้องตรวจสอบความถูกต้องของใบเบิกแล้ว ลงบัญชี หรือทะเบียนทุกครั้งที่มีการจ่าย และเก็บใบเบิกจ่ายไว้เป็นหลักฐาน และควรตรวจสอบ ครุภัณฑ์เป็นประจำและทำการซ่อมแซม บำรุงรักษาก่อนใช้งาน และควรลงบัญชีหรือลงทะเบียนต่าง ๆ ให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ และควรจัดเก็บพัสดุให้สะดวกต่อการตรวจนับ จึงสอดคล้องกับงานวิจัย ของปิยวรรณ มากกลาย (2561) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางพัฒนาการบริหารงานพัสดุของ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการเก็บและการบันทึก การเบิกจ่าย ต้องมีการวางแผนกำหนดความต้องการพัสดุ ศึกษา เกี่ยวกับระเบียบงานพัสดุให้เข้าใจประชุมชี้แจง วางแผนงานพัสดุอย่างต่อเนื่องและสำรวจความ ต้องการภายในโรงเรียนจัดหาพัสดุให้ตรงตามความต้องการและทันกำหนดการใช้งานและส่ง เจ้าหน้าที่พัสดุเข้ารับการอบรมเพื่อให้มีความรู้ความสามารถและมีความเข้มงวดกับกระบวนการ จัดหาพัสดุเพื่อให้ได้พัสดุที่ตรงตามความต้องการ และสอดคล้องกับนิธิกานต์ กาลจักร (2564) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารงานพัสดุในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา ยโสธร เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการเก็บและการบันทึก การเบิกจ่าย การลงบัญชี หรือทะเบียน เพื่อควบคุม พักดู แล้วแต่กรณี แยกเป็นชนิด และแสดงรายการโดยให้มีหลักฐาน

การรับเข้าบัญชีหรือทะเบียนไว้ประกอบรายการด้วย เก็บรักษาพัสดุให้เป็นระเบียบ เรียบร้อย ปลอดภัย และให้ครบถ้วนถูกต้องตรงตามบัญชี หรือทะเบียน

2.2 ด้านการยืม พบว่า ผู้บริหารควรให้อำนาจกับผู้รับผิดชอบตรวจสอบการยืมพัสดุ และครุภัณฑ์ทุกครั้งว่าพัสดุและครุภัณฑ์นั้นอยู่ในสภาพเดิมหรือไม่ หากมีสภาพไม่คงเดิมหรือเกิดการชำรุดเสียหาย จะต้องแจ้งให้ผู้ยืมทราบและแก้ไข ซ่อมแซมให้มีสภาพกลับมาคงสภาพเดิม ก่อนที่จะรับคืน และจัดระบบสารสนเทศทะเบียนคุมวัสดุครุภัณฑ์เป็นปัจจุบัน และจัดทำคู่มือการกำหนดรูปแบบและกำหนดขั้นตอนการปฏิบัติเป็นแนวทางเดียวกันอย่างเคร่งครัด สอดคล้องกับงานวิจัยของเดชา สมคะณย์ (2565) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางพัฒนาการบริหารงานพัสดุโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการยืม ควรลงบัญชีหรือลงทะเบียน ต่าง ๆ ให้เป็นปัจจุบัน จัดระบบสารสนเทศทะเบียนคุมวัสดุครุภัณฑ์เป็นปัจจุบัน มีระบบการยืมที่สามารถตรวจสอบได้ว่าหน่วยงานใดยืมพัสดุไป จัดหาสถานที่ในการจัดเก็บครุภัณฑ์ที่เสื่อมสภาพไม่สามารถใช้งานได้และจำหน่ายในระยะเวลาที่กำหนดรวมถึงให้บุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านพัสดุได้รับการอบรมพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบพัสดุ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวิช มูลเมืองแสน (2563) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การบริหารงานพัสดุของโรงเรียนเครือข่ายกุมภวาปีในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการ การเก็บ การบันทึก และการเบิกจ่ายแต่ละครั้งไม่เคร่งครัดในการปฏิบัติตามระเบียบพัสดุ การติดตามทวงพัสดุที่ให้ผู้ยืมผู้ยืมคืนไม่ครบและไม่ตามกำหนด

2.3 ด้านการบำรุงรักษา การตรวจสอบ พบว่า สถานศึกษาควรจัดทำทะเบียนคุมพัสดุอย่างรอบคอบ การปรับปรุงแก้ไข การบันทึกรายการเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงโอนย้ายพัสดุในทะเบียนให้ถูกต้องและตรวจสอบอย่างต่อเนื่อง มีการดูแลตรวจสอบคุณภาพพัสดุของโรงเรียนเป็นประจำ เพื่อให้อยู่ในสภาพที่พร้อมใช้งานถ้าพบพัสดุของโรงเรียนมีการชำรุดเสียหาย ไม่อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานให้รีบดำเนินการซ่อมแซมทันที และโรงเรียนควรตั้ง งบประมาณในการดูแลซ่อมแซมพัสดุของโรงเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของอภิวัฒน์ พูลทรัพย์ (2566) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานพัสดุของโรงเรียนเครือข่ายกุมภวาปี ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการบำรุงรักษา การตรวจสอบ มีแนวทางพัฒนาการบริหารงานพัสดุของโรงเรียนในเครือข่ายกุมภวาปี เห็นควรตรวจสอบครุภัณฑ์เป็นประจำและทำการซ่อมแซมบำรุงรักษาก่อนใช้งาน จัดระบบสารสนเทศทะเบียนคุมวัสดุครุภัณฑ์เป็นปัจจุบัน จัดหาสถานที่ใน

การจัดเก็บ ครูภัณฑ์ที่เสื่อมสภาพไม่สามารถใช้งานได้และจำหน่ายในระยะเวลาที่กำหนด และให้บุคลากรที่ปฏิบัติงาน ด้านพัสดุได้รับการอบรมพัฒนาความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบพัสดุ และสอดคล้องกับงานวิจัยของวันวิสาข์ เจริญพร (2560) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัญหาและแนวทางการบริหารงานพัสดุโรงเรียนในกลุ่มนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การบำรุงรักษาทำให้เกิดความพร้อมที่จะใช้พัสดุ การดำเนินการ ดูแลรักษาพัสดุให้อยู่ในสภาพที่ดีและสามารถใช้งานได้ทันทีเมื่อจำเป็นที่จะต้องนำมาใช้ การบำรุงรักษาเพื่อให้สามารถใช้ประโยชน์ได้จนถึงวาระสุดท้ายของพัสดุนั้น ทำให้การเสีย เมื่อเครื่องมือเครื่องใช้เกิดการชำรุดหรือเสียหายไม่ได้มีน้อยที่สุด

2.4 ด้านการจำหน่ายพัสดุ พบว่า สถานศึกษาควรแต่งตั้งคณะกรรมการในการจำหน่ายพัสดุที่ชัดเจน ไม่ควรเปลี่ยนผู้รับผิดชอบบ่อย มีการจัดอบรมให้กับบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับงานพัสดุ เพื่อเพิ่มความรู้ ความเข้าใจในการปฏิบัติงาน มีการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยเข้ามาเป็นเครื่องมือช่วยเพื่อความสะดวกในการจำหน่ายพัสดุ ผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญ มีการกำกับดูแล และติดตามการจำหน่ายพัสดุอย่างเคร่งครัด และเห็นควรให้บุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านพัสดุได้รับการอบรมพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบพัสดุ ตั้งคณะกรรมการตรวจสอบพัสดุควรคัดเลือกจากผู้มีความรู้และประสบการณ์ในเรื่องนั้น ๆ และจัดทำตารางการตรวจสอบครุภัณฑ์ประจำปีเพื่อการบำรุงรักษาก่อนเสื่อมสภาพ และจัดทำคู่มือประกอบการปฏิบัติงานพัสดุ ให้ความรู้ความเข้าใจในด้านการจำหน่ายพัสดุและปฏิบัติตามขั้นตอนการจำหน่ายพัสดุอย่างเคร่งครัด สอดคล้องกับงานวิจัยของสุวิษ มูลเมืองแสน (2563) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง สภาพปัญหาและแนวทางการบริหารงานพัสดุในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดเขตตรวจราชการที่ 11 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการจำหน่ายพัสดุ ควรมีการอบรมเชิงปฏิบัติการศึกษาดูงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และจัดทำคู่มือประกอบการปฏิบัติงานพัสดุ ให้ความรู้ความเข้าใจในด้านการจำหน่ายพัสดุและปฏิบัติตามขั้นตอนการจำหน่ายพัสดุอย่างเคร่งครัด มีการแต่งตั้งคณะกรรมการในการจำหน่ายพัสดุที่ชัดเจน มีการจัดอบรมเพื่อเพิ่มความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงาน มีการจัดทำคู่มือในการจำหน่ายพัสดุเพื่อเป็นไปในทิศทางเดียวกัน พร้อมทั้งการนิเทศ กำกับ ติดตามจากฝ่ายบริหารโรงเรียนในด้านการจำหน่าย และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เดชา สมคะณย์ (2565) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางพัฒนาการบริหารงานพัสดุโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการยืมควรลงบัญชีหรือลงทะเบียน ต่าง ๆ ให้เป็นปัจจุบัน จัดระบบสารสนเทศทะเบียนครุภัณฑ์เป็น

ปัจจุบัน มีระบบการยืมที่สามารถตรวจสอบได้ว่าหน่วยงานใดยืมพัสดุไป จัดหาสถานที่ในการจัดเก็บ ครุภัณฑ์ที่เสื่อมสภาพไม่สามารถใช้งานได้และจำหน่ายในระยะเวลาที่กำหนดรวมถึงให้บุคลากรที่ ปฏิบัติงานด้านพัสดุได้รับการอบรมพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบพัสดุ

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารงานพัสดุของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะต่อบุคลากรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการดำเนินงานดังนี้

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1.1 สถานศึกษาควรมีการบันทึก และการเบิกจ่าย ผู้บริหารควรจัดหาสถานที่เก็บ พสดุให้เพียงพอและเหมาะสม มีการบันทึกเป็นหมวดหมู่ และการเบิกจ่ายเป็นปัจจุบัน โดยสำรวจ ความต้องการใช้พัสดุทุกครั้ง

1.2 สถานศึกษาควรมีการดำเนินการตรวจสอบพัสดุต้องดำเนินการภายในเดือน สุกท้ายก่อนสิ้นปีงบประมาณของทุกปี และมีการตรวจสอบพัสดุเป็นประจำตามขั้นตอนที่ระเบียบ กำหนด จัดทำตารางการปฏิบัติหรือวางแผนทางการปฏิบัติงานให้เป็นระบบและชัดเจน เพื่อเพิ่มการ ตรวจสอบพัสดุประจำปี ก่อนสิ้นปีงบประมาณของทุกปีและตรวจนับพัสดุที่คงเหลืออยู่เป็นประจำ

1.3 สถานศึกษาควรมีมาตรการเข้มงวดในการสูญหายของพัสดุ และจัดอบรม สัมมนาเจ้าหน้าที่พัสดุที่ปฏิบัติงานจำหน่ายพัสดุให้มีความรู้ความเข้าใจ และปฏิบัติงานเป็น มาตรฐานเดียวกัน

1.4 สถานศึกษาควรสำรวจสภาพครุภัณฑ์อย่างจริงจังเพื่อดำเนินการตัดออกจาก บัญชี สำหรับพัสดุที่ชำรุดหรือเสื่อมสภาพจนไม่สามารถใช้ได้โดยการขายวิธีทอดตลาด นอกจากนั้น ควรมีมาตรการเข้มงวดในการสูญหายของพัสดุ และจัดอบรมสัมมนาเจ้าหน้าที่พัสดุที่ปฏิบัติงาน จำหน่ายพัสดุให้มีความรู้ความเข้าใจ และปฏิบัติงานเป็นมาตรฐานเดียวกัน

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการพัฒนาการบริหารงานพัสดุของ โรงเรียนใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

2.2 ศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาการบริหารงานพัสดุของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

2.3 ศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานพัสดุในสถานศึกษาตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

เอกสารอ้างอิง

กรมวิชาการเกษตร. (2565). แนวทางการปฏิบัติงานด้านการบริหารพัสดุ. [ออนไลน์].

เข้าถึงได้จาก : <https://www.doa.go.th/finance/wp-content>.

พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560. (2560).

กระทรวงการคลัง. **ราชกิจจานุเบกษา**. เล่มที่ 134 ตอนที่ 24 ก, 13-47.

ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560. (2560).

ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 134 ตอนพิเศษ 210 ง, 65-70.

จักรี เชิดชู. (2565). แนวทางการบริหารงานพัสดุด้วยระบบสารสนเทศ ของวิทยาลัยศิลปหัตถกรรมนครศรีธรรมราช สังกัดอาชีวศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช. **วารสารพุทธสังคมวิทยาปริทรรศน์**. 7(3), 1-16.

เดชา สมคะณีย์. (2565). แนวทางพัฒนาการบริหารงานพัสดุโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4. **วารสารวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร**. 2(1), 88-89.

นิติกานต์ กาลจักร. (2564). **แนวทางการบริหารงานพัสดุในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาโยธธา เขต 2**. ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

นันทา คุ่มศักดิ์. (2557). **ปัญหาในการจัดซื้อจัดจ้างโดยวิธีการประกวดราคาด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Auction) ของสำนักงานศาลปกครอง**. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

- ปิยวรรณ มากกลาย. (2561). แนวทางพัฒนาการบริหารงานพัสดุของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาแพงเพชร เขต 2. **งานการประชุม
วิชาการครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาแพงเพชร**. 1(1), 136-148.
- ปรีชา คำแสน. (2556). การบริหารงานพัสดุของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- วันวิสาข์ เจริญพร. (2560). **ปัญหาและแนวทางการบริหารงานพัสดุโรงเรียนในกลุ่มนิคมพัฒนา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1**. ปริญญาโทการศึกษา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ศราวูธิ จันทรวิเศษ. (2566). การบริหารงานพัสดุในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 33. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก
<http://dspace.bru.ac.th/xmlui/handle/123456789/8002>.
- สุกัญญา ศรีทับทิม. (2555). **กลยุทธ์ในการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานพัสดุ**. วิทยานิพนธ์
บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการทั่วไป มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- สุกัญญา พิมพ์า. (2564). **การบริหารงานพัสดุของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดแพร่**.
วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ
ลำปาง.
- สุวัช มูลเมืองแสน. (2563). **สภาพปัญหาและแนวทางการบริหารงานพัสดุในโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดเขตตรวจราชการที่ 11**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2560). **การตรวจสอบหน่วยงานภาครัฐด้านการ
ปฏิบัติงานพัสดุ**. กรุงเทพฯ.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4. (2565). **แผนพัฒนาการศึกษาขั้น
พื้นฐาน 3 ปี (พ.ศ. 2563-2565) ฉบับทบทวน 2565**. กาญจนบุรี.
- อภิวัฒน์ พูลทรัพย์. (2566). การบริหารงานพัสดุของโรงเรียนเครือข่ายกุมภวาปี ในสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2. **วารสารวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัย
ราชภัฏสกลนคร**. 3(1), 57-68.

อริสรา สุดสระ. (2564). ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานพัสดุของผู้ปฏิบัติงานพัสดุ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยปทุมธานี*. 13(2), 14-31.

Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*. 30(3), 607-610.

การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1
ACADEMIC ADMINISTRATION OF OPPORTUNITY EXPANSION
SCHOOLS UNDER KANCHANABURI PRIMARY EDUCATIONAL
SERVICE AREA OFFICE 1

ณัฐดนัย ฤทธิชัย¹, สาโรจน์ เผ่าวงศากุล², นิพนธ์ วรรณเวช³

Natdanai Rituthai¹, Saroch Pauwongsakul², Nipon Wonnawed³

Received : August 26, 2023; Revised : August 28, 2023; Accepted : October 5, 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการบริหารงานวิชาการและ 2) เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 จำแนกตามพื้นที่จัดการศึกษากลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอน ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 จำนวน 252 คน โดยการสุ่มแบบชั้นภูมิตามพื้นที่จัดการศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ มีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาเท่ากับ 1.00 และความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.87 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ่ กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

¹ บัณฑิต คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี : Graduate. Faculty of Education, Kanchanaburi Rajabhat University.

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี : Assistant Professor. Faculty of Education, Kanchanaburi Rajabhat University.

³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี : Assistant Professor. Faculty of Education, Kanchanaburi Rajabhat University.

ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ออนไลน์ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 2) การเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 จำแนกตามพื้นที่จัดการศึกษา พบว่า ในภาพรวมและรายด้านทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: การบริหารงานวิชาการ, โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1

Abstract

This research aimed to study the academic administration of educational opportunities expanding schools under the Office of Kanchanaburi Primary Educational Service Area 1, and to compare the academic administration of schools expanding educational opportunities under the Office of Kanchanaburi Primary Educational Service Area 1. Classified by study area The samples used in this research were civil servants and teaching in school expanding educational opportunities. The samples were 252 people under Kanchanaburi Primary Educational Service Area Office 1, obtained by stratified random sampling. The research tool was a 5-level questionnaire with a reliability of 0.87. The statistics used to analyze the data were percentage, mean, standard deviation. one-way analysis of variance and the pairwise mean difference test by Cheffe's method. The level of statistical significance was set at 0.01.

The findings were as follows: 1) The school's academic administration expands educational opportunities in the jurisdiction of Kanchanaburi Primary Educational Service Area Office 1, as a whole, was at a high level. When considering each side, it was found at a high level in every aspect. Ranked in order of average from most to least, namely educational supervision, followed by educational institution curriculum development. Development of learning resources Assessment, evaluation and transfer of learning results. Media Development Innovations and Educational Technology for Quality Assurance Development in Educational Institutions development of learning process. Research to develop the quality of learners and the development and use of technological media for education. 2) The comparison of the academic administration of educational opportunity expansion schools. Under the Office of Kanchanaburi Primary Educational Service Area 1 classified by educational management area, it was found that, in general, there was no statistically significant difference. When considering each aspect, it was found that all aspects were not statistically significantly different.

Keywords: Academic Administration, Opportunity Expansion Schools, Under Kanchanaburi Primary Educational Service Area Office 1

บทนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 54 กำหนดให้รัฐต้องดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลาสิบสองปีตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับอย่างมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย รัฐต้องดำเนินการให้เด็กเล็กได้รับการดูแลและพัฒนาก่อนเข้ารับการศึกษาดตามวรรคหนึ่ง เพื่อพัฒนาร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สมกับวัย โดยส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชนเข้ามีส่วนร่วมในการดำเนินการด้วย รัฐต้องดำเนินการให้ประชาชนได้รับการศึกษาตามความต้องการในระบบต่าง ๆ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต และจัดให้มีการร่วมมือกันระหว่างรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชนในการจัดการศึกษาทุกระดับ โดยรัฐมีหน้าที่ดำเนินการ กำกับ ส่งเสริม และ

สนับสนุนให้การจัดการศึกษาดังกล่าวมีคุณภาพและได้มาตรฐานสากล (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2560, หน้า 14)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 (2542, หน้า 2-7) มาตรา 4 ได้กล่าวไว้ว่า การศึกษาคือกระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคม การเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต และมาตรา 6 การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรมมีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างคน สร้างสังคม และสร้างชาติ เป็นกลไกหลักในการพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพ สามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมได้อย่างเป็นสุข ในกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกศตวรรษที่ 21 เนื่องจากการศึกษามีบทบาทสำคัญในการสร้างรายได้เปรียบของประเทศเพื่อการแข่งขันและยืนหยัดในเวทีโลกภายใต้ระบบเศรษฐกิจและสังคมที่เป็นพลวัต (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560, หน้า 1) งานวิชาการถือว่าเป็นหัวใจของการบริหารการศึกษา เพราะจุดมุ่งหมายของสถานศึกษาก็คือ การจัดการศึกษาให้มีคุณภาพซึ่งขึ้นอยู่กับงานวิชาการทั้งสิ้น งานวิชาการเป็นกิจกรรมการจัดการ เกี่ยวกับงานด้านหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ แบบเรียน งานการเรียนการสอน งานสื่อการเรียนการสอน งานวัดผลและประเมินผล งานห้องสมุด งานนิเทศการศึกษา งานวางแผนการศึกษา และงานประชุมอบรมทางวิชาการ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนบรรลุจุดมุ่งหมายของการศึกษาที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด จะเห็นได้ว่าการบริหารงานวิชาการนับเป็นงานที่สำคัญของโรงเรียน เป็นหน้าที่หลักของโรงเรียน ถือเป็นหัวใจของการบริหารโรงเรียน โรงเรียนจะดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับงานวิชาการของ โรงเรียนที่จะสร้างนักเรียนให้มีคุณภาพ มีความรู้ มีจริยธรรม และคุณสมบัติตามที่ต้องการเพื่อนำไปใช้ ในการดำรงชีวิตในสังคมต่อไปได้เป็นอย่างดี (ชัยยศ พลีเพื่อชาติ, 2559, หน้า 19) การบริหารงาน วิชาการ คือภารกิจหลักซึ่งถือว่าเป็นหัวใจของการบริหารสถานศึกษา ที่ต้องให้ความสำคัญอันดับแรก โดยมีงานอื่น ๆ เป็นงานที่มาสสนับสนุนงานวิชาการให้มีคุณภาพ เพื่อให้ผู้เรียนดำรงชีวิตในสังคมร่วมกับ ผู้อื่นอย่างมีความสุข (ธัญดา ยงยศยิ่ง, 2560, หน้า 30)

การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาญจนบุรี เขต 1 ซึ่งมีโรงเรียนที่จำแนกตามพื้นเป็น 4 อำเภอ คือ อำเภอมืองกาญจนบุรี อำเภอท่าม่วง อำเภอศรีสวัสดิ์ และอำเภอด่านมะขามเตี้ย ซึ่งจากที่ได้กล่าวมาทั้ง 4 อำเภอมีความแตกต่างกัน โดยมีทั้งโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในเมือง และในพื้นที่ห่างไกล โดยความแตกต่างด้านสภาพทั่วไป ด้านภูมิศาสตร์ ด้านประชากร ด้านเศรษฐกิจ และด้านสังคมวัฒนธรรมนั้น ย่อมส่งผลต่อการบริหาร สถานศึกษาและการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในพื้นที่นั้น ๆ โดยในปีการศึกษา 2562 สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 มีผลการทดสอบ ระดับชาติ (o-net) โดยชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 วิชาภาษาไทยมีคะแนนเฉลี่ย 37.97 วิชาคณิตศาสตร์ มีคะแนนเฉลี่ย 31.28 วิชาวิทยาศาสตร์มีคะแนนเฉลี่ย 34.21 วิชาภาษาอังกฤษมี คะแนนเฉลี่ย 28.37 รวมเฉลี่ยทั้งหมดอยู่ที่ 32.96 โดยคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศอยู่ที่ 37.99 และคะแนนเฉลี่ย ระดับจังหวัดอยู่ที่ 36.54 ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 คะแนนเฉลี่ยวิชาภาษาไทยอยู่ที่ 52.83 วิชาคณิตศาสตร์คะแนนเฉลี่ย 23.00 วิชาวิทยาศาสตร์คะแนนเฉลี่ย 28.38 วิชาภาษาอังกฤษ คะแนนเฉลี่ย 28.35 รวมเฉลี่ยทั้งหมด 33.14 โดยคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศอยู่ที่ 37.50 และ คะแนนเฉลี่ยระดับจังหวัดอยู่ที่ 36.05 (สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาญจนบุรี, 2563, หน้า 36-37)

จากข้อมูลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าผลการทดสอบระดับชาติของโรงเรียนในสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศและ ระดับ จังหวัด ซึ่งเป็นปัญหาที่ในด้านคุณภาพของผู้เรียนโดยตรง ซึ่งอาจจะสะท้อนถึงการบริหารงาน วิชาการ ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 1 ว่ายังไม่ สามารถตอบสนองการเรียนรู้ของนักเรียนได้เต็มศักยภาพ ซึ่งส่งผลกระทบต่อคุณภาพการศึกษา โดยดูได้ จากผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ (o-net) ซึ่งเป็นตัวสะท้อนให้เห็นถึงคุณภาพการศึกษา ซึ่งเกี่ยวโยงโดยตรงกับงานวิชาการของโรงเรียน ในด้านต่าง ๆ อาทิ เช่น ด้านการพัฒนาระบบการเรียน รู้ ด้านการวัดผล ประเมินผล และด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เป็นต้น ดังนั้นผู้บริหาร สถานศึกษาควรดำเนินการเร่งรัด ปรับปรุง พัฒนาการบริหารงานวิชาการเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ ของนักเรียนในทุก ๆ ด้านต่อไป และต้องศึกษาว่าจะบริหารโรงเรียนอย่างไรเพื่อให้เป็นไปตามความ ต้องการของสังคมให้บรรลุผลสำเร็จในด้านจัด การศึกษา ก่อให้เกิดประสิทธิผลและประสิทธิภาพ สูงสุดแก่นักเรียน

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ ในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 จำแนกตามพื้นที่จัดการศึกษา

สมมุติฐาน

การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ที่มีพื้นที่จัดการศึกษาต่างกัน มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
  - 1.1 ประชากร ได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 731 คน
  - 1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 252 คน ได้มาโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 607-610) โดยวิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิ ตามพื้นที่จัดการศึกษา
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม โดยแบ่งเป็น 2 ตอน
  - 2.1 เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม โดยแบ่งเป็น 2 ตอน คือ

2.1.1 ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (checklist) เกี่ยวกับพื้นที่จัดการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถามการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 จำนวน 3 ข้อ

2.2.2 ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราที่มีลักษณะเป็นแบบประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ จำนวน 43 ข้อ เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ซึ่งมี 9 ด้าน

2.2 คุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามทุกข้อได้ผ่านการตรวจสอบจากคณะกรรมการควบคุมการค้นคว้าอิสระและผู้ทรงคุณวุฒิ โดยวิเคราะห์ค่าความเที่ยงตรง พบว่า ข้อคำถามมีค่าดัชนีความสอดคล้อง เท่ากับ 1.00 จำนวน 43 ข้อ นำไปทดลองใช้และวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบัค ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.87

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามกลับคืน 252 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ดำเนินการวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการวิเคราะห์การแจกแจงความถี่ และร้อยละ

4.2 การวิเคราะห์การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย ( ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) จำแนกเป็นรายข้อ รายด้านและรวมทุกด้าน

4.3 การวิเคราะห์การเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 จำแนกตามพื้นที่จัดการศึกษา โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ่

ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการภายใต้ความปกติใหม่ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี สามารถสรุปผลการศึกษาดังนี้

1. การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 โดยภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการนิเทศการศึกษา รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

2. การเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 จำแนกตามพื้นที่จัดการศึกษา พบว่า ในภาพรวมและรายด้านทุกด้าน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อภิปรายผลและสรุปผล

ผลการวิจัย เรื่องการบริหารงานวิชาการภายใต้ความปกติใหม่ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1. การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ในภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะครูผู้สอน เห็นความสำคัญของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ว่าเป็นงานหลักที่มีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียน และเป็นงานที่พัฒนาคุณภาพให้กับผู้เรียน โดยสถานศึกษาอาจมีการบริหารจัดการในส่วนของฝ่ายบริหารงานวิชาการ โดยยึดขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการให้ครอบคลุม ในด้านต่างๆ และคำนึงถึงคุณภาพของผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยตรงดังที่ จิระศักดิ์ ภูศิริดี (2560) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาเป็นงานที่มีความสำคัญสูงสุด ใช้เวลาในการบริหารงานมากที่สุด ครูผู้สอนจึงจำเป็นต้องบริหารงานวิชาการ

เพื่อให้เกิดคุณภาพ และเป็นประโยชน์แก่ผู้เรียน ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องรับผิดชอบงานวิชาการเป็นอันดับแรก และต้องให้การสนับสนุน ส่งเสริม และติดตามการทำงานของครูเพื่อให้เกิดการเรียนการสอน บรรลุจุดประสงค์ของหลักสูตร และเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชัยศพลีเพื่อชาติ (2559) ได้ทำการศึกษางานวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา เครือข่ายการจัดการศึกษาไทรโยค-ลีนถิ่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเครือข่ายการจัดการศึกษาไทรโยค-ลีนถิ่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของธิดารัตน์ อินทร์หา (2563) ได้ศึกษาเรื่อง สภาพการบริหารวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อุบลราชธานี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อุบลราชธานี เขต 2 ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เช่นกัน ซึ่งสามารถอภิปรายเป็นรายด้านได้ดังนี้

1.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ได้ส่งเสริมการทำหลักสูตรของสถานศึกษา ซึ่งจำเป็นต้องมีการแต่งตั้งคณะทำงานด้านหลักสูตรอย่างเป็นทางการเป็นรูปธรรม และมีการนิเทศติดตามการใช้หลักสูตรสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ ตลอดจนมีการประเมินผลการใช้หลักสูตร และร่วมกันพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง ดังที่ มณีวรรณ ฤทธิ์น้ำคำ (2556) ได้กล่าวถึงการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาไว้ว่า หลักสูตรเป็นสิ่งที่กำหนดขึ้น เป็นส่วนที่บ่งบอกทิศทางของหลักสูตรว่าจะพัฒนาผู้เรียนไปในทิศทางใด ดังนั้น การกำหนดจุดหมายของหลักสูตรจึงเป็นการตอบคำถามว่า จะจัดการศึกษาเพื่ออะไร ต้องการให้ผู้เรียนไปในทิศทางใด

1.2 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ โดยภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่า สถานศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมให้ครูผู้สอนได้จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีรูปแบบหลากหลาย มีพัฒนากระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง และเป็นระบบ ตลอดจนช่วยส่งเสริมสนับสนุนให้ครูพัฒนากระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง และส่งเสริมให้ครูมีการใช้เทคนิคการสอนที่หลากหลายกับผู้เรียน และมีการวิจัยเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ใหม่ ๆ อยู่เสมอ ดังที่ จงรัก วงศ์ไชย (2555) ได้กล่าว

เกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ และการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ไว้ว่า กระบวนการเรียนรู้และการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ที่ทำให้คนเปลี่ยนแปลงทางด้านพฤติกรรม ด้านความคิดเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกหัด วิเคราะห์และศึกษาด้วยตนเอง แล้วฝึกปฏิบัติให้ผู้เรียนมีประสบการณ์การเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะในการเผชิญกับปัญหาและเห็นแนวทางในการแก้ปัญหาได้ จึงสอดคล้องกับณัฐสุภางค์ แซ่เจียม (2560) ได้ทำการศึกษางานวิจัยเรื่องการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับสฤตดาวัลย์ อัญญา (2557) ได้ศึกษาเรื่อง สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ในภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากเช่นกัน

1.3 ด้านการวัดผลประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่า สถานศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ได้มีการกำหนดระเบียบการวัดผลประเมินผลไว้อย่างชัดเจน ตลอดจนส่งเสริมให้ครูมีการวัดผล ประเมินผลที่หลากหลาย ส่งเสริมให้ครูผู้สอนได้พัฒนาเครื่องมือการวัดผล ประเมินผลอย่างมีประสิทธิภาพ และใช้ข้อมูลในการวัดผลประเมินผลมาพัฒนาการศึกษาของนักเรียน ดังที่ ราชน โนสปีง (2563) ได้ให้ความหมายของการวัดและประเมินผลไว้ว่า การวัดและประเมินผลการศึกษา เกี่ยวข้องกับกระบวนการเรียนการสอนตลอดเวลา ซึ่งจุดมุ่งหมายของการวัดผลและประเมินผลนั้น ไม่ใช่เฉพาะการนำผลการวัดไปตัดสินได้หรือตก หรือใครควรจะได้เกรดอะไรเท่านั้น แต่ควรนำผลการวัดและประเมินนี้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการศึกษาในหลาย ๆ ลักษณะกับณัฐสุภางค์ แซ่เจียม (2560) ได้ทำการศึกษางานวิจัยเรื่องการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ด้านการวัดผลประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน ผลการวิจัยพบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับสฤตดาวัลย์ อัญญา (2557) ได้ศึกษาเรื่อง สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการวัดผลประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน ในภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากเช่นกัน

1.4 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่า สถานศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาภาคัญจนบุรี เขต 1 ได้กำหนดนโยบายในการทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างเป็น ระบบ และส่งเสริมให้ครูมีความรู้ และทักษะในการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน ผู้บริหารกำกับ ติดตาม ให้คำแนะนำในการวิจัยของครูอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนมีการประเมินผล และใช้ผลการวิจัยมาพัฒนา นักเรียนอย่างเป็นระบบ ดังที่ ปิยะภรณ์ ภูขาว (2557) ได้กล่าวถึงการวิจัยในชั้นเรียนไว้ว่า หมายถึง เป็นการวิจัยที่จำกัดขอบเขตของการศึกษาในกลุ่มประชากรเป้าหมายที่เป็นผู้เรียนในความ รับผิดชอบของครู ในบริบทหรือสถานการณ์จำกัดในชั้นเรียน เพื่อนำมาใช้ในการปฏิบัติงานของครู ดังนั้นจะต้องระมัดระวังในการนำวิธีหรือข้อค้นพบไปใช้ในสภาพการณ์อื่น หรือชั้นเรียนอื่น ๆ และ สอดคล้องกับสุลัดดาวัลย์ อัฐนาถ (2557) ได้ศึกษาเรื่อง สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการใน โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ในภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ มากเช่นกัน

1.5 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยภาพรวม มีการ ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่า สถานศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคัญจนบุรี เขต 1 มีแผนการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา อย่างเป็นระบบ และสถานศึกษาได้ส่งเสริมให้ครูใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ได้นิเทศ ติดตาม ให้คำแนะนำการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มีการปรับปรุง และสร้างนวัตกรรม ทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนสถานศึกษามีสื่อ นวัตกรรมที่เป็นแบบอย่างให้กับสถานศึกษา อื่นได้ ดังที่พรพกา สืบเทพ (2557) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการพัฒนาสื่อวีดิทัศน์ไว้ว่า เป็นสื่อการ สอนที่มีคุณค่าต่อการนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้อย่างมี ประสิทธิภาพทั้งในด้านการนำเสนอเนื้อหาที่ดีและเป็นสื่อที่น่าสนใจ แต่การที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดการ เรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพนั้นผู้สอนจะต้องปฏิบัติในการใช้สื่อการสอนวีดิทัศน์ได้อย่างเหมาะสม ผู้เรียนจะต้องเข้าใจในรูปแบบวิธีการเรียนและเข้าใจในจุดมุ่งหมายของการเรียน และสอดคล้องกับ สุลัดดาวัลย์ อัฐนาถ (2557) ได้ศึกษาเรื่อง สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยาย โอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3

ผลการวิจัยพบว่า ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากเช่นกัน

1.6 ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่า สถานศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 มีการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มี เครือข่าย แหล่งเรียนรู้ ภายนอกสถานศึกษา ส่งเสริมให้ครูใช้แหล่งเรียนรู้ภายนอกสถานศึกษา พัฒนา และหาแหล่งเรียนรู้ใหม่ ๆ อยู่เสมอ ใช้แหล่งเรียนรู้อย่างเป็นระบบ และสถานศึกษามีการร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนา และสร้างแหล่งเรียนรู้ ดังที่ อักษราวุฒิ จันทร์แสง (2557) ได้กล่าวถึงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ไว้ว่า การปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน การสำรวจแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน การวางแผนการใช้แหล่งเรียนรู้ การตรวจสอบและแก้ปัญหาแหล่งเรียนรู้ การติดตาม และประเมินผลการใช้แหล่งเรียนรู้ ทั้งแหล่งเรียนรู้วิชาการ และแหล่งเรียนรู้ส่งเสริมวิชาการ จึงสอดคล้องกับงานวิจัยของแจ่มใส กรมรินทร์ (2556) ได้ทำการศึกษางานวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา ชลบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ในภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับสุลัดดาวัลย์ อัญนาต (2557) ได้ศึกษาเรื่อง สภาพและปัญหาการบริหารงาน วิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา อุบลราชธานี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ในภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากเช่นกัน

1.7 ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะ สถานศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 มีการส่งเสริมให้ครูใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ผู้บริหารส่งเสริมการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา สถานศึกษากำกับ ติดตาม ให้คำแนะนำ การใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ตลอดจนสถานศึกษาได้พัฒนาครูในด้านเทคโนโลยี ทางการศึกษาอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ ณัฐสุรางค์ แซ่เจียม (2560) ได้ทำการศึกษางานวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา สุราษฎร์ธานี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ สุลัดดาวัลย์ อัญนาต (2557) ได้ศึกษาเรื่อง สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยาย

โอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ในภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากเช่นกัน

1.8 ด้านการนิเทศการศึกษา โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะสถานศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 มีการจัดทำปฏิทินการนิเทศภายในโรงเรียนอย่างชัดเจน และดำเนินการ นิเทศกำกับ ติดตาม ตามปฏิทินการนิเทศอย่างเป็นระบบ ช่วยส่งเสริมให้ความรู้กระบวนการเรียนการสอนหลังการ นิเทศอย่างต่อเนื่อง และนำผลการนิเทศมาใช้ในการพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ ดังที่ พชรินทร์ สำนักวิชา (2556) ได้ให้ความหมายของการนิเทศภายในโรงเรียนไว้ว่าเป็นการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ มีการร่วมมือกันให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้างาน/ฝ่าย ครู และบุคลากรในโรงเรียน ชุมชน ท้องถิ่น และผู้ที่มีส่วนร่วมที่จะพัฒนาการเรียนการสอนและความเจริญก้าวหน้าทางวิชาชีพ มีระบบที่ดีท่ามกลางบรรยากาศแห่งความร่วมมือสร้างสรรค์แบบประชาธิปไตย เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพสูงสุดในทุก ๆ ด้าน และเมื่อมีการนิเทศภายในโรงเรียนแล้ว จะต้องบรรลุผลดังต่อไปนี้ คือ พัฒนาค้น พัฒนางาน ประสานความสัมพันธ์ อีกทั้งสร้างขวัญ และกำลังใจ จึงสอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐสุภางค์ แซ่เจียม (2560) ได้ทำการศึกษา งานวิจัยเรื่องการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการนิเทศการศึกษา มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับสฤตดาวัลย์ อัฐนาถ (2557) ได้ศึกษาเรื่อง สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการนิเทศการศึกษา ในภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากเช่นกัน

1.9 ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่า สถานศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 มีโครงสร้างการบริหารงานประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา กำหนดนโยบาย และแนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพภายในอย่างชัดเจน และจัดทำรายงานประจำปี และเผยแพร่แก่สาธารณชนทราบทุกปี ตลอดจนใช้ผลการประกันคุณภาพการศึกษามาพัฒนาสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ และสถานศึกษาได้เปิดโอกาสให้ทุก

ภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในระบบการประกันคุณภาพภายใน ดังที่ วิฑูรย์ หนูขาว (2552) ได้กล่าวไว้ว่า การประกันคุณภาพการศึกษา เป็นกระบวนการที่บุคคลทุกฝ่ายในสถานศึกษาต้องร่วมกันวางแผน กำหนดเป้าหมาย และวิธีการ ลงมือทำตามแผนในทุกขั้นตอน มีการบันทึกข้อมูลเพื่อร่วมกันตรวจสอบผลงาน หาจุดเด่น จุดที่ต้องปรับปรุงแล้วร่วมกันวางแผนปรับปรุงแผนงานนั้น โดยมุ่งหวังให้มีประสิทธิภาพ ในการบริหารจัดการสถานศึกษาที่เน้นคุณภาพผู้เรียนเป็นสำคัญ แนวคิดการทำงานที่เป็นระบบเช่นนี้จะช่วยสร้างความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวภายในสถานศึกษา ให้เกิดความรู้สึกว่าเป็นงานปกติ เป็นการมองตนและประเมินตนเอง ซึ่งจะทำให้สถานศึกษามีฐานข้อมูลที่มีมั่นคงเป็นจริง พร้อมเสมอต่อการตรวจสอบจากหน่วยงานภายนอก จึงสอดคล้องกับงานวิจัยของ แจ่มใส กรมรินทร์ (2556) ได้ทำการศึกษางานวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ในภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับสุลัดดาวัลย์ อัฐนาค (2557) ได้ศึกษาเรื่อง สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ในภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากเช่นกัน

2. การเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 จำแนกตามพื้นที่จัดการศึกษา พบว่า ในภาพรวม ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ อาจเป็นเพราะว่า สถานศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 แต่ละพื้นที่จัดการศึกษา ได้มีการบริหารงานวิชาการ โดยได้รับนโยบายและขอขบช่วยในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน และผู้บริหารสถานศึกษาได้ให้ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ โดยยึดกรอบของหลักการบริหารงานวิชาการเป็นแนวทางในการดำเนินงาน และรวมถึงการนิเทศติดตามของผู้บริหารสถานศึกษา และการนิเทศติดตามของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งส่งผลให้การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 เป็นไปในทิศทางเดียวกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐสุภางค์ แซ่เจียม (2560) ได้ทำการศึกษางานวิจัยเรื่องการบริหารงาน

วิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ราชภัฏธานี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวม ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และสอดคล้องกับสุรภี ศรีหิรัญ (2561) ได้ทำการศึกษางานวิจัยเรื่อง การศึกษาความคิดเห็นของครู ที่มีต่อสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวม ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเช่นกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1.1 สถานศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ควรส่งเสริมให้ครูมีการพัฒนา และใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาอย่างเป็นระบบ ควรพัฒนาให้ครูมีความเชี่ยวชาญมากขึ้น เพื่อเป็นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

1.2 สถานศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ควรส่งเสริมให้ครูมีการพัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้ให้หลากหลาย เช่น การพัฒนาการเรียนรู้แบบร่วมมือ, การจัดการเรียนรู้แบบ PBL เป็นต้น โดยส่งเสริมให้ครูได้เข้ารับการอบรมและพัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้ ในโอกาสต่าง ๆ ตามความเหมาะสม

1.3 สถานศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ควรมีการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ โดยจัดการอบรมให้ความรู้แก่ ครูและบุคลากรในโรงเรียน มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันระหว่างโรงเรียน และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาเรื่องการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1

2.2 ควรศึกษาเรื่องแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1

2.3 ควรศึกษาเรื่องปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1

เอกสารอ้างอิง

- จิระศักดิ์ ภูศิริดี. (2560). การศึกษาการบริหารงานวิชาการตามทฤษฎีของครูโรงเรียนวัดวัชคามคทวี่อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด. สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- แจ่มใส กรมรินทร์. (2556). การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2. ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จงรัก วงศ์ไชย. (2555). การพัฒนากระบวนการเรียนรู้งานเกษตรแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนบ้านผาตูปและชุมชนอำเภอเมือง จังหวัดน่าน. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ชัยยศ พลีเพื่อชาติ. (2559). การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเครือข่ายการจัดการศึกษาไทรโยค-ลั่นทม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- ณัฐสุภางค์ แซ่เจียม. (2561). การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
- จิรารัตน์ อินทร์หา. (2563). สภาพการบริหารวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อุบลราชธานี เขต 2. วิทยานิพนธ์ศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยการจัดการและเทคโนโลยีอีสเทิร์น.
- ธัญดา ยงยศยิ่ง. (2560). การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.

- มณีวรรณ ฤทธิ์น้ำคำ. (2552). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษาในพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์
มหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ปิยะกรณ์ ภูขาว. (2557). **การพัฒนาครูด้านการวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนหนองชุมแสงวิทยาคม
สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- พัชรินทร์ สำนักวิชา. (2556). **ปัญหาพิเศษภายในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาภระยอง เขต 2**. ปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ราชนัน โนนสีปิง. (2563). **แนวทางพัฒนาบุคลากรด้านการวัดและประเมินผลของกลุ่มโรงเรียนท่า
ไม้วังควง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1**.
วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ
กำแพงเพชร.
- วิฑูรย์ หนูขาว. (2552). **ปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2**. วิทยานิพนธ์
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). **แผนการศึกษาแห่งชาติ 2560-2579**.
กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. (2560). **รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช
2560**. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาญจนบุรี. (2563). **แผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี 4 ปี
พุทธศักราช 2562-2565**. กาญจนบุรี: ผู้แต่ง.
- สุลัดดาวัลย์ อัฐนาค. (2557). **สภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทาง
การศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานีเขต 3**.
วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ
อุบลราชธานี.

สุรณี ศรีหิรัญ. (2561). การศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของ
ผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร.

วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัย
นอร์ทกรุงเทพ.

อัคราวุฒิ จันทะแสง. (2557). การบริหารแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.

Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities.
Educational and Psychological Measurement, 30(3), 607-610.

การบริหารงานตามมาตรฐานวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา
ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร
Administration according to professional standards of school
administrators Under the Office of Secondary Education
Service Area

อานนท์ นามลาด¹, สมบัติ เดชบำรุง², สมใจ เดชบำรุง³

Arnon namlad¹, Sombat Detbamrung², Somjai Dejbamrung³

Received : May 30, 2023; Revised : June 13, 2023; Accepted : July 4, 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการบริหารงานตามมาตรฐานวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร 2) เพื่อศึกษาแนวการบริหารงานตามมาตรฐานวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร กลุ่มตัวอย่าง คือ ข้าราชการครูและผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร จำนวน 70 โรงเรียน ประกอบด้วยผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 2 คน ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา 1 คน และ ครู 1 คน รวม 140 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารงานตามมาตรฐานวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา (มาตรฐานความรู้) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($= 4.87, S.D. = 0.09$) และเมื่อพิจารณารายมาตรฐาน พบว่า มาตรฐานที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มาตรฐานที่ 7 คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ ($= 4.98, S.D. = 0.02$) รองลงมา คือ มาตรฐานที่ 5 กิจการและกิจกรมนักเรียน ($= 4.95, S.D. = 0.02$) และ

¹ บัณฑิต มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์ : Graduate. Southeast Asia University.

² อาจารย์ประจำ มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์ Southeast Asia University.

³ อาจารย์ประจำ มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์ : Southeast Asia University.

มาตรฐานที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มาตรฐานที่ 6 การประกันคุณภาพการศึกษา (= 4.59, S.D. = 0.22) 2) จากผลการวิเคราะห์เนื้อหาบทสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง เพื่อทราบแนวทางการบริหารงานตามมาตรฐานวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา โดยกลุ่มเป้าหมายคือ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 3 ท่าน ที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร ได้แนวทางในการพัฒนา 7 แนวทาง ประกอบด้วย 1) แนวทางการศึกษางานวิจัยเพื่อนำมาพัฒนาวิชาชีพ 2) แนวทางการบริหารความเสี่ยงและความขัดแย้ง 3) แนวทางการดำเนินงานบริหารงานวิชาการเพื่อคุณภาพและความเป็นเลิศในสถานศึกษา 4) แนวทางการดำเนินการเกี่ยวกับวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในสถานศึกษา 5) แนวทางการพัฒนาทักษะชีวิตของผู้เรียนโดยส่งเสริมวินัย คุณธรรม จริยธรรม และความสามัคคีในหมู่คณะในสถานศึกษา 6) แนวทางการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษาเพื่อรองรับการประเมินภายนอก และ 7) แนวทางการปฏิบัติตามจรรยาบรรณของวิชาชีพที่คุรุสภากำหนด เป็นแบบอย่างที่ดีมีจิตสำนึกสาธารณะและเสียสละ

คำสำคัญ (Keyword) : การบริหารงาน, มาตรฐานวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร

Abstract

The objectives of this research were 1) to study the Administration according to professional standards of school administrators under the Office of Secondary Education Service Area Sisaket Yasothon 2) to study the management guidelines according to professional standards of school administrators under the Office of Secondary Education Service Area Sisaket Yasothon. The sample group was government teachers and school administrators from 70 schools which are under the Office of Secondary Education Service Area Sisaket Yasothon. The number of respondents was 140, consisted of the administrator and a teacher of each school. The research tools were questionnaires and interview forms. Statistics used in data analysis were mean, percentage, standard deviation and content analysis.

The results showed that 1) the Administration according to professional standards of school administrators (knowledge standard) under the Office of Secondary Education Service Area Sisaket Yasothon was at the highest level (= 4.87, S.D. = 0.09) and when considering each standard, it was found that the standard with the highest mean was the 7th standard, morality, ethics and ethics (= 4.98 , S.D. = 0.02), followed by the 5th Standard, Activities and Student Activities (= 4.95, S.D. = 0.02) and the standard with the lowest average was the 6th Standard, Educational Quality Assurance (= 4.59 , S.D. = 0.22) 2) the results of the analysis of the content of the structured interview to know the guidelines for improving professional standards of school administrators of 3 School administrators who work in schools under the Office of Secondary Education Service Area, Sisaket, Yasothon were found that there were 7 guidelines for improvements. These were 1) guidelines for research studies for professional development 2) risk and conflict management guidelines 3) guidelines for academic administration for quality and excellence in educational institutions 4) guidelines for the implementation of measurement and evaluation of learning outcomes in educational institutions 5) guidelines for developing students' life skills by promoting discipline, morality, ethics and unity among faculties in educational institutions 6) guidelines for preparing educational institutions' self-assessment reports to support external assessments (Educational quality assurance) and 7) guidelines for compliance with professional ethics set by the Teachers Council of Thailand to be a good role model, to have public conscience and to sacrifice.

Keyword : Administration, Professional Standards of School Administrators, the Office of Secondary Education Service Area Sisaket Yasothon

บทนำ

การศึกษาเป็นกระบวนการพัฒนามนุษย์ให้มีความเจริญงอกงาม ทั้งด้านสติปัญญา ความรู้ คุณธรรมความดีงามในจิตใจ มีความสามารถที่จะทำงานและวิเคราะห์ได้อย่างถูกต้อง สามารถเรียนรู้ แสวงหาความรู้ ตลอดจนใช้ความรู้อย่างสร้างสรรค์ มีสุขภาพร่างกายที่สมบูรณ์ และประกอบอาชีพได้มีวิถีชีวิตที่กลมกลืนกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในสังคม สามารถปรับตัวกับการเปลี่ยนแปลงได้อย่างรวดเร็ว (มนต์ชัย สุวรรณหงส์. 2554) ปัจจุบันสังคมโลกและสังคมไทย กำลังก้าวเข้าสู่ศตวรรษที่มีความสลับซับซ้อนและมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทำให้การศึกษาของไทย ถึงเวลาปรับเปลี่ยนอีกครั้งหนึ่ง สถานศึกษาในอนาคตนั้นจะต้องเพิ่มความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้อย่างแท้จริง ปรับกระบวนการเรียนการสอนปรับกระบวนการบริหารจัดการใหม่ที่มีความสอดคล้องเหมาะสมเป็นต้น สามารถที่จะมีอิทธิพลทั้งเชิงรุกและเชิงรับต่อสังคมโดยเฉพาะต่อแนวคิดและค่านิยมที่ได้รับผลกระทบจากภาวะโลกาภิวัตน์

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร ดูแลรับผิดชอบโรงเรียนในสังกัด จำนวน 85 โรงเรียน ในจังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 57 โรงเรียน ในจังหวัดยโสธร จำนวน 28 โรงเรียน โดยใช้สหวิทยาเขตเป็นฐานในการบริหารจัดการ ซึ่งประกอบไปด้วย 11 สหวิทยาเขต บนวิสัยทัศน์ที่ว่า “มุ่งสู่องค์กรคุณภาพตามมาตรฐาน บริหารตามหลักธรรมาภิบาล จัดการด้วยนวัตกรรม น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ส่งคุณภาพผู้เรียนแห่งศตวรรษที่ 21” โดยจากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของเขตพื้นที่การศึกษา (SWOT) สภาพแวดล้อมภายใน มีประเด็นที่เป็นจุดอ่อน คือ การจัดสรรงบประมาณที่จำกัด ไม่เพียงพอในการดำเนินงานตามแผนงาน ขาดแคลนงบประมาณบริหารศูนย์พัฒนาด้านวิชาการ ส่วนสภาพแวดล้อมภายนอก ประเด็นที่เป็นจุดอ่อน คือ การที่ทางรัฐบาลให้เรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพ ทำให้นักเรียนบางส่วนไม่เห็นคุณค่าของการเรียน ไม่สนใจเรียน ขาดความกระตือรือร้น และใช้จ่ายแบบไม่ประหยัด (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร. 2556 : 26-37) โดยจุดอ่อนดังกล่าวยังเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาและขับเคลื่อนคุณภาพการจัดการศึกษา

จากการสัมภาษณ์ วชิรวุฒิ สองสี (2566 : สัมภาษณ์) ได้อธิบายถึงภาระงานตามขอบข่าย มาตรฐานการปฏิบัติงานโรงเรียนมัธยม พ.ศ. 2560 ซึ่งประกอบไปด้วย งานแผนและงานประกันคุณภาพ งานวิชาการ งานกิจการนักเรียน งานบุคคล งานธุรการ งานการเงินและพัสดุ งานบริการ อาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม งานชุมชนและภาคีเครือข่าย ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น

เขตพื้นที่จะต้องร่วมมือกับโรงเรียนเพื่อที่จะแก้ไขปัญหาดังกล่าว และผู้บริหารโรงเรียน ถือเป็นบุคลากรทางการศึกษาที่สำคัญที่สุดในสถานศึกษาที่จะสามารถบันดาลให้การปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียนเกิดขึ้นได้สำเร็จอย่างสมบูรณ์ครบถ้วนในกระบวนการ เพราะผู้บริหารโรงเรียนคือผู้นำที่จะชี้นำสั่งการ และวางกรอบทิศทางการบริหารจัดการศึกษาในโรงเรียนที่เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ อีระ รุญเจริญ (2550) กล่าวสนับสนุนว่าผู้บริหารสถานศึกษาเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาทั้งระบบและพัฒนาบุคลากรให้มีสมรรถนะ หรือมีความรู้ความสามารถเพื่อที่จะสามารถชี้นำและพัฒนาสังคมได้ หากผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถสูงและเป็นผู้นำวิชาชีพที่มีความรู้ ความสามารถและคุณธรรม จริยธรรม ตลอดจนมีจรรยาบรรณวิชาชีพที่ดี จึงจะนำไปสู่การจัดการและบริหารสถานศึกษาที่ดีมีประสิทธิภาพ ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นบุคคลที่มีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว เพราะเป็นผู้นำและผู้ประสานความร่วมมือจากทุกภาคส่วน นำพาองค์กรให้ก้าวไปสู่เป้าหมายตามแผนการศึกษาแห่งชาติ

การขับเคลื่อนและพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาควรยึดข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยการประกอบวิชาชีพ พ.ศ. 2556 ราชกิจจานุเบกษา (2556 : 43-54) โดยประกอบด้วย มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ มาตรฐานการปฏิบัติงาน และมาตรฐานการปฏิบัติตน แต่การดำเนินการเกี่ยวกับวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษาในปัจจุบัน ยังปฏิบัติไม่เต็มที่ทั้งในด้านการผลิต การพัฒนา และนอกจากนั้นการดำเนินการตามมาตรฐานวิชาชีพยังไม่สมบูรณ์เท่าที่ควร ดังจะเห็นได้จากงานวิจัยของบุษกร ชมชู (2556 : 57) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา เมื่อพิจารณาตามรายมาตรฐานพบว่า ระดับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มาตรฐานการปฏิบัติตน โดยรองลงมาคือ มาตรฐานการปฏิบัติงาน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยของตฤณศิษฐ์ ราชนิยม (2553 :130-131) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนามาตรฐานความรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า มาตรฐานความรู้ในภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับดีมาก เมื่อพิจารณารายด้านส่วนใหญ่อยู่ในระดับดีมาก เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านบริหารวิชาการ ด้านบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา และค่ามาตรฐานเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านคุณธรรมและจริยธรรม

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงทำให้ผู้วิจัยซึ่งเป็นข้าราชการครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร มีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานตาม มาตรฐานวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านมาตรฐานความรู้ เพื่อให้ทราบถึงแนวทางการพัฒนา อันเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารสถานศึกษา ในการพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง ถือเป็น การสร้างความ เชื่อมั่นในการประกันคุณภาพการศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารงานตามมาตรฐาน วิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา และเพื่อศึกษาแนวการบริหารงานตามมาตรฐานวิชาชีพของ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารงานตามมาตรฐานวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร
2. เพื่อศึกษาแนวการบริหารงานตามมาตรฐานวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ขอบเขตการวิจัย

1.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยเกี่ยวกับ มาตรฐานการวิชาชีพ ของผู้บริหารสถานศึกษา จะต้องปฏิบัติงานตามมาตรฐานความรู้ ดังนี้

- 1) การพัฒนาวิชาชีพ
- 2) ความเป็นผู้นำทางวิชาการ
- 3) การบริหารสถานศึกษา
- 4) หลักสูตร การสอน การวัดและประเมินผลการเรียนรู้
- 5) กิจการและกิจกรรมนักเรียน
- 6) การประกันคุณภาพการศึกษา
- 7) คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ

1.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากร คือ ข้าราชการครูและผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร จำนวน 85 โรงเรียน

2) กลุ่มตัวอย่าง คือ สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร จำนวน 70 โรงเรียน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางของของ Krejcie and Morgan (ธีรวุฒิ เอกะกุล. 2552 : 143-144) ในการกำหนดกลุ่มตัวอย่าง จากนั้นจึงสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งประเภท (stratified random sampling) โดยคำนวณสัดส่วนของประชากรกับกลุ่มตัวอย่างแต่ละโรงเรียน กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 70 โรงเรียน โดยกำหนดผู้ให้ข้อมูลโรงเรียนละ 2 คน ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา 1 คน และครู 1 คน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 การสุ่มกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร

จำแนกขนาดโรงเรียน	ศรีสะเกษ	ยโสธร	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
จำนวนโรงเรียนขนาดเล็ก	4	2	6	5
จำนวนโรงเรียนขนาดกลาง	38	18	56	47
จำนวนโรงเรียนขนาดใหญ่	6	3	9	8
จำนวนโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ	8	4	12	10
รวมทั้งสิ้น	56	27	83	70

ที่มา : (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธ. 2566 : 65)

1.3 ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ตัวแปรพื้นฐาน และตัวแปรที่ศึกษา

- 1) ตัวแปรพื้นฐาน ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์
- 2) ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ มาตรฐานความรู้ ประกอบด้วย การพัฒนาวิชาชีพ ความเป็นผู้นำทางวิชาการ การบริหารสถานศึกษา หลักสูตร การสอน การวัดและประเมินผลการเรียนรู้กิจการและกิจกรรมนักเรียน การประกันคุณภาพการศึกษา คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ

1.4 ขอบเขตด้านเวลา

การวิจัยครั้งนี้ศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานตามมาตรฐานวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566

1.5 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในเรื่อง การบริหารงานตามมาตรฐานวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 2 ฉบับ ประกอบด้วย

1) เครื่องมือฉบับที่ 1 เป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ซึ่งออกแบบในลักษณะแบบตรวจสอบรายการ (check list)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานตามมาตรฐานวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ตามมาตรฐานความรู้ของผู้บริหาร มีเกณฑ์ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2546 : 67-71)

5 หมายถึง มีการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูมากที่สุด

4 หมายถึง มีการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูมาก

3 หมายถึง มีการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูปานกลาง

2 หมายถึง มีการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูน้อย

1 หมายถึง มีการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูน้อยที่สุด

2) เครื่องมือฉบับที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์ แบบมีโครงสร้าง โดยจะดำเนินการหลังจากที่แปลผลและสรุปผลในเครื่องมือฉบับที่ 1 เสร็จ เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารงานตามมาตรฐานวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร

2. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล สำหรับการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

2.1 ผู้วิจัยขอหนังสือจากคณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอเซียอาคเนย์ ถึงผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 2 คน และครู จำนวน 1 คน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ โยโสธร เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.2 นำส่งเอกสารขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผ่านระบบจัดส่งหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ สพม.ศกยศ.

2.3 เก็บรวบรวมแบบสอบถามผ่านกูเกิลฟอร์ม (Google Form) จำนวน 140 ชุด

2.4 นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับมาตรวจสอบความถูกต้อง นำคะแนนที่ได้ไปดำเนินการวิเคราะห์ทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ

2.5 จากนั้นดำเนินการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 3 ท่าน โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น กลุ่มเป้าหมายได้จากการคัดเลือกผู้บริหารสถานศึกษา ที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนสหวิทยาเขตลุ่มน้ำมูล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ตามขั้นตอน ดังนี้

3.1 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม

3.2 นำแบบสอบถามมาลงคะแนนให้นำหนักคะแนนแต่ละข้อและบันทึกข้อมูลลงในคอมพิวเตอร์ โดยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์

3.3 นำข้อมูลมาวิเคราะห์ตามสมมติฐานการวิจัย จากการตอบแบบสอบถามของผู้ให้ข้อมูลแล้วนำไปเทียบกับเกณฑ์ตามแนวคิดของเบสท์ (บุญชม ศรีสะอาด. 2546 : 67-71) ดังนี้
เกณฑ์ในการแปลความหมายแบบสอบถามแต่ละข้อตามเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

4.51 – 5.00 หมายถึง มีการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูมากที่สุด

3.51 – 4.50 หมายถึง มีการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูมาก

2.51 – 3.50 หมายถึง มีการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูปานกลาง

1.51 – 2.50 หมายถึง มีการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูน้อย

1.00 – 1.50 หมายถึง มีการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูน้อยที่สุด

3.4 รวบรวมคำตอบจากเครื่องมือฉบับที่ 2 แบบสัมภาษณ์ เกี่ยวกับการบริหารงาน ตามมาตรฐานวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร และสุรินทร์ถึงแนวทางพัฒนาการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูของครูผู้สอน เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การบริหารงานตามมาตรฐานวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร ผู้วิจัยได้เลือกใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย สถิติพื้นฐาน และ สถิติวิเคราะห์คุณภาพของแบบสอบถาม

4.1 การวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ คือ ค่าร้อยละ (Percentage)

4.2 การวิเคราะห์การบริหารงานตามมาตรฐานวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร สถิติที่ใช้คือ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยพิจารณาค่าเฉลี่ยของคะแนนที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของผู้ให้ข้อมูลแล้วนำไปเทียบกับเกณฑ์

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์การบริหารงานตามมาตรฐานวิชาชีพ ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 การวิเคราะห์การบริหารงานตามมาตรฐานวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา

มาตรฐานวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา (มาตรฐานความรู้)	n = 140		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	S.D.		
มาตรฐานที่ 1 การพัฒนาวิชาชีพ	4.88	0.24	มากที่สุด	5
มาตรฐานที่ 2 ความเป็นผู้นำทางวิชาการ	4.89	0.21	มากที่สุด	4
มาตรฐานที่ 3 การบริหารสถานศึกษา	4.91	0.14	มากที่สุด	3
มาตรฐานที่ 4 หลักรัฐ การสอน การวัดและประเมินผลการเรียนรู้	4.88	0.12	มากที่สุด	5
มาตรฐานที่ 5 กิจการและกิจกรรมนักเรียน	4.95	0.02	มากที่สุด	2
มาตรฐานที่ 6 การประกันคุณภาพการศึกษา	4.59	0.22	มากที่สุด	6
มาตรฐานที่ 7 คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ	4.98	0.02	มากที่สุด	1
รวม	4.87	0.09	มากที่สุด	-

จากตารางที่ 2 พบว่า การบริหารงานตามมาตรฐานวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา (มาตรฐานความรู้) ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.87, S.D. = 0.09$) และเมื่อพิจารณารายมาตรฐาน พบว่า มาตรฐานที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มาตรฐานที่ 7 คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ ($\bar{X} = 4.98, S.D. = 0.02$) รองลงมา คือ มาตรฐานที่ 5 กิจการและกิจกรรมนักเรียน ($\bar{X} = 4.95, S.D. = 0.02$) และมาตรฐานที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มาตรฐานที่ 6 การประกันคุณภาพการศึกษา ($\bar{X} = 4.59, S.D. = 0.22$)

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสัมภาษณ์เชิงลึกที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น กลุ่มเป้าหมายได้จากการคัดเลือกผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 3 ท่าน ที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร จากประเด็นสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ นำประเด็นที่ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นตรงกันทั้ง 3 ท่าน มาสรุปเป็นแนวทางการพัฒนามาตรฐานวิชาชีพ มาตรฐานความรู้ 7 ประเด็น ดังนี้

1) การพัฒนาวิชาชีพ ในการศึกษาเอกสารงานวิจัยเพื่อนำมาพัฒนาวิชาชีพตามมาตรฐานวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งผู้บริหารจะต้องกำหนดปัญหาของการวิจัย ทบทวนเอกสาร บทความ ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีการออกแบบการวิจัย นำข้อมูลที่ได้มา การวิเคราะห์ผลการเขียนรายงานการวิจัย และนำผลการวิจัยมาพัฒนาองค์กร

2) ความเป็นผู้นำทางวิชาการ ด้านการบริหารความเสี่ยงและความขัดแย้งตามมาตรฐานวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งผู้บริหารต้องเข้าใจสภาพแวดล้อมแต่ละฝ่าย สามารถหาสาเหตุของความขัดแย้งให้ได้ ควรศึกษาถึงอารมณ์และความรู้สึกแต่ละฝ่าย แสวงหาและประเมินทางเลือกทั้งสองฝ่ายหาทางเลือกที่หลากหลาย

3) การบริหารสถานศึกษา ด้านการบริหารงานวิชาการเพื่อคุณภาพและความเป็นเลิศในสถานศึกษา ตามมาตรฐานวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารควรเน้นการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติเองผ่านกระบวนการสอนแบบ Active learning มีการใช้เทคโนโลยีช่วยพัฒนาการสอนผ่านแอปพลิเคชันทางการศึกษา พัฒนาสื่ออุปกรณ์การสอนในทุก ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นเทคโนโลยี สิ่งประดิษฐ์ จัดให้มีการประกวดประกวดแข่งขัน รวมถึงมีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงและมีความหลากหลาย

4) หลักสูตร การสอน การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในสถานศึกษา ตามมาตรฐานวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารควรมีการวางแผนการตัดสินผลการเรียนของกลุ่มสาระการเรียนรู้ การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนนั้นผู้สอนต้องคำนึงถึงการพัฒนาผู้เรียนแต่ละคนเป็นหลัก และต้องเก็บข้อมูลของผู้เรียนทุกด้านอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องในแต่ละภาคเรียน รวมทั้งกิจกรรมสอนซ่อมเสริม ให้ผู้เรียนพัฒนาจนเต็มตามศักยภาพ การประเมินสาระการเรียนรู้รายวิชาให้ตัดสินผลการประเมินเป็นระดับผลการเรียน 8 ระดับ ซึ่งโรงเรียนจะจัดให้มีการสอนซ่อมเสริมในมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัดที่ผู้เรียนสอบไม่ผ่านก่อน สอบแก้ตัวได้ไม่เกิน 2 ครั้ง โดยการพิจารณาเลื่อนชั้น ถ้าผู้เรียนมีข้อบกพร่องเพียงเล็กน้อยและคณะกรรมการการเลื่อนชั้นเห็นว่า สามารถพัฒนาและสอนซ่อมเสริมได้ให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการการเลื่อนชั้นที่จะผ่อนผันให้เลื่อนชั้นได้ เมื่อสิ้นปีการศึกษาผู้เรียนจะได้รับการเลื่อนชั้น เมื่อมีคุณสมบัติตามเกณฑ์ และการรายงานผลการเรียนเป็นการสื่อสารให้ผู้ปกครองและผู้เรียนทราบความก้าวหน้าในการเรียนรู้ ของผู้เรียน ซึ่งสถานศึกษาต้องสรุปผลการประเมินและจัดทำเอกสารรายงานให้ผู้ปกครองทราบเป็นระยะ ๆ หรืออย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง

5) กิจการและกิจกรมนักเรียน ด้านทักษะชีวิตของผู้เรียน วินัย คุณธรรม จริยธรรม และความสามัคคีในหมู่คณะในสถานศึกษา ตามมาตรฐานวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งผู้บริหารควรจัดกิจกรรม ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาลตามค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ กิจกรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และกิจกรรมพัฒนาตน ชุมชน ท้องถิ่น และ ประเทศชาติ

6) การประกันคุณภาพการศึกษา เกี่ยวกับการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษาเพื่อรองรับการประเมินภายนอก ตามมาตรฐานวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งผู้บริหารควรดำเนินงานโดยการแต่งตั้งคณะทำงาน รวบรวมข้อมูลสารสนเทศ เขียนรายงานการประเมินตนเอง จากนั้นนำเสนอคณะกรรมการสถานศึกษาพิจารณาเห็นชอบ และรายงานและเปิดเผยต่อผู้เกี่ยวข้อง

7) คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ ด้านการปฏิบัติตามจรรยาบรรณของวิชาชีพที่คุรุสภากำหนด เป็นแบบอย่างที่ดีมีจิตสำนึกสาธารณะและเสียสละ ตามมาตรฐานวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา บริหารควรมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ช่วยเหลือเพื่อนร่วมงานและสังคม มีความ

เป็นธรรมต่อและมีความเป็นกลาง 3) เห็นความสำคัญของอาชีพครูและรักษาชื่อเสียงวิชาชีพ
4) มีวินัยในตนเอง และปฏิบัติตามกฎและระเบียบ

วิจารณ์และสรุปผล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเบื้องต้น สามารถนำมาวิจารณ์และสรุปผลได้ดังนี้

1. จากผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานตามมาตรฐานวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ โยโสธร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพของผู้บริหาร เป็นปัจจัยสำคัญที่มีส่วนในการบริหารงานทั้งในส่วนของสถานศึกษาและกำลังคนผู้บริหารต้องมีทั้ง ศาสตร์และศิลป์ มีการวางแผนกลยุทธ์ให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา สามารถตัดสินใจทัน ต่อสถานการณ์บนพื้นฐานของข้อมูลและหลักการได้อย่างถูกต้อง และสามารถบริหารจัดการ ทรัพยากรทางการศึกษาได้อย่างเหมาะสม ผู้บริหารสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องเป็นผู้นำที่มีความรู้ ความสามารถ ทักษะ ตลอดจนประสบการณ์ในการบริหารงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของบุษกร ชมชู (2556) พบว่า ระดับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากมีการปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพ จัดทำรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษาเพื่อ รongรับการประเมินภายนอก และความสามารถปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณของวิชาชีพผู้บริหาร สถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องตามนโยบาย สมศ. สถานศึกษาทุกแห่งต้องมีการ จัดทำรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษาเพื่อรองรับการประเมินภายนอกทุกปีและมีการ ประเมินตนเอง นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรกลม ช่างเผือก และพิชภา ยืนยาว (2560 : 279) ได้ศึกษามาตรฐานความรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการพัฒนาข้าราชการครู ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 ผลการวิจัยพบว่ามาตรฐาน ความรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหา น้อย ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา กิจกรรมและกิจกรรมนักเรียน คุณธรรม จริยธรรม และ จรรยาบรรณ หลักสูตรการสอน การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ การบริหารสถานศึกษา การพัฒนาวิชาชีพ และความเป็นผู้นำทางวิชาการ

2. ผู้วิจัยได้แนวทางการบริหารงานตามมาตรฐานวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร มีแนวทางการพัฒนามาตรฐานวิชาชีพ โดยผู้วิจัยได้เลือกประเด็นคำถามจากมาตรฐานความรู้ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด มาสร้างเป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง จำนวน 7 ข้อคำถาม โดยเลือกสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 3 ท่าน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ว่า “แนวการบริหารงานตามมาตรฐานวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร มีพหุแนวทาง” การพัฒนามาตรฐานวิชาชีพจึงเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาเล็งเห็นความสำคัญ และให้ความสำคัญกับมาตรฐานความรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา นักบริหารที่ดีต้องรู้จักเลือกวิธีการบริหารที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ เพื่อที่จะให้งานนั้นบรรลุจุดมุ่งหมายที่วางไว้ การบริหารงานนั้นจะต้องใช้ศาสตร์และศิลป์ เพราะว่าการดำเนินงานมิใช่เพียงกิจกรรมที่ผู้บริหารจะกระทำเพียงลำพังคนเดียว แต่ยังมีผู้ร่วมงานอีกหลายคนที่มีส่วนทำให้งานนั้นประสบความสำเร็จ ผู้ร่วมงานแต่ละคนมีความแตกต่างกันทั้งในด้านสติปัญญา ความสามารถ ความถนัดและความต้องการที่ไม่เหมือนกันจึงเป็นหน้าที่ของผู้บริหารที่จะเป็นผู้นำเทคนิควิธีและกระบวนการบริหารที่เหมาะสมมาใช้ให้เกิดประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา ซึ่งครุสภาได้กำหนดให้มาตรฐานวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา จะต้องปฏิบัติงานตามมาตรฐานความรู้ 7 มาตรฐาน ซึ่งประกอบด้วย การพัฒนาวิชาชีพ ความเป็นผู้นำทางวิชาการ การบริหารสถานศึกษา หลักสูตร การสอน การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ กิจกรรมและกิจกรรมนักเรียน การประกันคุณภาพการศึกษา คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร (2566 : 38-43) พันธกิจข้อที่ 4 ที่ว่า “พัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา ให้มีคุณภาพด้วยนวัตกรรมสู่ความเป็นมืออาชีพ” นอกจากนั้นยังสอดคล้องกับเป้าประสงค์หลัก ข้อที่ 4 ที่ว่า “ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ มีสมรรถนะความรู้ ความเชี่ยวชาญและจรรยาบรรณตามมาตรฐานวิชาชีพ” และสอดคล้องกลยุทธ์ข้อที่ 3 ที่ว่า “ส่งเสริมพัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพด้วยนวัตกรรมสู่ความเป็นมืออาชีพ” ดังนั้นผู้บริหารควรที่จะยึดมาตรฐานความรู้เป็นหลักในการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นไปเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา ของผู้บริหารสถานศึกษาให้ เป็นไปตามข้อกำหนดว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพของครุสภา

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

จากข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นตรงกันทั้ง 3 ท่าน ผู้วิจัยได้นำมาสังเคราะห์ในรูปแบบโครงการที่จะนำไปใช้พัฒนาสถานศึกษาได้จำนวน 5 โครงการ ดังนี้

โครงการที่ 1 ส่งเสริมพัฒนาคุณภาพงานวิชาการ ผู้บริหารควรสนับสนุนการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของนักเรียน อันได้แก่ การพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การสอนซ่อมเสริมการเรียนรู้ การพัฒนาระบบทะเบียนจัดทำฐานข้อมูลผู้เรียนให้เป็นปัจจุบัน นำมาใช้ในการวางแผนการพัฒนาระบบการวัดผลและประเมินผลการเรียน เพื่อนำมาพัฒนาและปรับปรุงรูปแบบการเรียนรู้ การพัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้มีกระบวนการเรียนการสอนที่สร้างโอกาสให้ผู้เรียนทุกคนมีส่วนร่วมและยึดโยงกับบริบทของชุมชนและท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานความรู้ ข้อที่ 1 การพัฒนาวิชาชีพ

โครงการที่ 2 พัฒนาศักยภาพ ส่งเสริมความสามารถของนักเรียน พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 มาตราที่ 22 ระบุว่าการจัดการศึกษาต้องยึดหลักผู้เรียนสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ นักเรียนมีความสามารถหลากหลายได้รับการส่งเสริมความสามารถ เช่น ทักษะด้านกีฬา ผู้บริหารควรตระหนักและเห็นความสำคัญของการส่งเสริมความเป็นเลิศให้กับผู้เรียน โครงการพัฒนาความเป็นเลิศวิชาการจึงจัดกิจกรรมการแข่งขันทักษะทางวิชาการ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ เพื่อคัดเลือกตัวแทนการเข้าร่วมการแข่งขันระดับเขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งจะทำให้นักเรียนมีพื้นที่ เวทีในการแสดงความสามารถ มีความมั่นใจในการแสดงออก ส่งเสริมให้นักเรียนได้พัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพ ซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานความรู้ ข้อที่ 2 ความเป็นผู้นำทางวิชาการ

โครงการที่ 3 พัฒนางานแผนและงานประกันคุณภาพของสถานศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 6 มาตรา 48 กำหนดให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และให้มีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกปีการศึกษาการจัดให้มีการประกันคุณภาพภายใน โดยมีกลไกในการควบคุม ตรวจสอบ ระบบการบริหารคุณภาพการศึกษาที่สถานศึกษาจัดขึ้น เพื่อก่อให้เกิดการพัฒนา

และสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและสาธารณชนว่าสถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และบรรลุเป้าประสงค์ของหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแล จัดทำรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา (Self Assessment Report) ให้แก่หน่วยงานต้นสังกัดเป็นประจำทุกปี ซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานความรู้ ข้อที่ 3 การบริหารสถานศึกษา และข้อที่ 6 การประกันคุณภาพการศึกษา

โครงการที่ 4 พัฒนาการจัดการเรียนการสอนสู่โรงเรียนมาตรฐานสากล สังคมโลกในยุคปัจจุบัน เต็มไปด้วยข้อมูลข่าวสารทำให้คนต้องคิด วิเคราะห์ แยกแยะ และมีการตัดสินใจที่รวดเร็ว เพื่อให้ทันกับเหตุการณ์ในสังคม ที่มีความสลับซับซ้อนมากขึ้น สิ่งเหล่านี้นำไปสู่สภาพการณ์ของการแข่งขันทางเศรษฐกิจ การค้า และอุตสาหกรรมระหว่างประเทศอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ และเป็นแรงผลักดันสำคัญที่ทำให้หลายประเทศต้องปฏิรูปการศึกษา คุณภาพของการจัดการศึกษาจึงเป็นตัวบ่งชี้สำคัญประการหนึ่ง สำหรับความพร้อมในการเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 ตามพระราชบัญญัติการศึกษาชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 มาตรา 22 กล่าวไว้ว่า “การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถ พัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ” สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนด คุณภาพของผู้เรียนไว้ในมาตรฐานที่ 1 และเพื่อบูรณาการผู้เรียนอย่างเต็มศักยภาพตามมาตรฐานสากล ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องพัฒนาให้เป็นหน่วยบริการทางการศึกษาให้มีคุณภาพ เพื่อรองรับการแข่งขันที่จะเกิดขึ้นจากการเปิดเสรีทางการศึกษา การพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนต้องมีความเป็นสากล มีการพัฒนาทักษะการคิด และการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมมากขึ้น ตลอดจนการสอนภาษาต่างประเทศที่มีประสิทธิภาพ เพื่อก้าวเข้าไปสู่ประชาคมอาเซียนและก้าวสู่ความเป็นสากลอย่างภาคภูมิใจ ซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานความรู้ ข้อที่ 4 หลักสูตร การสอน การวัดและประเมินผล การเรียนรู้

โครงการที่ 5 ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ตามแนวทางโรงเรียนวิถีพุทธ สังคมไทยในปัจจุบันเป็นสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงหลากหลายทางด้าน การดำเนินชีวิตของคนในสังคม วัฒนธรรมที่มีความหลากหลาย และความก้าวล้ำทางสื่อและเทคโนโลยี จนทำให้คนในสังคมไทยมีการปรับตัวเพื่อให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ จนทำให้เกิดการแข่งขันเพื่อเอาตัวรอด ดังนั้นในการปฏิรูปการศึกษาในศตวรรษที่ 21 จึงได้กำหนดประเด็นสำคัญของระบบการศึกษาและเรียนรู้ที่

ต้องการปฏิรูปด้านการพัฒนาคุณภาพคนไทยยุคใหม่ที่มีนิสัยใฝ่เรียนรู้ การเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง มีความสามารถในการสื่อสาร สามารถคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหา คิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีจิตสาธารณะ มีระเบียบวินัย มีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม มีจิตสำนึกในความเป็นไทย ผู้บริหารควรส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และมีสมรรถนะที่สำคัญในการดำเนินชีวิตในสังคมไทยและสังคมโลก ซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานความรู้ ข้อที่ 5 กิจการและกิจกรรม นักเรียน และข้อที่ 7 คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ

เอกสารอ้างอิง

- ตฤณศิษฐ์ ราชนิยม. (2553). **การศึกษาความต้องการพัฒนาสมรรถนะตามมาตรฐานความรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี**. ครุศาสตร์มหาบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- ธีระวุฒิ เอกะกุล. (2552). **ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์**.
อุบลราชธานี : โรงพิมพ์อุบลกิจ ออฟเซท.
- ธีระ รุญเจริญ. (2550). **ความเป็นมืออาชีพในการจัดการและบริหารการศึกษายุคปฏิรูปการศึกษา**. กรุงเทพฯ : ข้าวฟ่าง.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2546). **การวิจัยเบื้องต้นฉบับปรับปรุง**. พิมพ์ครั้งที่ 9.
กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- บุษกร ชมชู. (2556). **การพัฒนามาตรฐานความรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1**. ครุศาสตร์มหาบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- ประกาศคณะกรรมการคุรุสภา เรื่อง **สาระความรู้ สมรรถนะและประสบการณ์วิชาชีพของผู้ประกอบวิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา และศึกษานิเทศก์ ตามข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ**. (2556, 12 พฤศจิกายน). **ราชกิจจานุเบกษา**. เล่ม 130.
- พิชามา ยืนยาว. (2560). **มาตรฐานความรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการพัฒนาข้าราชการครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9**. **วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย**. 9, 271-285.

- มนต์ชัย สุวรรณหงส์. (2554). **สภาพการปฏิบัติงานประกันคุณภาพภายในของครูโรงเรียนบริหารธุรกิจอยุธยาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เขต 1**. สำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในงานวิจัยการจัดการศึกษาตามหลักสูตร อาชีวศึกษา โรงเรียนบริหารธุรกิจอยุธยา.
- วชิรวุฒิ สองสี. (2566, เมษายน 4). **รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร. สัมภาษณ์.**
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษยโสธร. (2566). แผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา (พ.ศ. 2566-2570). ศรีสะเกษ : สพม.ศก.ยส.**

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญ
ในการสร้างสรรค์ชาติไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
โดยใช้วิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน
Development of the learning on basic materials and
equipment of Mathayomsuksa 4 students by using augmented
reality technology integrated with cooperative teaching

ธรรมรส สินชุม¹, ศรีสุดา พัฒจันทร²

Thammaros Sinchum¹, Srisuda patjan²

Received : July 9, 2023; Revised : August 28, 2023; Accepted : October 5, 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญในการสร้างสรรค์ชาติไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนและหลังใช้วิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญในการสร้างสรรค์ชาติไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังใช้วิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน กับเกณฑ์ร้อยละ 70 และ 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญในการสร้างสรรค์ชาติไทย โดยใช้วิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน

¹ ครู โรงเรียนพิมายดำรงวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครราชสีมา : Teacher.

Phimaidamrongwittayakhom School, The Secondary Educational Service Area Office Nakhonratchasima.

² อาจารย์ประจำ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล : Lecturer. Faculty of Education, Vongchavalitkul University.

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 โรงเรียนพิมายดำรงวิทยาคม จำนวน 32 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster random sampling) เครื่องมือการวิจัย ประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง ประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญในการสร้างสรรค์ชาติไทย จำนวน 6 แผน 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และ 3) แบบวัดความพึงพอใจของนักเรียนหลังใช้วิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ Wilcoxon signed-rank test for two related samples และ Wilcoxon signed rank test for one sample

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการเปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญในการสร้างสรรค์ชาติไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังใช้วิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอนแตกต่างจากก่อนใช้วิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญในการสร้างสรรค์ชาติไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังใช้วิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยคิดเป็นร้อยละ 91.04 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 5.95

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญในการสร้างสรรค์ชาติไทย หลังใช้วิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.28 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.02

คำสำคัญ: ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน, วิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน, ประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญในการสร้างสรรค์ชาติไทย

Abstract

The purposes of this research were to 1) compare the learning achievement in subject group of history for mathayomsuksa 2 on topic of the history and works of the Thai great historical leaders before and after using five steps learning process 2) compare the learning achievement in subject group of history for mathayomsuksa 2 on topic of the history and works of the Thai great historical leaders after using five steps learning process with the percentage 70 criteria 3) study students' satisfaction of mathayomsuksa 2 after were developed learning achievement on topic of the history and works of the Thai great historical leaders by using a five steps learning process. The samples of this research were 32 students of mathayomsuksa 2/1 in Phimaidamrong withtayakhom school which were selected by cluster random sampling. The instruments were 1) 6 lesson plans on topic of the history and works of the Thai great historical leaders 2) the achievement test and 3) the satisfaction questionnaire for evaluation the students after using five steps learning process. The statistics used for data analysis were mean, standard deviation and tested Wilcoxon signed – rank test for two related samples and Wilcoxon signed rank test for one sample.

The results were found as follow :

1. The compare achievement point after learnt history subject focused on the history and works of the Thai great historical leaders by using by five steps learning was different form before at the statistical significance .05 level.
2. The compare achievement point after learnt history subject focused on the history and works of the Thai great historical leaders by using by five steps learning was higher than criteria at the statistical significance .05 level and as 91.04 percent and standard deviation at 5.95

3. To study the overview of the student stratifications after developed learning achievement focused on the history and works of the Thai great historical leaders by using five steps learning process was in the high level. by mean 4.28 percent and standard deviation at 0.02

Keywords: Learning achievement, A five steps Learning Process, The history and works of the Thai great historical leaders.

บทนำ

พระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราชบรมนาถบพิตร ความตอนหนึ่งในพระบรมราโชวาทในพิธีเปิดพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติรามคำแหง จังหวัดสุโขทัย วันที่ 25มกราคม 2507 ทรงตรัสว่า “...ชาติไทยเรานั้นได้มีเอกราช มีภาษา ศิลปะ และขนบธรรมเนียมประเพณีเป็นของตนเอง มาช้านานหลายศตวรรษแล้ว ทั้งนี้เพราะบรรพบุรุษของเราได้เสียสละอุทิศชีวิต กำลังทั้งกายและใจ สะสมสิ่งเหล่านี้ไว้เพื่อพวกเรา จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่เราจะต้องรักษาสิ่งเหล่านี้ไว้ให้คงทนถาวร เป็นมรดกของอนุชนรุ่นหลังต่อไป ข้าพเจ้าเห็นว่า โบราณวัตถุและศิลปวัตถุทั้งหลายนั้นเป็นสิ่งสำคัญยิ่งที่ชี้ให้เห็นอดีตอันรุ่งโรจน์ของชาติไทยเรา เป็นประโยชน์แก่การศึกษาทั้งในทางประวัติศาสตร์ ศิลปะ โบราณคดี และวัฒนธรรม จึงควรที่ทุกฝ่ายจะได้ช่วยกันทะนุถนอมบำรุงรักษาอย่าให้สูญสลายไป...” (กรมศิลปากร. 2544)

จากพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราชบรมนาถบพิตรดังกล่าวจะเห็นได้ว่าประเทศไทยมีประวัติศาสตร์ที่ทรงคุณค่าไว้มากมาย ทั้งประวัติศาสตร์ของชาติไทย ขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรมที่สืบทอดต่อกันมา ซึ่งเป็นสิ่งที่ประชาชนชาวไทยทุกคนจะต้องศึกษาและดำรงความเป็นไทยไว้คงอยู่คู่ชาติไทย จากความสำคัญดังกล่าวแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2577 จึงได้กำหนดวิสัยทัศน์ (Vision) ไว้ดังนี้ “คนไทยทุกคนได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิตอย่างเป็นสุข สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21” โดยมีวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา 4 ประการ คือ 1) เพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการจัดการศึกษา

ที่มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ 2) เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นพลเมืองดี มีคุณลักษณะ ทักษะและสมรรถนะที่สอดคล้องกับบทบาทปัญญาของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติและยุทธศาสตร์ชาติ 3) เพื่อพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ และคุณธรรมจริยธรรม รู้รักสามัคคี และร่วมมือผนึกกำลังมุ่งสู่การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และ 4) เพื่อนำประเทศไทยก้าวข้ามกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลางและความเหลื่อมล้ำภายในประเทศลดลง (กระทรวงศึกษาธิการ. 2560)

กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ซึ่งประกอบด้วย 5 สาระ คือ สาระศาสนา ศีลธรรมและจริยธรรม สาระหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิต สาระเศรษฐศาสตร์ สาระประวัติศาสตร์ และสาระภูมิศาสตร์ ซึ่งหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560) ได้ระบุความสำคัญของกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมไว้ว่าเป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ว่าด้วยการอยู่ร่วมกันในสังคมที่มีความเชื่อมสัมพันธ์กัน และมีความแตกต่างกันอย่างหลากหลาย เพื่อช่วยให้สามารถปรับตัวตนเองกับบริบทสภาพแวดล้อม สามารถเป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบ มีความรู้ ทักษะ คุณธรรมและค่านิยมที่เหมาะสม ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจในการดำรงชีวิตของมนุษย์ทั้งในฐานะปัจเจกบุคคลและการอยู่ร่วมกันในสังคม การปรับตัวตามสภาพแวดล้อมและจัดการทรัพยากรที่มีอยู่จำกัด เข้าใจถึงพัฒนาการเปลี่ยนแปลงตามยุคสมัย กาลเวลา ตามเหตุปัจจัยต่าง ๆ เกิดความเข้าใจในตนเองและผู้อื่น มีความอดทน อดกลั้น ยอมรับในความแตกต่างและมีคุณธรรม สามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิตเป็นพลเมืองดีของประเทศชาติและสังคมโลก (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551: 132)

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าประวัติศาสตร์เป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมที่ว่าด้วยเรื่องของการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องราวของมนุษย์ในอดีตและให้ความสำคัญกับการเปลี่ยนแปลงในสังคมมนุษย์ที่เกิดขึ้นตามเวลาและสภาพแวดล้อม ด้วยเหตุนี้เวลาจึงมีความสัมพันธ์กับประวัติศาสตร์อย่างมากและเนื่องจากเรื่องราวทางประวัติศาสตร์มีเหตุการณ์สำคัญต่าง ๆ เกิดขึ้นมากมายในระยะเวลาหลายร้อยหลายพันปี จึงมีการกำหนดช่วงเวลาและยุคสมัยขึ้นมาเพื่อเข้าใจตรงกัน ดังนั้นการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องเวลาและยุคสมัยจึงมีความสำคัญและจำเป็นเพื่อนักเรียนจะได้

เข้าใจถึงเหตุการณ์สำคัญ สามารถเชื่อมโยงความสัมพันธ์และสามารถนำไปใช้ในการวิเคราะห์ เหตุการณ์ในสังคมมนุษย์ได้ (ณรงค์ พ่วงพิศ และวุฒิชัย มูลศิลป์. 2560: 1)

จากผลการทดสอบ O-NET ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ประจำปีการศึกษา 2563 พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาประวัติศาสตร์อยู่ในระดับต่ำ โดยมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเท่ากับ 29.95 คะแนน และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 9.80 ซึ่งถือว่าต่ำที่สุดในสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม (สถาบันทดสอบทางการศึกษา แห่งชาติ (องค์การมหาชน. 2563) จากผลการทดสอบ O-NET ดังกล่าว พบว่า สภาพปัญหาที่พบ ของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม กลุ่มสาระ ประวัติศาสตร์ ผู้วิจัยพบว่ามีปัญหามากมาย อาทิ ผู้เรียนไม่กล้าซักถาม ไม่เข้าใจเนื้อหา สภาพการ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระประวัติศาสตร์ส่วนใหญ่ครูผู้สอนเป็นศูนย์กลาง ครูผู้สอนจะยึด เนื้อหาแทนหลักสูตร กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นการถ่ายทอดความรู้จากครูผู้สอนเพียง ฝ่ายเดียว ครูผู้สอนส่วนใหญ่ใช้วิธีการสอนแบบบรรยายให้ผู้เรียนฟัง ทำให้ผู้เรียนไม่เข้าใจและคิด ตามไม่ได้ และผู้เรียนยังขาดปฏิสัมพันธ์ในการทำงานร่วมกัน จึงทำให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่ได้ เป็นไปตามเกณฑ์ของทางโรงเรียน (จตุรภัทร ไสยสมบัติ. 2565) และจากรายงานผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในรายวิชาประวัติศาสตร์ ภาคเรียนที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2565 ได้คะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 65.50 ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์ที่ทางโรงเรียนกำหนด คือร้อยละ 70 (โรงเรียนพิมายดำรงวิทยาคม. 2565: 15) ผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอนสังเกตได้ว่าจากข้อมูลดังกล่าวส่วน หนึ่งนักเรียนขาดความตั้งใจต่อการเรียน ขาดความกระตือรือร้น ขาดความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม ไม่ชอบแสดงความคิดเห็น ไม่กล้าแสดงออก ไม่สามารถแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ครูเน้นเนื้อหา มากกว่าวิธีการเรียนรู้และประเมินผลที่เน้นการทดสอบความรู้เป็นหลัก จึงทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่โรงเรียนกำหนดขึ้น

จากสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยได้ศึกษาการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของผู้สอน พบว่า ครูผู้สอนจะต้องพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะช่วยให้เกิดการขับเคลื่อนการปฏิรูปการเรียนรู้ใน โรงเรียน ผู้เรียนมีคุณลักษณะเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ สามารถสร้างเสริมเติมเต็มกระบวนการคิด มีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรการศึกษาของชาติ โดยเน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือ

ปฏิบัติ สรุปลงและสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองและสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับชีวิตจริง ดังนั้นผู้สอนควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีความคิดรวบยอดหลักที่ครอบคลุม ตามมาตรฐานการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนได้ใช้เหตุผลประกอบการตัดสินใจและมีมุมมองได้อย่าง หลากหลาย สามารถอธิบายและอ้างอิงได้บนพื้นฐานที่มีอยู่อย่างเพียงพอ (ประสาท เนื่องเฉลิม. 2550: 83 ; อ้างถึงใน ไตรรงค์ เจนการ: 2550) ซึ่งจากการศึกษาแนวคิดของพิมพันธ์ เดชะคุปต์ (2558) กล่าวว่าวิธีการจัดการเรียนรู้แบบกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน (5 STEPs) เป็นการพัฒนา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้นการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมต่อการส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ ของผู้เรียน คือ วิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน (5 STEPs) เป็นการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นบุคคลที่มีคุณภาพ มีทักษะในการค้นคว้าแสวงหา ความรู้ มีความรู้พื้นฐานที่จำเป็น และสามารถสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนมีทักษะชีวิต ร่วมมือในการทำงานกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี จึงเป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สามารถพัฒนา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้ผู้เรียนมีพฤติกรรมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งประกอบด้วย ขั้นที่ 1 ขั้นการเรียนรู้ตั้งคำถาม (Learning to Question) ขั้นที่ 2 ขั้นการเรียนรู้เพื่อแสวงหา สารสนเทศ (Learning to Search) ขั้นที่ 3 ขั้นการเรียนรู้เพื่อสร้างองค์ความรู้ (Learning to Construct) ขั้นที่ 4 ขั้นการเรียนรู้เพื่อการสื่อสาร (Learning to Communicate) และขั้นที่ 5 ขั้น การเรียนรู้เพื่อตอบแทนสังคม (Learning to Serve) (พิมพันธ์ เดชะคุปต์. 2558)

จักรศิลป์ พาไชย (2560) ได้ศึกษาการพัฒนาทักษะการคิดแก้ปัญหาและผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนด้วยวิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน ร่วมกับเทคนิคการใช้คำถาม 5W1H รายวิชา ส23102 สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรมสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนผดุงนารี จังหวัดมหาสารคาม ผลวิจัยพบว่านักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการใช้วิธีการจัด กระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน คิดเป็นร้อยละ 71.97 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ซึ่งสอดคล้องกับ กระทรวงศึกษาธิการ (2555) ได้ระบุไว้ว่าการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนมีคุณลักษณะและ ศักยภาพความเป็นสากล มีกระบวนการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง มีลำดับขั้นตอนที่เหมาะสม โดยมีกระบวนการสำคัญในการจัดการเรียนรู้ที่เรียกว่า “วิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน ของการพัฒนาผู้เรียนสู่มาตรฐานสากล” และสอดคล้องกับผลการวิจัยของกนกวรรณ ขอบทอง และ

นิลมณี พิทักษ์ (2558) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการศึกษาความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชาสังคมศึกษา โดยใช้วิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ได้รับวิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80.06 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้

จากสภาพปัญหาและความสำคัญในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาประวัติศาสตร์ที่กล่าวมาข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาประวัติศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้วิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในเนื้อหาอย่างถ่องแท้ รวมทั้งเกิดความสนใจต่อการเรียนวิชาประวัติศาสตร์ ตลอดจนนำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาประวัติศาสตร์ที่สูงขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญในการสร้างสรรค์ชาติไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนและหลังใช้วิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญในการสร้างสรรค์ชาติไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังใช้วิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน กับเกณฑ์ร้อยละ 70
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญในการสร้างสรรค์ชาติไทย

สมมติฐานการวิจัย

1. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญในการสร้างสรรค์ชาติไทยก่อนและหลังใช้วิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน แตกต่างกัน

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญ ในการสร้างสรรค์ชาติไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังใช้วิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 โรงเรียนพิมายดำรงวิทยาคม จังหวัดนครราชสีมา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาานครราชสีมา จำนวน 2 ห้องเรียน ซึ่งมีจำนวนนักเรียนทั้งหมด 68 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 โรงเรียนพิมายดำรงวิทยาคม จังหวัดนครราชสีมา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาานครราชสีมา จำนวน 32 คน ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster random sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยในการสุ่ม เนื่องจากนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาประวัติศาสตร์ในระดับใกล้เคียงกัน

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

1. ตัวแปรต้น ได้แก่ วิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญในการสร้างสรรค์ชาติไทย และความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง ประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญในการสร้างสรรค์ ชาติไทย วิชาประวัติศาสตร์ จำนวน 6 แผนการเรียนรู้
2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญ ในการสร้างสรรค์ชาติไทย แบบปรนัยชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ
3. แบบวัดความพึงพอใจของนักเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญในการสร้างสรรค์ชาติไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้วิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้ออนไลน์ 5 ขั้นตอน ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ผู้วิจัยดำเนินการทดสอบความรู้ของนักเรียนก่อนเรียน โดยใช้วิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้ออนไลน์ 5 ขั้นตอนด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญในการสร้างสรรค์ชาติไทย

2. ผู้วิจัยดำเนินการจัดกระบวนการเรียนรู้ออนไลน์ 5 ขั้นตอน ตั้งแต่วันที่ 1-23 มิถุนายน พ.ศ. 2566

3. ผู้วิจัยดำเนินการทดสอบความรู้ของนักเรียนหลังเรียน โดยใช้วิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้ออนไลน์ 5 ขั้นตอน ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญในการสร้างสรรค์ชาติไทย ซึ่งเป็นฉบับเดียวกันกับที่ใช้ทดสอบก่อนเรียน จำนวน 30 ข้อ

4. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการวัดความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อวิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้ออนไลน์ 5 ขั้นตอน

5. ผู้วิจัยตรวจให้คะแนนแบบทดสอบ โดยการนำคะแนนที่ได้จากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและผลการวัดความพึงพอใจ มาวิเคราะห์โดยใช้วิธีการทางสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้มีขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยวิเคราะห์คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญในการสร้างสรรค์ชาติไทย โดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. ผู้วิจัยวิเคราะห์ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนและหลังเรียน โดยใช้วิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้ออนไลน์ 5 ขั้นตอน โดยการทดสอบของวิลค็อกซัน (Wilcoxon test for 2 related samples) เนื่องจากข้อมูลไม่มีการแจกแจง

แบบปกติ พิจารณาจากค่า Sig ของ Shapiro-Wilk ก่อนใช้มีค่าเท่ากับ .038 และหลังใช้มีค่าเท่ากับ .027

3. ผู้วิจัยวิเคราะห์ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังเรียน โดยใช้วิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอนเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 70 โดยใช้การทดสอบของวิลค็อกซัน (Wilcoxon signed rank test for one sample) เนื่องจากข้อมูลไม่มีการแจกแจงแบบปกติ

4. ผู้วิจัยวิเคราะห์ความพึงพอใจที่มีต่อวิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน เรื่อง ประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญในการสร้างสรรค์ชาติไทย เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 รายวิชาประวัติศาสตร์ โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) แล้วนำค่าเฉลี่ยจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลไปเทียบกับเกณฑ์

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลและทำการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งมีผลการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้นำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญในการสร้างสรรค์ชาติไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนและหลังใช้วิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญในการสร้างสรรค์ชาติไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังใช้วิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน กับเกณฑ์ร้อยละ 70

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญในการสร้างสรรค์ชาติไทย โดยใช้วิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน

1. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เรื่อง ประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญในการสร้างสรรค์ชาติไทย หลังใช้วิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอนดังปรากฏในตาราง 1

ตาราง 1 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เรื่อง ประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญในการสร้างสรรค์ชาติไทย หลังใช้วิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	N	คะแนนรวม	$\bar{X}$	S.D.	z	p
ก่อนเรียน	32	30	11.84	2.86	-4.954*	.0005
หลังเรียน	32	30	27.31	1.79		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 1 พบว่า ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เรื่อง ประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญในการสร้างสรรค์ชาติไทย หลังใช้วิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังใช้วิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอนแตกต่างจากก่อนใช้วิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญในการสร้างสรรค์ชาติไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังใช้วิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน กับเกณฑ์ร้อยละ 70 ดังปรากฏในตาราง 2

ตาราง 2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญในการสร้างสรรค์ชาติไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังใช้วิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน กับเกณฑ์ร้อยละ 70

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	N	คะแนน ร้อยละ 70	$\bar{X}$	S.D.	z	p
หลังเรียน	32	21	27.31	1.79	4.954*	.000

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 2 พบว่า ผลการเปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญในการสร้างสรรค์ชาติไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังใช้วิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญในการสร้างสรรค์ชาติไทย หลังใช้วิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน ดังปรากฏในตาราง 3

ตาราง 3 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญในการสร้างสรรค์ชาติไทย หลังใช้วิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน

ด้าน	$\bar{X}$	S.D.	การแปลความหมาย
1. ด้านเนื้อหา	4.23	0.68	มาก
2. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	4.25	0.65	มาก
3. ด้านสื่อการเรียนการสอน	4.25	0.69	มาก
4. ด้านครูผู้สอน	4.30	0.71	มาก
5. ด้านการวัดผลประเมินผล	4.22	0.67	มาก
6. ด้านประโยชน์ที่ได้รับ	4.42	0.66	มาก
รวม 6 ด้าน	4.28	0.02	มาก

จากตาราง 3 พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อวิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.28 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.02 เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจด้านประโยชน์ที่ได้รับมากที่สุด โดยมี

ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.42 และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.66 รองลงมา คือ ด้านครูผู้สอน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30 และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.71 และด้านการวัดผลประเมินผล นักเรียนมีความพึงพอใจน้อยที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.22 และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.67

อภิปรายผล

จากการวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญในการสร้างสรรค์ชาติไทย โดยใช้วิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลการเปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญในการสร้างสรรค์ชาติไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังใช้วิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอนแตกต่างจากก่อนใช้วิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ 1 แสดงว่าผลการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการจัดการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน ที่ผู้วิจัยนำมาใช้สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ดียิ่งขึ้น เนื่องจากการจัดกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ นักเรียนได้ตั้งคำถามสืบค้น แลกเปลี่ยนองค์ความรู้และนำองค์ความรู้ของตนเองก่อให้เกิดประโยชน์แก่บุคคลอื่น เนื่องจากผลการสังเกตข้อมูลเชิงคุณภาพในชั้นเรียน พบว่านักเรียนสามารถเรียนรู้ได้จากการจัดกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน โดยนักเรียนได้ศึกษาและเรียนรู้ที่เกิดจากการจัดกระบวนการเรียนรู้ ชั้นที่ 1 ชั้นการเรียนรู้ตั้งคำถาม ชั้นที่ 2 ชั้นการเรียนรู้เพื่อแสวงหาสารสนเทศ และชั้นที่ 3 ชั้นการเรียนรู้เพื่อสร้างองค์ความรู้ ตลอดจนนำเสนอความเข้าใจผ่านทักษะการนำเสนอในลักษณะเชิงประจักษ์อย่างการนำเสนอ การแสดงบทบาทสมมติ และการทำแผ่นพับ ซึ่งเป็นชั้นที่ 4 ชั้นการเรียนรู้เพื่อการสื่อสาร และชั้นที่ 5 ชั้นการเรียนรู้เพื่อตอบสนองสังคม ตลอดจนทำให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาเรื่องราวของประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญในการสร้างสรรค์ชาติไทยอย่างถ่องแท้จนสามารถมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของพิรุณมัย ยิงนอก (2564) ได้ศึกษา เรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการวิเคราะห์โดยการใช้องค์กระบวนการจัดการเรียนรู้ห้าขั้นตอนร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค STAD เรื่อง ทรัพยากรธรณีของ

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการวิเคราะห์ของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการจัดการเรียนรู้ 5 ขั้นตอนร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค STAD เรื่อง ทรัพยากรธรณี มีค่าเฉลี่ยคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 13.95 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานก่อนเรียนเท่ากับ 4.07 และคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 29.03 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานหลังเรียนเท่ากับ 3.67 เมื่อเปรียบเทียบพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญในการสร้างสรรค์ชาติไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังใช้วิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยคิดเป็นร้อยละ 91.04 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 ทั้งนี้เป็นเพราะแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 91.04 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เนื่องจากผลการสังเกตข้อมูลเชิงคุณภาพในชั้นเรียน พบว่า วิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอนสามารถสร้างองค์ความรู้ให้กับผู้เรียนได้ด้วยตนเอง ซึ่งถือเป็นการสร้างความรู้แก่ผู้เรียนในระยะยาว ผ่านการจัดกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน ซึ่งในทุกขั้นตอนมีส่วนสำคัญในการส่งเสริมทักษะการตั้งคำถาม ทักษะการแสวงหาความรู้ ทักษะการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ทักษะการสื่อสาร และการตอบสนองสังคม โดยนักเรียนเป็นผู้นำเสนอแผนพับจากการสังเคราะห์ความรู้ที่ตนเองได้เรียนรู้มาผ่านการนำเสนอในขั้นตอนที่ 5 คือการเรียนรู้ตอบสนองสังคมผ่านการทำแผนพับนำเสนอต่อผู้สนใจในโรงเรียนเป็นความรู้ ซึ่งผลที่ตามมาถือเป็นคุณค่าแก่ตนเองและโรงเรียนต่อไป นอกจากนี้ผู้วิจัยสังเกตว่านักเรียนเข้าใจในเนื้อหาจากการจัดกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน ตลอดจนสามารถมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ที่สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด สะท้อนให้เห็นว่านักเรียนมีความเข้าใจเนื้อหา เรื่อง ประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญในการสร้างสรรค์ชาติไทยเป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของกนกวรรณ ขอบทอง (2558) ได้ศึกษาเรื่องการศึกษาความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชา ส 32101 สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม โดยใช้วิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัย พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ได้รับวิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้

5 ขั้นตอน ผ่านเกณฑ์ 24 คน คิดเป็นร้อยละ 80.06 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของจักรศิลป์ พาไชย (2560) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาทักษะการคิดแก้ปัญหาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้วิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน ร่วมกับเทคนิคการใช้คำถาม 5W1H รายวิชา ส 23102 สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนผดุงนารี จังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ได้รับการใช้วิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน ร่วมกับเทคนิคการใช้คำถาม 5W1H สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่สอบผ่านเกณฑ์จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 77.55 และมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เฉลี่ย 28.79 จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 71.97 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของชฎานิศ ดวงระหว่า (2560) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน เรื่องของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน เรื่องปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญในการสร้างสรรค์ชาติไทย หลังใช้วิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.28 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.02 ทั้งนี้เป็นเพราะการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน มีส่วนช่วยพัฒนาความเข้าใจของนักเรียนซึ่งจะช่วยให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของชฎานิศ ดวงระหว่า (2560) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน เรื่องปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน เรื่อง ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด พบว่ามีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.58 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.22

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผลการวิจัยครั้งนี้ ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญในการสร้างสรรค์ชาติไทย ก่อนและหลังใช้วิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอนแตกต่างกันและผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 ดังนั้น ครูผู้สอนวิชาสังคมศึกษาสามารถนำแผนการจัดการเรียนรู้และวิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอนไปใช้สำหรับการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ประสบปัญหาดังกล่าวได้

1.2 ผลการวิจัยครั้งนี้ สะท้อนให้เห็นว่าการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน ถือเป็นกระบวนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนได้ตั้งคำถาม สืบค้น แลกเปลี่ยนองค์ความรู้และนำองค์ความรู้ของตนเองก่อให้เกิดประโยชน์แก่บุคคลอื่น ซึ่งถือเป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ดังกล่าวสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนในเนื้อหาอื่นๆในวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ด้วยวิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน

2. ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ผลการวิจัยครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่าวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมของนักเรียนสูงขึ้น ดังนั้นในการวิจัยครั้งต่อไปควรพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในหัวข้ออื่น ๆ ในรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ด้วยวิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน

2.2 ผลการวิจัยครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่าวิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน ส่งผลทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญในการสร้างสรรค์ชาติไทย สูงขึ้น ดังนั้น ในการวิจัยครั้งต่อไปผู้วิจัยควรพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

2.3 ผลการวิจัยครั้งนี้ สามารถนำไปเปรียบเทียบกับรูปแบบการสอนด้วยวิธีการอื่นในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์หรือในหน่วยอื่นๆ ในสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

เอกสารอ้างอิง

- กนกวรรณ ขอบทอง และนิลมณี พิทักษ์. (2558). การศึกษาความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชา ส32101 สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม 3 โดยใช้หลักการจัดการเรียนรู้แบบบันได 5 ขั้น. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. กรมศิลปากร. (2544) ภูมิแผ่นดินมรดกไทยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวกับการเสด็จพระราชดำเนินแหล่งมรดกไทย. กรุงเทพฯ : กรมศิลปากร.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). แนวทางการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน. กรุงเทพฯ : สำนักส่งเสริมกิจการศึกษา, กระทรวงศึกษาธิการ.
- จตุรภัทร ไสยสมบัติ. (2565). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การคิดวิเคราะห์ และเจตคติต่อการเรียนวิชาประวัติศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปาร่วมกับสื่อประสม. *Journal of Roi Kaensarn Academi*. 7(10). 18-34. [Online]. <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/JRKSA/article/view/255997>.
- จักรศิลป์ พาไชย. (2560). การพัฒนาทักษะการคิดแก้ปัญหาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยการจัดการเรียนรูแบบบันได 5 ขั้น (5 Steps) ร่วมกับเทคนิคการใช้คำถาม 5W1H รายวิชา ส23102 สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนผดุงนารี จังหวัดมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ชยานิศ ดวงระหว่า. (2560). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ 5STEPS เรื่องของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

- ณรงค์ พ่วงพิศ และวุฒิชัย มูลศิลป์. (2560). **หนังสือเรียนวิชาประวัติศาสตร์ไทย**. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.
- ประสาธน์ เนื่องเฉลิม. (2552). **รูปแบบการเรียนการสอน**. (พิมพ์ครั้งที่ 2). มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์. (2558). **การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พีรวิฑูมัย ยี่งนอก. (2564). **การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และการคิดวิเคราะห์โดยการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน (5 STEPs) ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค STAD เรื่อง ทรัพยากรธรณีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4**. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- โรงเรียนพิมายดำรงวิทยาคม. (2565). **รายงานสรุปผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโรงเรียนพิมายดำรงวิทยาคม ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565**. นครราชสีมา.
- สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ. (2563). **รายงานผลการทดสอบทางการศึกษา ระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2563**. [Online].
<http://www.newonetestresult.niets.or.th/AnnouncementWeb/Login.asp>
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). **แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560-2579**. กรุงเทพฯ : פרקיהוואןกราฟפיק.

การบริหารงานวิชาการภายใต้ความปกติใหม่ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี New Normal Academic Administration in the Schools Under the Secondary Educational Service Area Office Kanchanaburi

วีรวัดน์ พนาสนนท์¹, มิตรภาณี พุ่มกล่อม²
Veeravat Panason¹, Mitparnee Pumklom²

Received : August 8, 2023; Revised : August 28, 2023; Accepted : October 5, 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการและเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการภายใต้ความปกติใหม่ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี จำนวน 309 คน โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ ตามขนาดสถานศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาอยู่ระหว่าง 0.67-1.00 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98 สถิติที่ใช้คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีของเซฟเฟ่ กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

---

¹ บัณฑิต คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี : Graduate. Faculty of Education, Kanchanaburi Rajabhat University

² อาจารย์ประจำ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี : Lecturer. Faculty of Education, Kanchanaburi Rajabhat University.

ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารงานวิชาการภายใต้ความปกติใหม่ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ดังนี้ ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อื่นๆ ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการ ด้านการวัดผลประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน และด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ตามลำดับ 2) การเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการภายใต้ความปกติใหม่ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ในภาพรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยการบริหารงานวิชาการภายใต้ความปกติใหม่ในสถานศึกษาขนาดใหญ่ และสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ มีการปฏิบัติมากกว่า สถานศึกษาขนาดเล็ก และสถานศึกษาขนาดกลาง

คำสำคัญ: การบริหารงานวิชาการ, ความปกติใหม่, สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี

Abstract

The research aimed to 1) study and 2) compare the new normal academic administration in the schools under the Secondary Educational Service Area Office Kanchanaburi, classified by school sizes. The sample consisted of 309 teachers in schools under the Secondary Educational Service Area Office Kanchanaburi, obtained by stratified random sampling classified by school sizes. A constructed 5-level rating scale questionnaire with content validity between 0.67-1.00 and reliability of 0.98 was a tool to collect data. The statistics employed for data analysis were percentage, mean, standard deviation. One-way analysis of variance and Scheffe's pair comparison at statistical significance level of .05

The findings were as follows: 1) The new normal academic administration in the schools under the Secondary Educational Service Area Office Kanchanaburi, in

the overall and individual aspect was at a high level, ranking descending order as development of learning processes, followed by development and use of technological media for education. Development and promotion of learning resources promoting and supporting academic work, measuring, evaluating, and transferring learning results and management of teaching and learning in educational institutions 2) The comparison of new normal academic administration in the schools under the Secondary Educational Service Area Office Kanchanaburi, classified by school sizes. It was found that the new normal academic administration of large and extra-large educational institutions were more practice than the small educational institutions and the medium-sized educational institutions.

Keywords: Academic Administration in the Schools, New Normal, the Schools Under the Secondary Educational Service Area Office Kanchanaburi

บทนำ

เนื่องจากการแพร่ระบาดของการติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID – 19) อุบัติขึ้นในจีนเมื่อปลายปี 2019 เชื้อไวรัสชนิดนี้ได้ระบาดไปในทุกทวีปของโลก ไม่เว้นแม้แต่ทวีปแอนตาร์กติกาในชั่วโลกได้ ทำให้องค์การอนามัยโลก (World Health Organization: WHO) ได้ประกาศให้สถานการณ์การระบาดของไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ (novel coronavirus 2019, 2019-nCoV) เป็น “ภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุขระหว่างประเทศ” (Public Health Emergency of International Concern: PHEIC) เพื่อจะบังคับใช้กฎระเบียบต่าง ๆ ได้อย่างเข้มงวด ป้องกันการระบาดและป้องกันไม่ให้อาการรุนแรงไปกว่านี้ ข้อมูลจากกรมควบคุมโรคระบุว่า โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ทำให้มีผู้ติดเชื้อทั่วโลกไปแล้วกว่า 221 ล้านคน และคร่าชีวิตผู้คนไปแล้วอย่างน้อย 4.5 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 2.853 เมื่อเทียบกับประชากรโลก และคิดเป็นร้อยละของผู้เสียชีวิตเทียบกับผู้ป่วยทั่วโลกเท่ากับร้อยละ 2.07 ซึ่งการระบาดของโรคโควิด-19 ไม่ใช่แค่วิกฤตการณ์ด้านสาธารณสุขของโลกเท่านั้น แต่ยังนำไปสู่วิกฤตทางเศรษฐกิจและสังคมครั้งรุนแรง

เป็นประวัติการณ์ เพราะไม่ว่าโรคติดต่อชนิดนี้กล้ำกรายเข้าไปในดินแดนหรือประเทศใดก็ล้วนสร้างหายนะต่อภาคสังคม การศึกษา เศรษฐกิจ และการเมือง (ประชาชาติธุรกิจ, 2563)

ในประเทศไทย มียอดผู้ป่วยสะสมกว่า 1,700,000 คน และมีผู้เสียชีวิตกว่า 18,000 คน ซึ่งเป็นประเทศที่มียอดผู้ติดเชื้อเป็นอันดับที่ 23 ของโลก (กระทรวงสาธารณสุข, 2564) นับเป็นสถานการณ์ความรุนแรงที่วิกฤติของประเทศไทย ซึ่งมีแนวโน้มของผู้ป่วยจะแพร่กระจายเพิ่มมากขึ้น และกระจายไปทุกจังหวัดอย่างรวดเร็ว ซึ่งมีปัจจัยเสี่ยงสัมพันธ์กับสถานบันเทิง กิจกรรมรวมกลุ่มงานเลี้ยงสังสรรค์ และแพร่กระจายไปในผู้สัมผัสในครอบครัว กลุ่มเพื่อน และที่ทำงาน การระบอบจึงมีผลกระทบต่อเศรษฐกิจ เช่น มาตรการการกำหนดระยะห่าง (social distancing) เกิดผลกระทบการทำงาน การปิดการคมนาคม การเคลื่อนย้ายคน การปิดเมือง การจัดการแบบเข้มข้น ใช้ทั้งกฎระเบียบและกฎหมาย จะกระทบกับผู้คนจำนวนมาก มีคนตกงาน คนหาเช้ากินค่ำ แรงงานรายวันได้รับผลกระทบโดยตรง ผลทางด้านสังคมมีผลกระทบค่อนข้างมาก วิธีการดำเนินชีวิต การจำกัดสิทธิเสรีภาพในบางเรื่อง รวมถึงปัญหาความเป็นอยู่ที่มาจากเศรษฐกิจ การตกงาน การขาดรายได้ ทำให้ชีวิตยากลำบากมากขึ้น ส่งผลถึงครอบครัว สังคม ประเพณีและวิถีปฏิบัติ รัฐบาลจึงได้ออกมาตรการด้านป้องกันเพื่อลดโอกาสการแพร่ระบาดของโรคในสถานที่ต่าง ๆ ที่มีความเสี่ยงสูง มีการปิดสถานที่ที่มีความเสี่ยงต่อการแพร่ระบาดของโรคเพิ่มขึ้น สถานที่ซึ่งผู้คนมารวมเป็นกิจวัตร เพื่อทำกิจกรรมร่วมกันอาจแพร่เชื้อได้ง่ายแม้จะป้องกันแล้ว ได้แก่ มหาวิทยาลัย โรงเรียนนานาชาติ สถาบันกวดวิชา และทุกสถาบัน ให้ปิดชั่วคราว งดกิจกรรมที่มีการเคลื่อนย้ายคนข้ามจังหวัดของหน่วยงานที่มีคนจำนวนมาก เช่น ค่ายทหาร เรือนจำ โรงเรียน หรือหากจำเป็นต้องเคลื่อนย้าย ต้องมีมาตรการป้องกัน การแพร่ของโรค รวมถึงการจำกัดการเคลื่อนย้ายแรงงานต่างด้าวด้วย ให้ทุกหน่วยงานพิจารณามาตรการเหลื่อมเวลาทำงานและการทำงานที่บ้าน และส่งเสริมให้ใช้ระบบอินเทอร์เน็ต เช่น ประชุมทางไกล โดยให้หน่วยงานราชการทุกหน่วยทำแผนการทำงานจากบ้านและรายงานผลการปฏิบัติต่อศูนย์ฯ และเพิ่มกลไกการกำกับดูแลในระดับพื้นที่มากยิ่งขึ้น (มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2564)

ด้านของการศึกษากระทรวงศึกษาธิการได้เปิดศูนย์บริหารสถานการณ์โควิด-19 กระทรวงศึกษาธิการ (ศบค.ศธ.) เพื่อเป็นศูนย์ดำเนินการร่วมระหว่างหน่วยงานภายใน

กระทรวงศึกษาธิการ บริหารจัดการอำนวยความสะดวกช่วยเหลือหน่วยงานและสถานศึกษาในสังกัดและในกำกับ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้ปกครองและประชาชนในการเปิดเรียนของสถานศึกษา โดยยึดถือและปฏิบัติตามมาตรการการระวัง ป้องกัน ตามข้อกำหนดออกตามความในมาตรา 9 แห่งพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 (ฉบับที่ 20) ข้อ 1 การห้ามการดำเนินการหรือจัดกิจกรรมหรือที่เสี่ยงต่อการแพร่โรค โดยให้หน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ รายงานสถานการณ์การแพร่ระบาดฯ ของสถานศึกษาในสังกัดเป็นประจำทุกวัน โดยมีข้อมูลที่สำคัญ ได้แก่ ข้อมูลสถานการณ์การติดเชื้อ ข้อมูลการฉีดวัคซีน และข้อมูลการจัดการเรียนการสอน เพื่อใช้ในการวางแผนการดำเนินงานเชิงรุกในระดับพื้นที่ได้อย่างทันสถานการณ์ ให้ความช่วยเหลือหน่วยงาน สถานศึกษาในสังกัดและในกำกับของกระทรวงศึกษาธิการที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดอย่างเต็มที่ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2564) จากสถานการณ์ดังกล่าว ส่งผลให้การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาไม่สามารถดำเนินการ และทำกิจกรรมด้านวิชาการได้ตามปกติ ซึ่งงานวิชาการเป็นกิจกรรมทุกประเภทในโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอน สื่อ งานการควบคุมดูแลหลักสูตรการสอน การจัดชั้นเรียน การจัดครูเข้าสอน การปรับปรุงการเรียนการสอน การฝึกอบรมครู การนิเทศการศึกษา การเผยแพร่งานวิชาการ การวัดผลการศึกษา การศึกษาวิจัย การประเมินมาตรฐานสถานศึกษา เพื่อปรับปรุงคุณภาพและประสิทธิภาพของสถานศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการได้มีประกาศนโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 (เพิ่มเติม) เนื่องจากในห้วงสถานการณ์การแพร่ระบาดโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) รัฐบาลจึงได้กำหนดมาตรการป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ซึ่งทำให้สังคมไทยต้องปรับเปลี่ยนชีวิตให้เข้ากับวิถีชีวิตใหม่ (new normal) จึงมีความจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบการดำเนินการให้มีความปลอดภัยทั้งต่อตัวผู้เรียน ข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย ดังนั้นนโยบาย “การศึกษายกกำลังสอง (Thailand Education Eco-System : TE2S) เป็นการศึกษาที่เข้าใจอุปทานหรือความต้องการขาย และตอบโจทย์ ความต้องการซื้อหรืออุปสงค์” เพื่อนำไปสู่นักเรียนยกกำลังสองที่เน้นเรียนเพื่อรู้ พัฒนาทักษะเพื่อทำ ครูยกกำลังสองที่เน้นเพิ่มคนเก่งมาเป็น

ครู พัฒนาครูในระบบ ห้องเรียนยกกำลังสองที่เน้นเรียนที่บ้าน ถ้ามที่โรงเรียน หลักสูตรยกกำลังสองที่เน้นลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ สื่อการเรียนรู้ยกกำลังสองที่เน้นเรียนผ่านสื่อผสมผสานผ่านช่องทางที่หลากหลาย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2564)

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาการบริหารงานวิชาการภายใต้ความปกติใหม่ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี เพื่อทราบถึงข้อจำกัดหรือกระบวนการบริหารงานด้านวิชาการภายใต้ความปกติใหม่ และนำผลการวิจัยในครั้งนี้ไปเป็นแนวทางพัฒนากระบวนการในบริหารงานในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้เป็นสถานศึกษาแห่งการเรียนรู้ที่ยั่งยืนเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของโลกในปัจจุบันและในอนาคต

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการภายใต้ความปกติใหม่ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการภายใต้ความปกติใหม่ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี จำแนกตามขนาดสถานศึกษา

สมมติฐานการวิจัย

การบริหารงานวิชาการภายใต้ความปกติใหม่ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ที่มีขนาดสถานศึกษาต่างกันมีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
  - 1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กาญจนบุรี รวมทั้งหมด จำนวน 1,563 คน จากทั้งหมด 29 โรงเรียน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาากาญจนบุรี จำนวน 309 คน ซึ่งได้ใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ เครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 607-610) โดยการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (stratified random sampling) จำแนกตามขนาดสถานศึกษา

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม โดยแบ่งเป็น 2 ตอน

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม โดยแบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบตรวจสอบรายการ เพื่อสำรวจสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 5 ข้อ ได้แก่ เพศ ตำแหน่ง ประสบการณ์การสอน วุฒิการศึกษา และขนาดสถานศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการภายใต้ความปกติใหม่ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาากาญจนบุรี เป็น 6 ด้าน โดยใช้แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 36 ข้อ

2.2 คุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า ชนิด 5 ระดับ จำนวน 36 ข้อ ข้อคำถามทุกข้อได้ผ่านการตรวจสอบจากคณะกรรมการควบคุมการค้นคว้าอิสระและผู้ทรงคุณวุฒิตามขั้นตอนอย่างสมบูรณ์ โดยวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกลับกลุ่มพฤติกรรม (index of item objectives congruence: IOC) พบว่า ข้อคำถามมีค่าดัชนีสอดคล้องเท่ากับ 0.67 จำนวน 4 ข้อ ค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 จำนวน 32 ข้อ และนำไปทดลองใช้ เพื่อหาความเชื่อมั่น โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.98

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามกลับคืน 309 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ดำเนินการวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการวิเคราะห์การแจกแจงความถี่ และร้อยละ

4.2 การวิเคราะห์การบริหารงานวิชาการภายใต้ความปกติใหม่ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี โดยวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) จำแนกเป็นรายชื่อ รายด้าน และรวมทุกด้าน

4.3 การวิเคราะห์การเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการภายใต้ความปกติใหม่ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe')

ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการภายใต้ความปกติใหม่ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี สามารถสรุปผลการศึกษาได้ดังนี้

1. การบริหารงานวิชาการภายใต้ความปกติใหม่ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทุกด้านเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ย คือ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการ ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน และด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา

2. การเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการภายใต้ความปกติใหม่ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ในภาพรวม พบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 นั่นคือ สถานศึกษาขนาดใหญ่ สถานศึกษาขนาดกลาง และสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ มีการปฏิบัติมากกว่าสถานศึกษาขนาดเล็ก เมื่อทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ พบว่า การบริหารงานวิชาการภายใต้ความปกติใหม่ในสถานศึกษาขนาดใหญ่ และสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ มีการปฏิบัติมากกว่า สถานศึกษาขนาดเล็ก และสถานศึกษาขนาดกลางมีการปฏิบัติมากกว่า สถานศึกษา

ขนาดเล็ก ส่วนรายด้าน พบว่า ระหว่างสถานศึกษาขนาดเล็กกับสถานศึกษาขนาดกลาง สถานศึกษาขนาดใหญ่ และสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สำหรับสถานศึกษาขนาดกลางกับสถานศึกษาขนาดใหญ่ และสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนสถานศึกษาขนาดใหญ่กับสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลและสรุปผล

ผลการวิจัย เรื่องการบริหารงานวิชาการภายใต้ความปกติใหม่ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1. การบริหารงานวิชาการภายใต้ความปกติใหม่ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ในภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจหลักของการบริหารสถานศึกษา ไม่ว่าจะเป็สถานศึกษาขนาดเล็ก สถานศึกษาขนาดกลาง สถานศึกษาขนาดใหญ่ และสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ ซึ่งปัจจัยที่สถานศึกษาแต่ละที่จะปฏิบัติได้มากทุกด้านนั้น อาจขึ้นอยู่กับความร่วมมือของผู้บริหาร บุคลากร และชุมชน ตามบริบทของสถานศึกษา โดยผลของการวิจัยในครั้งนี้เห็นได้ชัดว่าสถานศึกษาทุกขนาด มีการปรับตัวให้เหมาะสมกับการดำเนินงานภายใต้ความปกติใหม่ เห็นได้จากบุคลากรในสถานศึกษาที่มีทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศมากขึ้น สร้างโอกาสให้ชุมชนในพื้นที่บริการสามารถเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาได้ทุกที่ และการบริหารงานวิชาการในด้านต่าง ๆ ที่มีการพัฒนาและปรับตัวอยู่ตลอดเวลา ดังที่ อัจฉราภรณ์ พลรักษา (2555, หน้า 21) ได้ให้ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการไว้ว่า การดำเนินงานในภารกิจทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพให้เกิดประโยชน์สูงสุด เพิ่มส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ สามารถบรรลุผลตามเป้าหมายของหลักสูตร ซึ่งประกอบด้วยงานด้านหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้งาน การเรียนการสอน งานวัดและประเมินผล งานนิเทศการสอน งานจัดสื่อการเรียนการสอน งานห้องสมุด งานวางแผนการศึกษา งานประชุมอบรมทางวิชาการ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้สมบูรณ์ทั้งทางด้านร่างกาย สติปัญญา จิตใจ และสังคม ดังนั้นในการบริหารงานวิชาการ

แบบความปกติใหม่ จึงเป็นสิ่งสำคัญที่สถานศึกษาต้องปรับกระบวนการการบริหารงานวิชาการ คือ สถานศึกษาสามารถดำเนินกิจการด้านวิชาการในแต่ละด้าน แม้สถานศึกษาไม่ได้อยู่ในสถานการณ์ปกติอย่างที่เคยเป็น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรสิทธิ์สิน ไชยอัษฎาพร (2565) ได้วิจัยเรื่องการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสงขลา เขต 3 พบว่า ระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระครูสุมนสุตกิจ อรชุน ฐิตมโน (2565) ได้กล่าวว่า ในช่วงที่สถานการณ์โควิด-19 ระบาด การเปลี่ยนให้ทุกๆ ที่กลายเป็นโรงเรียน เพราะการเรียนรู้ยังต้องดำเนินอยู่แม้นักเรียนไม่สามารถไปโรงเรียนตามปกติ การเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ต้องมีการปรับเปลี่ยนอีกครั้ง การเรียนรู้จะทำได้ดีเมื่อมีการเผชิญหน้า แต่เมื่อมีสถานการณ์โควิด-19 เกิดขึ้น การเรียนการสอนในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ ครูจำเป็นที่จะต้องมีความรู้และทักษะในการใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ คือ ทักษะสำคัญที่ทุกคนจะต้องมีติดตัว การใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ จำพวก คอมพิวเตอร์ อุปกรณ์สื่อสารและพจนานุกรมรูปแบบต่างๆ ล้วนเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อที่จะได้เปิดโลกกว้าง ผ่านการสื่อสารออนไลน์ เรื่องของทักษะการใช้เทคโนโลยีและทักษะการสอนใหม่ๆ ล้วนแล้วแต่เป็นเรื่องที่สำคัญและเปลี่ยนแปลงไปจากยุคสมัยเก่าค่อนข้างมาก ถึงเวลาแล้วที่การเรียนการสอนในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ ที่ต้องปรับตัวให้ก้าวทันโลก ไม่ใช่ย่ออยู่กับที่ เพราะยิ่งโลกก้าวไปได้รวดเร็วเท่าไร ผู้ที่ปรับตัวช้าก็ยิ่งล้าหลังเท่านั้น คงไม่มีครูคนใดอย่างจะเห็นนักเรียนของตัวเองล้าหลังคนอื่น เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสามารถอภิปรายผลการวิจัย ได้ดังนี้

1.1 ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา โดยภาพรวมของโรงเรียนมัธยม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนของแต่ละโรงเรียนมีความแตกต่างกันไปตามขนาดของโรงเรียน โรงเรียนขนาดใหญ่อาจมีความพร้อมทรัพยากรด้านต่างๆ มากกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิมพ์ใจ พุฒจัตุรัส (2562) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 1 พบว่า ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา โดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระครูสุมนสุตกิจ อรชุน ฐิตมโน (2565) ได้ศึกษาเรื่อง ข้อเสนอเชิงนโยบายการ

เรียนการสอนในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1 พบว่า ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน อยู่ในระดับมากที่สุด

1.2 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ โดยภาพรวมของโรงเรียนมัธยมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สถานศึกษาแต่ละสถานศึกษามีการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ และจัดการเรียนการสอนพัฒนากระบวนการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มยุรี รินศรี (2564) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรวิทย์สินไชยอำภุภาพ (2565) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 พบว่า ความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน โดยภาพรวมของโรงเรียนมัธยมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สถานศึกษาแต่ละขนาดจัดทำและพัฒนาเครื่องมือเพื่อการวัดผลประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน ให้สอดคล้องกับความปกติใหม่ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุกันยา ดลสถิต (2556) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานวิชาการของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร ผลวิจัยพบว่า ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน โดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อาเฟียต สัตยดำรง (2565) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานวิชาการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาตวัน กระจบ พบว่า ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน การวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ โดยภาพรวมของโรงเรียนมัธยมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สถานศึกษาส่วนใหญ่ มีสถานที่และอุปกรณ์ที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ของผู้เรียนได้ทุกที่ทุกเวลา มีเครือข่ายการเรียนรู้ระหว่างบ้านกับสถานศึกษา สถานศึกษากับสถานศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ร่วมกัน ส่งเสริมให้ครูและนักเรียน

เข้าถึงแหล่งเรียนรู้ภายใน และภายนอกสถานศึกษาได้ทุกที่ทุกเวลา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เมตตา ภัทรารณณ์ไพบูลย์ (2556) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ผลวิจัยพบว่า ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อาเพียต สัตย์ดำรง (2565) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานวิชาการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา มัธยมศึกษาตติยงั าระบปี พบว่า ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.5 ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการ โดยภาพรวมของโรงเรียนมัธยม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สถานศึกษาในปัจจุบันส่งเสริมให้ชุมชนท้องถิ่น เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมทางด้านวิชาการในสถานศึกษา และศึกษาความต้องการของชุมชน เปลี่ยนสถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยาการในการแสวงหาความรู้ และบริการชุมชนในยุคความปกติใหม่ ซึ่งสอดคล้องกับ กระทรวงศึกษาธิการ (2550) ได้บัญญัติถึงหลักการบริหารจัดการศึกษาในรูปแบบ ขององค์คณะบุคคลหรือคณะกรรมการทั้งระดับส่วนกลางและในระดับส่วนท้องถิ่น ทำให้การมี ส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารและจัดการศึกษาในรูปแบบคณะกรรมการและให้ผู้บริหาร สถานศึกษาเป็นกรรมการและเลขานุการ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ แจ่มใส กรมรินทร์ (2556) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 พบว่า ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยังค์กรหน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.6 ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยภาพรวมของโรงเรียน มัธยมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารให้ความสำคัญด้านเทคโนโลยี ซึ่งเหมาะกับการจัดการเรียนรู้แบบความปกติใหม่ สร้างความตระหนักให้บุคลากรในสถานศึกษา เห็นความสำคัญของการพัฒนาตนเองให้มีความรู้ความเข้าใจและทักษะในการผลิต และใช้สื่อ เทคโนโลยี จัดอบรม พัฒนา การใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ให้กับครูผู้สอน ซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยของ มยุรี รินศรี (2564) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 พบว่า ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อาเพียต

สตัยดำรง (2565) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาตวันกร กระจบปี พบว่า ด้านการพัฒนาระและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. การเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการภายใต้ความปกติใหม่ในสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาโดยภาพรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 พบว่า การบริหารงานวิชาการภายใต้ความ ปกติใหม่ในสถานศึกษาขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษ มีการปฏิบัติมากกว่าการบริหารงานวิชาการ ภายใต้ความปกติใหม่ในสถานศึกษาขนาดกลางและขนาดเล็กสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ สถานศึกษาขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษ มีความพร้อมมากกว่าในทุกด้าน เช่น ด้านงบประมาณ ด้านบุคลากร ด้านผู้เรียน ซึ่งสถานศึกษาขนาดกลางและขนาดเล็กมีทรัพยากรน้อย กว่าในทุกด้าน ทำให้การปฏิบัติในแต่ละด้านมีความจำกัด จึงทำให้การบริหารงานวิชาการภายใต้ ความปกติใหม่ในสถานศึกษาขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษ แตกต่างจากการบริหารงานวิชาการภายใต้ ความปกติใหม่ในสถานศึกษาขนาดกลางและขนาดเล็ก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุกันยา ตลสถิต (2556) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานวิชาการของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร พบว่า โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 โดยโรงเรียนขนาดใหญ่ มีการบริหารงานวิชาการมากกว่าโรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็ก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เมตตา ภัทรภรณ์ไพบูลย์ (2556) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 พบว่า โดยภาพรวม จำแนกตาม ขนาดสถานศึกษา มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็น รายด้าน พบว่า ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มี แหล่งเรียนรู้ ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการ ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อ การศึกษา พบว่า สถานศึกษาขนาดเล็กและขนาดกลาง กับสถานศึกษาขนาดใหญ่และขนาดใหญ่ พิเศษมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ปัจจุบันสถานศึกษาที่มี ขนาดต่างกัน มีความพร้อมในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านงบประมาณ ด้านบุคลากร ด้านผู้เรียน จะต่างกัน

ไปด้วย เนื่องจากการได้รับการสนับสนุนในด้านต่าง ๆ จะคำนึงถึงขนาดของโรงเรียนเป็นปัจจัยหลัก ทำให้สถานศึกษาที่มีขนาดเล็กได้รับการสนับสนุนทรัพยากรจำเป็นน้อยลงตามไปด้วย ส่งผลให้การปฏิบัติในการบริหารงานวิชาการแบบความปกติใหม่ อาจปฏิบัติได้ไม่เท่าเทียมกัน บางสถานศึกษา อาจมีการบริหารงาน ทั้ง 4 ฝ่าย ในรูปแบบเดิม ๆ ซึ่งไม่ตอบรับกับความปกติใหม่ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เมตตา ภัทรภรณ์ไพบูลย์ (2556) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับวิจัยของ ดุษฎี บุญกระพือ (2556) ได้ศึกษาเรื่อง ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในฝัน อำเภอบ้านบึง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ควรมีการสนับสนุนการบริหารงานวิชาการในแต่ละด้าน ให้กับโรงเรียนขนาดเล็ก และขนาดกลาง มากขึ้น

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมและสนับสนุนด้านเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาให้แก่บุคลากรในสถานศึกษา เพื่อรองรับสถานการณ์ความปกติใหม่ในอนาคต

1.3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาควรมีแผนรับมือในสภาวะฉุกเฉินที่ไม่สามารถจัดการเรียนการสอนได้ในรูปแบบปกติ เพื่อให้ความปกติใหม่ในอนาคตไม่กระทบต่อการบริหารงานวิชาการ

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาความเสี่ยงที่จะทำให้เกิดความปกติใหม่ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี

2.2 ควรศึกษาทักษะการบริหารงานวิชาการภายใต้ความปกติใหม่ในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี

2.3 ควรศึกษารูปแบบการบริหารงานวิชาการภายใต้ความปกติใหม่ในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). **แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาให้
คณะกรรมการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ตามกฎกระทรวง กำหนด
หลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550.**
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.
- _____. (2564). **นโยบายและจุดเน้น ของกระทรวงศึกษาธิการ ปีงบประมาณ
พ.ศ. 2564 (เพิ่มเติม).** [Online]. <http://www.reo13.moe.go.th/index.php/2020-01-14-09-22-19/110-2564>
- แจ่มใส กรมรินทร์. (2556). **การบริหารจัดการการเรียนการสอน ภายใต้สถานการณ์ COVID-19.**
การค้นคว้าอิสระรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์. มหาวิทยาลัย
รามคำแหง.
- ดุขฎิ บุญฤทธิ์. (2556). **การใช้ประโยชน์จากแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา. วารสารวิชาการ, 8(1),**
27-31.
- ประชาชาติธุรกิจ. (2563). **ภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุขระหว่างประเทศ ที่ WHO เพิ่งประกาศ
คือ อะไร สำคัญอย่างไร.** [Online]. [https://www.dmh.go.th/news-
dmh/view.asp?id=30178](https://www.dmh.go.th/news-dmh/view.asp?id=30178)
- พิมพ์ใจ พุดจตุรัส. (2562). **หลักการวัดและประเมินผลการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 5.** กรุงเทพฯ: เฮ้าส์
ออฟเคอร์มิสท์.
- พระครูสุมนสุตกิจ อรชุน ฐิตมโน. (2565). **ข้อเสนอเชิงนโยบายการเรียนการสอนในยุคฐานวิถี
ชีวิตใหม่ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธบริหาร
การศึกษา. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.**

- มยุรี รินศรี. (2564). การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3. การค้นคว้าอิสระการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยพะเยา.
- มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. (2564). มาตรการที่สำคัญต่อโรคโควิด 19 ที่มีผลต่อวิถีใหม่. [Online]. <https://learningdq-dc.ku.ac.th/course/?c=1&l=2>
- เมตตา ภัทรภรณ์ไพบูลย์. (2556). การศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วริทธิ์สิน ไชยอัษฎาพร. (2565). การจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะในศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม.
- สุกัญญา ดลสถิต. (2556). การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูผู้สอนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเขตเทศบาลเมืองตราด จังหวัดตราด. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วริทธิ์สิน ไชยอัษฎาพร. (2565). การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3. สารนิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- อัจฉราภรณ์ พลรักษา. (2555). การดำเนินงานบริหารงานวิชาการในโรงเรียนอำเภอนางรอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต การบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- อาเพียด สัตย์ดำรง. (2565). การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตวัน กระบี่. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยหาดใหญ่
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement, 30(3)*, 607-610.

ภาวะผู้นำทางการบริหารการศึกษาในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่ม โรงเรียนในจังหวัด ชล และกรุงเทพฯ

Digital Leadership of School Administrators in Chanthaburi Chonburi and Bangkok

ณัฐพัชร์ วรพงศ์พัชร¹, รวิพร ยูวรี², จริยารุ่งสว่าง บวร³

Ntapat Worapongpat¹, Rawiphon Yuwaree², Jariyarungsawang Boworn³

Received : July 12, 2023; Revised : August 28, 2023; Accepted : December 17, 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา เปรียบเทียบภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนในจังหวัด ชล และกรุงเทพฯ ตามความคิดเห็นของข้าราชการครู จำแนกตามวุฒิการศึกษาและประสบการณ์การทำงาน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ข้าราชการครูกลุ่มโรงเรียนในจังหวัด ชล และกรุงเทพฯ จำนวนทั้งสิ้น 259 คนจาก 4 โรงเรียน โดยการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่และมอร์แกน จากนั้นนำไปสู่มอย่างง่าย แบบมีสัดส่วน เครื่องมือ คือ แบบสอบถาม วิเคราะห์ โดยหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าที

¹ ศูนย์ถ่ายทอดองค์ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรมชุมชน ผู้ประกอบการ การท่องเที่ยว และการศึกษา สถาบันนวัตกรรมทางการศึกษา สมาคมส่งเสริมการศึกษาทางเลือก

² ศูนย์ถ่ายทอดองค์ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรมชุมชน ผู้ประกอบการ การท่องเที่ยว และการศึกษา สถาบันนวัตกรรมทางการศึกษา สมาคมส่งเสริมการศึกษาทางเลือก

³ ศูนย์ถ่ายทอดองค์ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรมชุมชน ผู้ประกอบการ การท่องเที่ยว และการศึกษา สถาบันนวัตกรรมทางการศึกษา สมาคมส่งเสริมการศึกษาทางเลือก

ผลการวิจัยพบว่า

1. ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนในจังหวัด ชล และกรุงเทพฯ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทั้งหมดอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากสูงที่สุดไปต่ำที่สุด ดังนี้ ด้านการส่งเสริมการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการเรียนการสอน รองลงมา คือ ด้านการมีจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านการบริหารงานโดยใช้ข้อมูลสารสนเทศ และ ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล ตามลำดับ

2. ข้าราชการครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนในจังหวัด ชล และกรุงเทพฯ โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

3. ข้าราชการครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนในจังหวัด ชล และกรุงเทพฯ โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำทางการบริหารการศึกษาในยุคดิจิทัล, ผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนในจังหวัด ชล และกรุงเทพฯ

Abstract

The purpose of this research was to study the digital leadership of school administrators compared to digital leadership of school administrators in Chanthaburi Chonburi and Bangkok according to the opinions of government teachers, classified by educational background and work experiences. The sample group includes the teachers of schools in the Chanthaburi Chonburi and Bangkok, consisting of 259 people from 4 schools by determining the sample size according to the tables of Krejcie and Morgan (Krejcie and Morgan. 1970: 608) then take it to a simple random with proportion. The tools used to collect this information was a questionnaire. Analyze the data by using a package software, finding the mean, standard deviation and t-test for independent samples.

The results of the research found that

1. The digital leadership of school administrators in overall was at high level. When considering each aspect, it was found that all aspects are on a very high level. The order was arranged in descending order as follows: promoting the use of technology in teaching, followed by ethics in the use of information technology, management using information and digital vision, respectively.

2. Government teachers with different educational backgrounds found that there were no differences in opinion on the digital leadership of school administrators in Chanthaburi Chonburi and Bangkok in overall and in each aspect.

3. Government teachers with different work experiences found that there were no differences in opinion on the digital leadership of school administrators in Chanthaburi Chonburi and Bangkok in overall and in each aspect.

Keywords: Digital Leadership of School Administrators, Administrators in Chanthaburi Chonburi and Bangkok

บทนำ

ปัจจุบันโลกได้มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว กระแสการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจและสังคมได้เปลี่ยนแปลงไปมาก กัดดันให้ทุกภาคส่วนต้องปรับตัว เปลี่ยนพฤติกรรมการใช้ชีวิตประจำวัน การทำงาน การอุปโภคและบริโภค ด้วยสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรน่า 2019 ที่แพร่กระจายอย่างรวดเร็วและรุนแรง เป็นตัวเร่งให้ทั่วโลกต้องปรับตัวเปลี่ยนพฤติกรรมและการดำเนินชีวิตสู่ความปกติใหม่ เพื่อลดความเสี่ยงในการแพร่กระจายของเชื้อโรค ทุกวันนี้ดิจิทัลได้กลายเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิต ทำให้สังคมเปลี่ยนรูปแบบในเชิงดิจิทัลมากขึ้น ทุกคนสามารถเข้าถึงอินเทอร์เน็ตได้ง่ายขึ้น และทำให้เกิดความสะดวกรวดเร็วในการติดต่อสื่อสาร รวมถึงการส่งข้อมูลข่าวสารต่างๆ องค์กรความรู้ต่าง ๆ ในสังคม ทำให้ทุกคนสามารถเข้าถึงข้อมูลที่มีอยู่จำนวนมากมหาศาล (Big data) ได้อย่างรวดเร็วทุกที่ ทุกเวลา (สุกัญญา แซ่มซ้อย, 2561) ซึ่งการมา

ของดิจิทัลเป็นตัวแปรสำคัญในการดำเนินชีวิตของคนในปัจจุบัน ส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตและวัฒนธรรม ความเป็นอยู่ของคนทุกชาติทุกภาษา นานาประเทศต่างมุ่งเน้นการพัฒนาประเทศไปสู่ เศรษฐกิจและสังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ แต่การที่จะพัฒนาสถานศึกษาไปสู่สังคมดังกล่าว ได้นั้น จะต้องมีการนำความรู้ทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ให้เกิดประโยชน์ และสามารถ เข้าถึงองค์ความรู้ต่าง ๆ โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเครื่องมือ ซึ่งปัจจุบันเทคโนโลยีสารสนเทศ ได้เข้ามามีบทบาทต่อการศึกษาเป็นอย่างมากและเทคโนโลยีถือเป็นสิ่งหนึ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง ของการศึกษาในยุคปัจจุบัน

ในการขับเคลื่อนการศึกษาของประเทศไทยในยุคดิจิทัล ตามพระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 หมวด 9 มาตรา 63 ถึง 69(2) ได้ระบุไว้เพื่อกำหนดบทบาทหน้าที่ของรัฐเกี่ยวกับการจัดการ เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาและความสำคัญกับเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา นอกจากนี้ในแผนแม่บทการ ส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล พ.ศ. 2561-2564 ยังได้มีการกำหนดวิสัยทัศน์ไว้ ดังนี้ “สู่เศรษฐกิจดิจิทัล ที่มีพลวัตบนฐานของสังคมที่รู้จักคิด รู้เท่าทัน และกำลังคนที่สามารถปรับตัวและสร้างโอกาสจาก เทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัล” และได้มีการกำหนดยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนากำลังคนสู่ยุคดิจิทัล เพื่อเพิ่มศักยภาพกำลังคนดิจิทัล ทักษะดิจิทัลเบื้องต้น โดยเริ่มจากการพัฒนาทักษะการคิดเชิง ตรรกะ(Computational Thinking) การเขียนโปรแกรม (Coding) และการพัฒนาสิ่งประดิษฐ์ ดิจิทัล การพัฒนาแพลตฟอร์มการเรียนรู้ทักษะดิจิทัล ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการ ตามแผนแม่บท ภายใต้อุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561-2580) และแผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา กำหนดให้มีการ พัฒนาเด็กตั้งแต่ประณวัยให้มีสมรรถนะและคุณลักษณะที่ดี สมวัยทุกด้าน โดยใช้การปฏิรูป กระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 (สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2562) การพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการโรงเรียน ควรมีแนวทางในการดำเนินการเพื่อให้ได้มาซึ่งสารสนเทศในการตัดสินใจแก้ปัญหา มีข้อมูล สารสนเทศสนับสนุนในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านอุปกรณ์คอมพิวเตอร์และระบบเครือข่ายด้านซอฟต์แวร์ สำหรับบริหารจัดการข้อมูล ซึ่งสารสนเทศกับการเรียนการสอนในโรงเรียน มีการนำคอมพิวเตอร์ และ เครื่องมือประกอบช่วยในการเรียนรู้ เช่น วิดีทัศน์คอมพิวเตอร์ช่วยสอน เครื่องฉายภาพ

คอมพิวเตอร์ช่วยจัดการศึกษาจัดตารางสอน กำหนดระดับคะแนน จัดชั้นเรียน ข้อมูลสารสนเทศในสถานศึกษาเพื่อให้ผู้บริหารได้ทราบถึงปัญหาและการแก้ปัญหาในโรงเรียน มีการเรียนการสอนทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในโรงเรียนมากขึ้น

สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (สำนักงาน กศน., 2565) ได้กำหนดนโยบายและจุดเน้นการดำเนินงาน สำนักงาน กศน. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2565 ด้านที่ 2 ด้านการสร้างสมรรถนะและทักษะคุณภาพ ข้อที่ 2.8 สนองเสริมการพัฒนาทักษะดิจิทัลและทักษะด้านภาษา ให้กับบุคลากรและผู้เรียน กศน. เพื่อรองรับการพัฒนาประเทศรวมทั้งจัดทำกรอบสมรรถนะดิจิทัล (Digital Competency) สำหรับครูและบุคลากรทางการศึกษา (สำนักงาน กศน., 2565) นโยบายการจัดการศึกษาของโรงเรียนศรีราชา ด้านการพัฒนาบุคลากร สนับสนุนให้ครูได้เรียนรู้เกี่ยวกับการผลิตสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีและได้ฝึกฝนทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ กลยุทธ์ที่ 5 พัฒนาสื่อ อุปกรณ์ แหล่งเรียนรู้ เทคโนโลยีสารสนเทศ และสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ (แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาโรงเรียนศรีราชา, 2563-2567)

นอกจากนี้ยังพบว่า ผู้บริหารยังใช้การบริหารแบบเดิม ๆ ไม่สอดคล้องกับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ขาดการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัล โดยเฉพาะยังไม่ส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผลในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล (Kim Kyo Mook, 2009) ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลให้สอดคล้องกับการปรับทิศทางการศึกษา มีวิสัยทัศน์ที่ก้าวหน้า สามารถที่จะคาดการณ์ถึงสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ ประกอบการตัดสินใจและการวางแผนดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถสื่อสารและประชาสัมพันธ์สถานศึกษาให้เป็นที่รู้จักผ่านสื่อสังคมออนไลน์ สามารถกระตุ้นหรือเป็นผู้นำด้านเทคโนโลยีมาใช้ในการสร้างสื่อ นวัตกรรมทางการศึกษาอย่างมีคุณภาพ สามารถปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมของสถานศึกษาให้เป็นวัฒนธรรมการเรียนรู้แบบดิจิทัล พร้อมทั้งส่งเสริมสมรรถนะครูและทักษะการเรียนรู้ของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างมีประสิทธิภาพและสามารถเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องได้ตลอดชีวิต

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางการบริหารการศึกษาในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนในจังหวัด ชล และกรุงเทพฯ และเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางการ

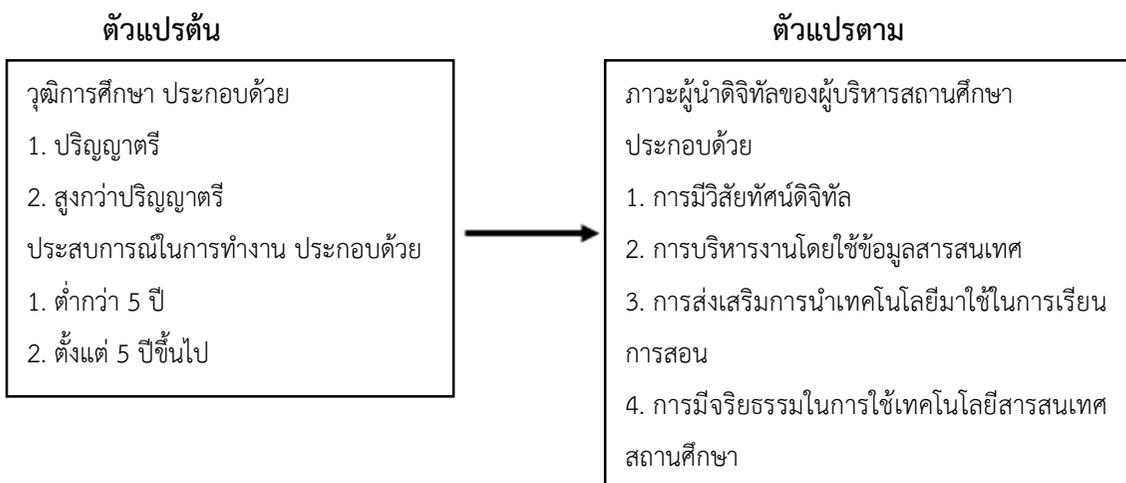
บริหารการศึกษาในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนในจังหวัด ชล และกรุงเทพฯ จำแนกตามวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน โดยผลการวิจัยในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารสถานศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางและใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงและพัฒนาการสร้างภาวะผู้นำทางดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนในจังหวัด ชล และกรุงเทพฯ อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำทางการบริหารการศึกษาในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนในจังหวัด ชล และกรุงเทพฯ
2. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางการบริหารการศึกษาในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนในจังหวัด ชล และกรุงเทพฯ จำแนกตามวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน

กรอบแนวคิดการวิจัย

งานวิจัยนี้ เป็นการวิจัยแบบผสมผสานระหว่างการวิจัยเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ ผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยตามแนวคิดและนักวิชาการ ได้แก่ จีรพล สังข์โพธิ์และคณะ, 2560), ณัฐวุฒิ พงศ์สิริ, 2560), จิณณวัตร ปะโคทั้ง, 2561), อ่างอิงโน ชูศิริรัตน์ กาญจนธนชัย, 2562) โดยมีรายละเอียดดังนี้

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสานระหว่างการวิจัยเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้แก่ ประกอบด้วย

1.1 ประชากร ได้แก่ ครูและบุคลากรในสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนในจังหวัด ชล และกรุงเทพฯ ปีงบประมาณ 2566 จำนวน 259 คน (สถานศึกษากลุ่มโรงเรียนในจังหวัด ได้แก่ ศูนย์ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอท่าใหม่ และศูนย์การศึกษานอกระบบและ การศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอสอยดาว สถานศึกษากลุ่มโรงเรียนในชล ได้แก่ โรงเรียนศรีราชา และ สถานศึกษากลุ่มโรงเรียนในกรุงเทพฯ ได้แก่ โรงเรียนมทรณพาราม)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูและบุคลากรในสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนจังหวัด ชล และกรุงเทพฯ ปีงบประมาณ 2566 จำนวน 155 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ เครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970) และใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling)

2. เครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยได้สร้างและ พัฒนาขึ้น จากการศึกษาเอกสารทางวิชาการ และงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะ ทำการศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ มี 1 ฉบับ แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะข้อคำถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่ม โรงเรียนในจังหวัด ชล และกรุงเทพฯ (ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ท่าใหม่ ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอสอยดาว โรงเรียนมทรณพาราม และโรงเรียนศรีราชา) ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha - Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach, 1990) ได้ค่าความเชื่อมั่น .977 ทาง การบริหารการศึกษาในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนในจังหวัด ชล และกรุงเทพฯ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล รวบรวมข้อมูลโดยผู้วิจัย ระหว่างเดือนธันวาคม พ.ศ.2565 ถึงเดือนมกราคม พ.ศ. 2566 ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้ 1) ขอนหนังสือส่งถึงผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอท่าใหม่ ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอสอยดาว ผู้อำนวยการโรงเรียนมทรธนพารามผู้อำนวยการโรงเรียนศรีราชา เพื่อขออนุญาตแจกและเก็บรวบรวมแบบสอบถาม 2) นำหนังสือแนะนำตัวและแบบสอบถาม พร้อมหนังสือขออนุญาตจากผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอท่าใหม่ ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอสอยดาว ผู้อำนวยการโรงเรียนมทรธนพาราม ผู้อำนวยการโรงเรียนศรีราชา ไปแจกให้กลุ่มตัวอย่าง โดยใช้เวลากลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถาม 1 สัปดาห์ ในกรณีที่กลุ่มตัวอย่างไม่ส่งแบบสอบถามคืนตามกำหนดผู้วิจัยจะต้องติดตามด้วยตนเอง และนัดรับแบบสอบถามคืน ภายใน 1-3 สัปดาห์ 3) เมื่อได้รับแบบสอบถามแล้ว นำมาตรวจความสมบูรณ์แบบของแบบสอบถามเพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ 1) วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้การคำนวณแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ 2) วิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนศูนย์การศึกษานอกกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอท่าใหม่ ศูนย์การศึกษานอกกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอสอยดาว โรงเรียนมทรธนพาราม และโรงเรียนศรีราชา โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) แล้วนำค่าเฉลี่ยที่ได้ไปเทียบกับเกณฑ์

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ สถิติพื้นฐาน ประกอบด้วย ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และการทดสอบค่าที (t-test for independent samples)

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ที่ 1 ผลการวิจัยพบว่าการศึกษาภาวะผู้นำทางการบริหารการศึกษาในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนในจังหวัด ชล และกรุงเทพฯ พบว่า มีค่าเฉลี่ยโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงที่สุดไปต่ำที่สุด ได้แก่ ด้านการส่งเสริมการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการเรียนการสอน ด้านการมีจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านการบริหารงานโดยใช้ข้อมูลสารสนเทศ และด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล ตามลำดับ จำแนกตามรายด้านได้ดังนี้

1.1 ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล พบว่า ภาวะผู้นำทางการบริหารการศึกษาในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนในจังหวัด ชล และกรุงเทพฯ ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงที่สุดไปต่ำที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและสถานการณ์ปัจจุบัน ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านวิสัยทัศน์ดิจิทัล และผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนบุคลากรในการทำงานตามวิสัยทัศน์ดิจิทัลเพื่อไปสู่ความสำเร็จ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษากำกับควบคุมวิสัยทัศน์ไปสู่การปฏิบัติวิสัยทัศน์ดิจิทัล

1.2 ด้านการบริหารงานโดยใช้ข้อมูลสารสนเทศ พบว่า ภาวะผู้นำทางการบริหารการศึกษาในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนในจังหวัด ชล และกรุงเทพฯ ด้านการบริหารงานโดยใช้ข้อมูลสารสนเทศ โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงที่สุดไปต่ำที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการพัฒนางานฝ่ายบริหารงานบุคลากร และผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการพัฒนางานฝ่ายบริหารงานวิชาการ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ผู้บริหารสถานศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการค้นหาเพื่อประกอบการตัดสินใจ

1.3 ด้านการส่งเสริมการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการเรียนการสอน พบว่า ภาวะผู้นำทางการบริหารการศึกษาในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนในจังหวัด ชล และกรุงเทพฯ ด้านการบริหารงานโดยใช้ข้อมูลสารสนเทศ โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงที่สุดไปต่ำที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมครูให้ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการเรียนผ่านระบบออนไลน์ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมครูใช้เทคโนโลยีดิจิทัล

ค้นคว้าหาข้อมูล และผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมครูจัดทำสื่อการเรียนรู้รูปแบบออนไลน์ และมีบทเรียนและแอปพลิเคชันที่หลากหลาย ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนงบประมาณสาธิตรูปแบบต่าง ๆ ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน

1.4 ด้านการมีจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ พบว่า ภาวะผู้นำทางการบริหารการศึกษาในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนในจังหวัด ชล และกรุงเทพฯ ด้านการมีจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงที่สุดไปต่ำที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมและสร้างความรู้เท่าทันสื่อดิจิทัล ผู้บริหารสถานศึกษาตระหนักถึงความเป็นส่วนตัวและความปลอดภัยของข้อมูล และผู้บริหารสถานศึกษากำหนดนโยบายเพื่อสร้างความตระหนักถึงประเด็นทางสังคมจริยธรรมและกฎหมายในยุคดิจิทัล ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาเข้าใจการนำข้อมูลดิจิทัลต่าง ๆ ไปใช้ในทางที่ถูกต้อง

วัตถุประสงค์ที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางการบริหารการศึกษาในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนในจังหวัด ชล และกรุงเทพฯ ตามความคิดเห็นของข้าราชการครูจำแนกตามวุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน สรุปผลได้ดังนี้

2.1 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางการบริหารการศึกษาในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนในจังหวัด ชล และกรุงเทพฯ จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.2 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางการบริหารการศึกษาในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนในจังหวัด ชล และกรุงเทพฯ จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า ผลการศึกษาภาวะผู้นำทางการบริหารการศึกษาในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนในจังหวัด ชล และกรุงเทพฯ พบว่าค่าเฉลี่ยโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงที่สุดไปต่ำที่สุด ได้แก่ ด้านการส่งเสริมการนำ

เทคโนโลยีมาใช้ในการเรียนการสอน ด้านการมีจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านการบริหารงาน โดยใช้ข้อมูลสารสนเทศ และด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล ตามลำดับ สามารถอภิปรายได้ดังนี้

1. ด้านการส่งเสริมการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยสูงสุดซึ่งค่าเฉลี่ยโดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมครูให้ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการเรียนผ่านระบบออนไลน์ตามสถานการณ์ในปัจจุบันเพื่อแก้ไขปัญหาของการจัดการเรียนรู้ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดต่อ รวมไปถึงการเพิ่มช่องทางการจัดการเรียนรู้ให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ตลอดเวลา ซึ่งสอดคล้องกับ (กิตติภาพ ภวนัฐกุลธร, 2566) ศึกษาเรื่องการศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานครเขต 2 พบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษามีนโยบายให้ครูใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนการสอน สนับสนุนส่งเสริมให้ครูใช้ระบบดิจิทัลในการจัดการและดำเนินการในด้านการวัดผลและประเมินผลการจัดการเรียนการสอนซึ่งสอดคล้องกับ (ศิริพงษ์ กลั่นไพฑูรย์, จิตติมา วรรณศรี, 2566). ศึกษาเรื่องรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ในการส่งเสริมการใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอนโดยการสนับสนุนโปรแกรมช่วยสอนที่ใช้ลักษณะในการนำเสนอที่หลากหลาย สนับสนุนโปรแกรมช่วยสอนทั้งภาพ เสียงและตัวอักษร เพื่อให้นักเรียนเกิดความสนใจในการเรียนมากยิ่งขึ้น ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้รูปแบบออนไลน์ ซึ่งสอดคล้องกับ (อนุนิดา ยนต์ศิริ, อุไร สุทธิแย้ม, 2566) ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลตามการรับรู้ ของครูสังกัด กรุงเทพมหานคร พบว่าการตั้งถามหรือการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างนักเรียนและครู ส่งเสริมการสร้างความรู้และพัฒนาทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ปฏิบัติให้เป็นแบบอย่างที่ดี บูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัลในการเรียนการสอนเพื่อสนองความต้องการของนักเรียน ใช้ประสบการณ์เดิมในการถ่ายโยงการเรียนรู้รวมกับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล มีความมั่นใจว่าเทคโนโลยีดิจิทัลมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ของนักเรียน เห็นความสำคัญของระบบดิจิทัล ยอมรับว่าการใช้ระบบดิจิทัลจะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ (ณัฐวิภา อุดขุมนารี, 2565). ศึกษาเรื่อง

ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนตามความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร: ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนตามความคิดเห็นของครูใน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร พบว่า การกำหนดมาตรฐานการใช้ เทคโนโลยีสำหรับผู้นำทางการศึกษา ในมาตรฐานที่ 3 สรุปว่า ผู้บริหารสถานศึกษาต้องสนับสนุนให้ ครูและบุคลากรทางการศึกษาสามารถใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย ตอบสนองต่อการ เรียนรู้ของนักเรียนเป็นรายบุคคล ใช้ระบบดิจิทัลในการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น พัฒนาด้านภาษา อำนวยความสะดวกและการเรียนรู้ส่วนบุคคล พัฒนาระบบการประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนที่ ใช้เทคโนโลยี ซึ่งสอดคล้อง (สุธิดา สอนสืบ, พชรวิทย์ จันทร์ศิริสิริ, 2565) ศึกษาเรื่อง โปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ พบว่า การประเมินความสามารถของนักเรียน ที่สอดคล้องกับสาขาที่นักเรียนต้องการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ตลอดจนสามารถเข้าถึง ตรวจสอบ ข้อมูล ความก้าวหน้าของนักเรียนเป็นแบบรายบุคคลได้ตลอดเวลา โดยใช้เครื่องมือแอปพลิเคชันที่ สามารถวิเคราะห์การเรียนรู้แบบทันทีทันใดและให้ผลลัพธ์ที่ถูกต้อง แม่นยำและทันต่อเวลา นอกจากนี้ (ณิรดา เวชญาลักษณ์, 2566) ศึกษาเรื่องการศึกษาภาวะผู้นำการจัดการเรียนรู้ยุค ดิจิทัลของบุคลากรในสถานศึกษา พบว่า การมีแนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำดิจิทัล เรื่องการส่งเสริม การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการเรียนการสอน ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความช่วยเหลือแก่ครูในการ ใช้ดิจิทัลในการวิเคราะห์ข้อมูลและวัดผลประเมินผลนักเรียน เพื่อนำไปปรับปรุงกระบวนการจัดการ เรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับ (ปิยะพงศ์ คงกระพันธ์, ทีปพิพัฒน์ สันตะวัน, ศุภชัย ทวี, 2566) ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของบริหารสถานศึกษากับการบริหาร สถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา เพชรบูรณ์เขต 3 พบว่า ผู้บริหารควรเผยแพร่หรือจัดทำคู่มือแนวทางการปฏิบัติที่ดีในการจัดการ เรียนการสอนในระบบดิจิทัลให้กับครูและบุคลากร ยังรวมไปถึงการสนับสนุนทรัพยากรต่าง ๆ เช่น ค่าใช้จ่ายงบประมาณ อินเทอร์เน็ต ให้กับคุณครูและบุคลากรที่พยายามปรับตัวให้เข้ากับสังคม ดิจิทัลเพื่อแก้ปัญหาต่าง ๆ และผู้บริหารจำเป็นต้องอำนวยความสะดวกจัดเตรียมการประเมินความ ต้องการของครูและบุคลากรที่ต้องการพัฒนาวิชาชีพด้านดิจิทัลอีกด้วย

2. ด้านการมีจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มีค่าเฉลี่ยรองลงมา ซึ่งค่าเฉลี่ยโดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนในจังหวัด ชล และกรุงเทพฯ มีการสร้างความตระหนักถึงประเด็นทางสังคม จริยธรรมและกฎหมายในยุคดิจิทัล นอกจากนี้ยังคำนึงถึงการนำข้อมูลดิจิทัลต่าง ๆ ไปใช้ในทางที่ถูกต้อง เพื่อเป็นการเคารพสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาของผู้อื่น ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนต้องมีจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ กำหนดนโยบายและข้อบังคับที่ชัดเจนในเรื่องของการเคารพสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาและสิทธิในการเข้าถึงข้อมูล สร้างความเท่าเทียมและเปิดโอกาสให้ครูและนักเรียนทุกคนสามารถเข้าสู่เทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างเท่าเทียมกัน และเป็นแบบอย่างบุคลากรดิจิทัลอย่างมีคุณธรรมจริยธรรม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ (ทินกร บัวชู, 2562) ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา The Status of Digital Leadership of Education Management Administrators พบว่าการจัดการเรียนรู้ซึ่งเน้นการใช้งานที่ถูกต้อง สร้างความรู้เท่าทันสื่อดิจิทัล เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างภูมิคุ้มกันให้กับผู้บริโภคสื่อ ซึ่งตรงกับมาตรฐานที่ 4 ของสถาบันเทคโนโลยีการศึกษานานาชาติ ซึ่งสอดคล้องกับ (ดลภูมิ สุริยันต์, ถนัด นัยต์ทอง, 2565) ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงการใช้เทคโนโลยีต่อการบริหารโรงเรียนวัดยกกระบัตร (ชุบราชูร์นุ สรณ) อำเภอบ้านแพ้วจังหวัดสมุทรสาคร พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีการวางแผนรับมือและดำเนินการปกป้องความเป็นส่วนตัวและความปลอดภัยของข้อมูลส่วนบุคคล ผู้บริหารต้องพิจารณาการเลือกใช้เทคโนโลยีจากผู้ผลิตที่ตระหนักถึงความเป็นส่วนตัวและความปลอดภัยของข้อมูล และนอกจากนี้ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องกำหนดนโยบายและแนวทางปฏิบัติในการปกป้องความเป็นส่วนตัวของข้อมูลให้เป็นไปตามกฎหมาย เพื่อเตรียมความพร้อมรับมือกับอาชญากรรมไซเบอร์ ซึ่งสอดคล้องกับ (ธัญชาติ ล้อพงศ์พานิชย์, 2565) ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนเอกชนจังหวัดอุบลราชธานี พบว่า การบริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลสำหรับผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพจำเป็นต้องพัฒนาทักษะด้านไอทีด้านการค้นหา และใช้งานโดยจะต้องเข้าใจถึงลิขสิทธิ์ของข้อมูล และการนำไปใช้รวมไปถึงเรื่องของการความปลอดภัยของครูนักเรียนและบุคลากร และศูนย์การเรียนรู้ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ (พัฒนศักดิ์ อภัยสม,

ณัฐธาดา คณารักษ์, ดนุตา ฌกาพสินธุ์, อตินันท์ แก้วนิล, ชวนคิด มะเสนะ, นิรมิต ชาวระนอง, 2565) ศึกษาเรื่องแบบภาวะผู้นำทางการศึกษายุคใหม่ พบว่า ประเด็นทางสังคม กฎหมายและจริยธรรมของผู้บริหารควรดำเนินการให้เกิดความเสมอภาคในการเข้าถึงและการใช้งานเทคโนโลยีสถานศึกษา มีการกำหนดนโยบายเพื่อสร้างความตระหนักถึงประเด็นทางสังคม จริยธรรมและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการใช้เทคโนโลยีสำหรับครู บุคลากรและนักเรียนในสถานศึกษา นโยบายที่เกี่ยวข้องกับลิขสิทธิ์และสิทธิบัตร มาตรการความรับผิดชอบเกี่ยวกับความเป็นส่วนตัวและความปลอดภัยที่เกิดขึ้นบนระบบออนไลน์

3. ด้านการบริหารงานโดยใช้ข้อมูลสารสนเทศ มีค่าเฉลี่ยลำดับถัดมา ซึ่งค่าเฉลี่ยโดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนในจังหวัด และกรุงเทพฯ มีพฤติกรรมในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นกิจวัตรประจำวัน และนำข้อมูลสารสนเทศมาประกอบการตัดสินใจในการบริหารจัดการสถานศึกษาอย่างเหมาะสมซึ่งสอดคล้องกับ (พระ ญัฐวุฒิ พันทะลี, 2565) ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในยุคดิจิทัล พบว่า การค้นหาการบริหารโดยใช้ข้อมูลสารสนเทศต่างๆ สามารถนำมาวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการค้นหาเพื่อประกอบการตัดสินใจ และนำข้อมูลเหล่านั้นไปใช้ให้เกิดประโยชน์และมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ (ผนทิพย์ หาญชนะ, ศักดิ์ฤทธิ์ ศิลาฉาย, 2565) ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรีระยอง การกำหนดมาตรฐานด้านการบริหารงานโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา 5 ด้าน ดังนี้ 1) วิสัยทัศน์ผู้บริหารสถานศึกษา 2) การสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้แบบโลกดิจิทัล 3) การปฏิบัติที่เป็นเลิศอย่างมืออาชีพ 4) การปรับปรุงอย่างเป็นระบบ และ 5) การเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล อีกทั้ง ได้เขียนบทความเกี่ยวกับภาวะผู้นำดิจิทัลครมได้แก่ การรู้ดิจิทัล การมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล การประชาสัมพันธ์ การแสดงตน การสื่อสาร การปรับตัว การตระหนักในตนเอง และการรับรู้ทางวัฒนธรรม ซึ่งสอดคล้องกับ (จุฑามาต กมล, สุภาวดี ลาภเจริญ, 2565) ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดสหวิทยาเขตปิยมิตร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี พบว่าผู้นำในยุคศตวรรษที่ 21 หรือยุค 4.0 จะต้องเป็นผู้นำที่มีความสามารถเพิ่มเติมจากการเป็นผู้นำแบบเดิมในอีกหลายด้าน คือ ผู้นำจะต้องเป็นนักคิดเชิง

ระบบ ผู้นำการเปลี่ยนแปลง ผู้คิดค้นนวัตกรรมใหม่ ผู้รับใช้ผู้ประสานงานที่หลากหลายวัฒนธรรม ครูพี่เลี้ยง และผู้ที่มีวิสัยทัศน์ โดยที่การเรียนรู้จากการปฏิบัติ นั้น เป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพและมีอิทธิพลต่อการพัฒนาภาวะผู้นำให้มีความสามารถในด้านต่างๆ เป็นอย่างดี

กล่าวถึง ผู้บริหารโรงเรียนเลือกใช้เทคโนโลยีดิจิทัลที่เหมาะสมมาใช้ในการพัฒนางานบริหารให้มีประสิทธิภาพ เป็นต้นแบบหรือแบบอย่างในการนำระบบเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการทำงาน ส่งเสริมการสร้างเครือข่ายการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ (กุลนิตี เบ้าจรรยา, พระครูปลัดบุญช่วย โชติวิโส, สุนทร สายคำ, ฌฐาพัชร วรพงศ์พัชร, 2566) ศึกษาเรื่องการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามหลักอิทธิบาท 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 พบว่า การนำเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นกิจวัตรประจำวันด้วยการจัดเตรียมเอกสาร จัดเก็บเอกสาร และค้นหาเอกสาร นอกจากนี้ยังนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการประมวลงานประจำปี จัดทำแผนงบประมาณ การบริหารงานวิชาการ การบริหารกิจการนักเรียน การบริหารงานบุคคล การบริหารงานธุรการและการเงิน พัสดุ ครุภัณฑ์ การบริหารอาคารสถานที่ การบริหารงานชุมชนและการวัดผลประเมินผลอีกด้วย การพัฒนาความก้าวหน้าทางวิชาชีพโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลด้วยการอบรมพัฒนาบุคลากรให้มีวิชาชีพทางเทคโนโลยีดิจิทัล

4. ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล มีค่าเฉลี่ยเป็นลำดับสุดท้าย ซึ่งมีค่าเฉลี่ยโดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนในจังหวัด ชล และกรุงเทพฯ มีพฤติกรรมในการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและสถานการณ์ปัจจุบัน กำหนดพันธกิจด้านดิจิทัล มีการกำกับควบคุมวิสัยทัศน์ไปสู่การปฏิบัติวิสัยทัศน์ดิจิทัล การสร้างวิสัยทัศน์ดิจิทัลและการลงมือปฏิบัติตามกลยุทธ์และแผนงานเพื่อการปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ดิจิทัล ซึ่งสอดคล้องกับ (Li Xunan, Ntapat Worapongpat, 2022). THE TRANSFORMATION LEADERSHIP ADMINISTRATION OF FIT MIDDLE SCHOOL IN AUHUI PROVINCE พบว่า ได้กล่าวสรุปไว้ว่า ภาวะผู้นำในการบริหารองค์กรยุคดิจิทัลจำเป็นต้องมีมิติวิสัยทัศน์ มีการสร้างวิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยี มีการรวบรวมข้อมูลพื้นฐานที่เป็นปัจจุบันขององค์กร มีมุมมองอนาคตของผู้บริหารสถานศึกษาในการคัดเลือกเทคโนโลยีดิจิทัลและตัดสินใจอนาคตขององค์กร มีการเผยแพร่วิสัยทัศน์ดิจิทัล

เพื่อแสดงความเชื่อมั่นว่าสามารถดำเนินงานได้ตามวิสัยทัศน์ดิจิทัลด้วยวิธีการสร้างความเข้าใจและมองเห็นคุณค่าในวิสัยทัศน์ดิจิทัลของสถานศึกษา สามารถถ่ายทอดวิสัยทัศน์ลงสู่การปฏิบัติ มีการปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ดิจิทัล เชื่อมโยงวิสัยทัศน์ขององค์กรไปสู่นโยบาย เป้าหมาย แผนงาน และโครงการขององค์กร กระตุ้นให้สนับสนุนการทำงานทางดิจิทัลด้วยการสร้างแรงจูงใจสอดคล้องกับความต้องการดิจิทัลของแต่ละบุคคลได้อย่างถูกต้อง กระจายวิสัยทัศน์ดิจิทัลให้บุคลากรนำไปปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ (อาภา ภรณ์ ภูศรี, พชรวิทย์ จันทร์ศิริสิริ, 2565) ศึกษาเรื่อง กลยุทธ์การพัฒนาภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามหาสารคามเขต 2 พบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลมีการกระตุ้นให้เกิดวิสัยทัศน์ร่วมกันในการบูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัลที่สามารถส่งเสริมที่เอื้อต่อการบรรลุวิสัยทัศน์ ผู้นำทางการศึกษาสร้างกระบวนการพัฒนาและตรวจสอบแผนด้านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลให้บรรลุวิสัยทัศน์ ปฏิบัติตามนโยบายและส่งเสริมนโยบายระดับเขตและระดับประเทศ ผู้บริหารควรมีส่วนร่วมในกระบวนการวางแผนการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลของเขตพื้นที่การศึกษาหรือในสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ (ศศิวิมล มาลาพงษ์, สุทธิพงศ์ บุญผดุง, 2565) ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำกับการบริหารในยุคดิจิทัล พบว่า มีการสื่อสารข้อมูลเกี่ยวกับการวางแผนด้านเทคโนโลยีดิจิทัล และนอกจากนี้ ควรมีการจัดทำแผนการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและนำมาเปรียบเทียบกับแผนกลยุทธ์ของเขตพื้นที่การศึกษา แผนพัฒนาสถานศึกษา รวมถึงแผนการจัดการเรียนรู้ ผู้บริหารสถานศึกษาควรสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีที่มีข้อมูลจากการวิจัยเป็นฐานในแผนพัฒนาสถานศึกษา การหาแนวทางปฏิบัติที่เป็นเลิศในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ซึ่งสอดคล้องกับ (กัลยวรรณ ตะเกาทอง, สติพร เขาวนชัย, วิทยา จันทร์ศิลา, 2565) ศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตรเขต 1 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคการศึกษา 4.0 จะต้องเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงจึงต้องเป็นผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ โดยต้องมีวิสัยทัศน์ใช้เป็นฐานของการปฏิบัติงานที่รับผิดชอบทั้งหลาย ในทำนองเดียวกันกับที่ได้เขียนบทความเกี่ยวกับภาวะผู้นำดิจิทัลควรมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล การประชาสัมพันธ์ การแสดงตน การสื่อสาร การปรับตัว การตระหนักในตนเอง และการรับรู้ทางวัฒนธรรม นอกจากนี้ได้เขียนบทความองค์ประกอบที่สำคัญในภาวะผู้นำดิจิทัล ประกอบไปด้วย วิสัยทัศน์ ความคิดสร้างสรรค์

การเอาใจใส่ การทำงานร่วมกัน และการเพิ่มความรู้ความสามารถ สอดคล้องกับ (อาภาภรณ์ ภูศรี, พชรวิทย์ จันทร์ศิริสิริ, 2565) ศึกษาเรื่องกลยุทธ์การพัฒนาภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคามเขต 2 พบว่า องค์ประกอบหลักที่สำคัญของภาวะผู้นำดิจิทัล ประกอบด้วย ทัศนคติผู้นำดิจิทัล การพัฒนาวิชาชีพของบุคคลและผู้บริหาร สมรรถนะและความสามารถทางดิจิทัลของผู้บริหาร การสร้างเครือข่ายดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้และจริยธรรมองค์กรและสังคมดิจิทัล

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางการบริหาร การศึกษาในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนในจังหวัด ชล และกรุงเทพฯ ตามความคิดเห็นของข้าราชการครูจำแนกตามวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน อธิบายผลได้ ดังนี้

1. ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางการบริหารการศึกษาในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนในจังหวัด ชล และกรุงเทพฯ จำแนกตามวุฒิการศึกษาที่แตกต่างกัน พบว่า โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะบริบททางสังคมที่เปลี่ยนไปการดำเนินชีวิตในปัจจุบันที่มีความก้าวหน้าของเทคโนโลยีดิจิทัลเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วเพื่อตอบสนองนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมีการปรับตัวและใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในชีวิตประจำวันและการบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพสามารถสื่อสารกับข้าราชการครูได้ทันเวลาและทันที สอดคล้องกับ (นภัสรัญช์ สุขเสนา, ปารย์พิชชา ก้านจักร, เสาวณี สิริสุขศิลป์, 2565) ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติ งานของครูในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิเขต 2 พบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนประชารัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนประชารัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษาโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2. ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางการบริหารการศึกษาในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนในจังหวัด ชล และกรุงเทพฯ จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานที่

แตกต่างกัน พบว่าโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะข้าราชการครูมีแผนพัฒนาตนเองเป็นรายปีงบประมาณ จึงทำให้ข้าราชการได้รับการสนับสนุนให้พัฒนาไปตามแผนการพัฒนาตนเองในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างต่อเนื่องสอดคล้องกับ (ทศวรรษ เกิดตั้ง, ธดาสิทธิ์ ธาดา, 2565) ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาและการขับเคลื่อนนวัตกรรมสู่การศึกษา 4.0 พบว่า สภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบสภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวมพบว่า ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1.1 ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า การศึกษาภาวะผู้นำทางการบริหาร การศึกษาในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนในจังหวัด ชล และกรุงเทพฯ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทั้งหมดอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากสูงที่สุดไปต่ำที่สุด ดังนี้ ด้านการส่งเสริมการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการเรียนการสอน รองลงมา คือ ด้านการมีจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านการบริหารงานโดยใช้ข้อมูลสารสนเทศ และ ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล ตามลำดับ ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรดำเนินการดังนี้

1) ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำกับควบคุมวิสัยทัศน์ไปสู่การปฏิบัติวิสัยทัศน์ดิจิทัล เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของวิสัยทัศน์ดิจิทัล

2) ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการค้นหาเพื่อประกอบการตัดสินใจในการบริหารสถานศึกษา

3) ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดสรรงบประมาณเพื่อ สนับสนุนงบประมาณด้านสาธารณูปโภคต่าง ๆ ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน

1.2 ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า ข้าราชการครูที่มีวุฒิการศึกษาและประสบการณ์การทำงานที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนในจังหวัด ชล และกรุงเทพฯ โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรมีความรู้เข้าใจในการนำข้อมูลดิจิทัลต่าง ๆ ไปใช้ในทางที่ถูกต้อง

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษารูปแบบการพัฒนาผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนในจังหวัด ชล และกรุงเทพฯ

2.2 ควรศึกษาวิจัยแนวทางการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารจัดการสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนในจังหวัด ชล และกรุงเทพฯ

2.3 ควรศึกษาภาวะผู้นำทางการบริหารการศึกษาในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนในจังหวัด ชล และกรุงเทพฯ โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างอื่น เช่น ผู้บริหารศึกษานิเทศก์ หรือบุคลากรทางการศึกษาอื่น

เอกสารอ้างอิง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2562). นโยบายการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย. หน้า 10

เล็ก. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย. หน้า 10

จิณฉัตร ปะโคทัง. (2561). ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลสำหรับผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพ.

อุบลราชธานี; คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.

จิรพล สังข์โพธิ์ และคณะ. (2560). ภาวะผู้นำในการบริหารยุคดิจิทัล: องค์การไอทีและองค์การที่

เกี่ยวข้องกับไอทีในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยนวัตกรรมการ

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ชุตีรัตน์ กาญจนธนะชัย. (2562). ตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัด

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. ดุษฎีนิพนธ์ศึกษาศาสตร์ดุษฎีบัณฑิต การ

บริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย.

กุลนิตี เป้าจรรยา, พระครูปลัดบุญช่วย โชติวิโส, สุนทร สายคำ, ฐาพัชร์ วรพงศ์พัชร์. (2566).

การพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามหลักอิทธิบาท 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2. **วารสารสถาบันวิจัยพิมลธรรม**. 10(1), 73-85

กัลยวรรณ ตะเกาทอง, สติพร เขาวนชัย, วิทยา จันทร์ศิลา. (2565). แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตรเขต 1. **Journal of Modern Learning Development**. 7(2), 41-55

กิตติภาพ ภาณุรัฐกุลธรร. (2566). การศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานครเขต2. **ศึกษาวารสารศึกษาศาสตร์**. 10(2), 47-58.

ณัฐวุฒิ พงศ์สิริ. (2560). ผู้นำที่เรียกว่า Digital Leader ในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล. **วารสาร HR Society Magazine**. 15(172), 20-23.

ณัฐวิภา อุดชุมนารี. (2565). ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนตามความคิดเห็นของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาสกลนคร : ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนตามความคิดเห็นของครูในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร. **วารสารวิทยาการจัดการมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร**. 2(2), 103-116.

ณิรดา เวชญาลักษณ์. (2023). การศึกษาภาวะผู้นำการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลของบุคลากรในสถานศึกษา. **วารสารวิจัยวิชาการ**. 6(2), 137-154.

ดลภูมิ สุริยันต์, ถนัด นัยต์ทอง. (2565). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงการใช้เทคโนโลยีต่อการบริหารโรงเรียนวัดยกกระบัตร (ชุบราชูร์นุสรณ์) อำเภอบ้านแพ้วจังหวัดสมุทรสาคร. **Journal of Roi Kaensarn Academi**. 7(1), 163-173

สุธิตา สอนสืบ, พชรวิทย์ จันทร์ศิริสิริ. (565). โปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานีอำนาจเจริญ. **วารสารพุทธปรัชญาวิวัฒน์**. 6(2), 212-225.

- สุกัญญา แซ่ม้อย. (2561). ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยี : การนำเทคโนโลยีสู่ห้องเรียนและโรงเรียนในศตวรรษที่ 21. *วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยนครสวรรค์*. 16 (4), 216-224.
- ศิริพงษ์ กลั่นไพฑูรย์, จิตติมา วรรณศรี. (2566). รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. *วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร*. 11(2), 478-482
- ปิยะพงศ์ คงกระพันธ์, ทวีพิพัฒน์ สันตะวัน, ศุภชัย ทวี. (2566). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของบริหารสถานศึกษากับการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์เขต 3. *วารสารครุศาสตร์คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์*. 6(1), 61-74.
- ธัญชาติ ล้อพงศ์พานิชย์. (2565). ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในศตวรรษที่21 ของครูโรงเรียนเอกชนจังหวัดอุบลราชธานี. *วารสารมจรอุบลปริทรรศน์*. 7(2), 579-592.
- ธนภุต พราหมณ์นง, สิทธิพร นิยมศรีสมศักดิ์, ธง พวงสุวรรณ. (2560). การศึกษาองค์ประกอบด้าน ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น พื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ. *Sripatum Review of Humanities and Social Sciences*. 17(1), 43-53.
- พัฒนศักดิ์ อภัยสม, ณัฐรดา คณารักษ์, ดนุตา ฅณฑาสินธุ์, อตินันท์ แก้วนิล, ขวนคิด มะเสนะ, นิรมิต ชวระนง. (2565). แบบภาวะผู้นำทางการศึกษายุคใหม่. *วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ*. 16(2), 1-12
- พระ ณัฐวุฒิ พันทะลี. (2565). ภาวะผู้นำขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในยุคดิจิทัล. *Journal of Local Management and Development Pibulsongkram Rajabhat University*. 2(2), 74-86.
- ฝนทิพย์ หาญชนะ, คีฤทธิ ศีลาลาย. (2565). ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง. *Journal of Roi Kaensarn Academi*. 7(6), 117-133

- จุฑามาศ กมล, สุภาวดี ลาภเจริญ. (2565). ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดสหวิทยาเขตปทุมมิตรสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี. *Journal of Roi Kaensarn Academi*. 7(8), 388-403.
- นภัสรัญช์ สุขเสนา, ปารย์พิชชา ก้านจักร, เสาวณี สิริสุขศิลป์. (2565). ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิเขต 2. *วารสารปัญญาพัฒนา*. 14(3), 178-191
- ทินกร บัวชู. (2562). ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา The Status of Digital Leadership of Education Management Administrators. *วารสารครุศาสตร์สาร มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี*. 13 (2), 285-594.
- อนุนิดา ยนต์ศิริ, อุไร สุทธิรัมย์. (2566). ภาวะผู้นำการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลตามการรับรู้ ของครูสังกัดกรุงเทพมหานคร. *วารสารการบริหารการปกครองและนวัตกรรมท้องถิ่น*. 7(2), 159-172.
- อาภาภรณ์ ภูศรี, พชรวิทย์ จันทร์ศิริสิริ. (2565). กลยุทธ์การพัฒนาภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคามเขต 2. *วารสารพุทธปรัชญาวิวัฒน์*. 6(2), 200-211
- ศศิวิมล มาลาพงษ์, สุทธิพงษ์ บุญผดุง. (2565). ภาวะผู้นำกับการบริหารในยุคดิจิทัล. ใน *รายงานการประชุม Graduate School Conference*. 4(1) 1264.
- ทศวรรษ เกิดตั้ง, ธดาสิทธิ์ ธาดา. (2565). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาและการขับเคลื่อน นวัตกรรมสู่การศึกษา 4.0. ใน *รายงานการประชุม Graduate School Conference*. 4(1) 1346.
- Kim, K. M. (2009). Digital Leadership for High School Classroom Management. *Scholar*. 1(1).
- Cronbach LJ. *Essentials of Psychological Testing*. New York: HarperCollins, 1990. pp. 190–223.

Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities.

Educational and psychological measurement, 30(3), 607-610.

LI Xunan, Ntapat Worapongpat (2022). THE TRANSFORMATION LEADERSHIP

ADMINISTRATION OF FIT MIDDLE SCHOOL IN AUHUI PROVINCE. **International**

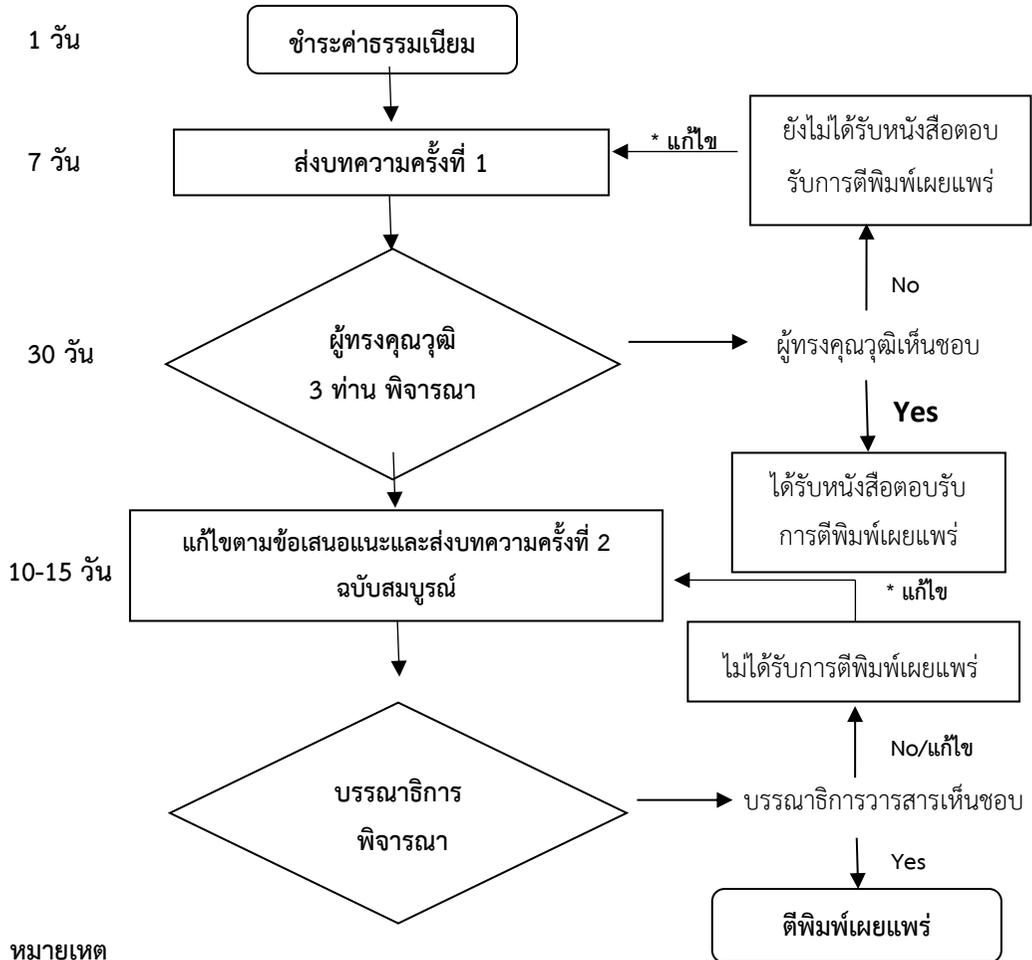
Journal of Multidisciplinary in Educational & Cultures Studies. 1(1), 14-27

ภาคผนวก

ขั้นตอนและหลักเกณฑ์ในการตีพิมพ์บทความ
วารสารครุศาสตร์ปัญญาพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

ขั้นตอนการดำเนินงาน วารสารครุศาสตร์ปัญญาพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

หมายเหตุ

- * ระยะเวลาที่ปรากฏในขั้นตอน อาจมีการเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม
- * บทความที่ไม่แก้ไขตามข้อเสนอแนะ จะไม่ได้รับการตีพิมพ์ลงในวารสาร ฯ และจะถูกเพิกถอน
- * Website : <https://so08.tci-thaijo.org/index.php/JEDU-SRRU>
- * E-mail : journaledu@srru.ac.th

หลักเกณฑ์การเสนอบทความเพื่อตีพิมพ์เผยแพร่ วารสารครุศาสตร์ปัญญาพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

วารสารครุศาสตร์ปัญญาพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ เป็นวารสารวิชาการที่ครอบคลุม วิทยาการด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มีนโยบายในการส่งเสริมและเผยแพร่ผลงานวิชาการ และงานวิจัยของนิสิต/นักศึกษา ครูผู้สอน คณาจารย์ และนักวิชาการที่สนใจ ในรูปแบบบทความ วิจัย บทความวิทยานิพนธ์ บทความวิจารณ์หนังสือ บทความปริทัศน์ และบทความทั่วไปทาง มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ นอกจากนี้ยังเป็นเวทีวิชาการเพื่อแลกเปลี่ยนทัศนะและข้อคิดเห็น ทางด้านการศึกษา

บทความที่จะได้รับการพิจารณาลงตีพิมพ์ในวารสารครุศาสตร์ปัญญาพัฒนา มหาวิทยาลัย ราชภัฏสุรินทร์ ต้องเป็นผลงานใหม่ที่ไม่เคยถูกนำไปตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารอื่นใดมาก่อน และ ไม่ได้อยู่ในระหว่างการพิจารณาตีพิมพ์ลงในวารสารใด ๆ โดยแต่ละบทความจะผ่านการพิจารณา กลับกรองจากผู้ทรงคุณวุฒิที่เชี่ยวชาญในสาขาที่เกี่ยวข้อง (Peer Review) จำนวน 3 ท่าน และ ได้รับความเห็นชอบจากกองบรรณาธิการก่อนนำมาลงตีพิมพ์ ซึ่งกองบรรณาธิการมีสิทธิที่จะแก้ไข บทความตามความเหมาะสม เพื่อให้วารสารมีคุณภาพในระดับสากลและสามารถนำไปอ้างอิงได้

สถานที่ติดต่อ

กองบรรณาธิการวารสารครุศาสตร์ปัญญาพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ สำนักงาน
คณบดีคณะครุศาสตร์ ชั้น 2 อาคาร 41

186 หมู่ 1 ถ.สุรินทร์-ปราสาท ต.นอกเมือง อ.เมือง จ.สุรินทร์ 32000

โทร : 044-514-611 ฝ่ายวิชาการ โทร : 044-514-612

Website : <https://so08.tci-thaijo.org/index.php/JEDU-SRRU>

E-mail : journaledu@srru.ac.th

ส่วนประเภทของบทความที่ลงตีพิมพ์ในวารสาร

บทความที่ลงตีพิมพ์ใช้ตัวอักษรภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ด้วยตัวอักษร TH SarabunPSK ในโปรแกรม Microsoft Office Words ความยาว 8-15 หน้า ประกอบด้วยรายละเอียดดังนี้

บทความวิจัยและบทความวิทยานิพนธ์ ประกอบด้วย

- ชื่อเรื่อง ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
- ชื่อ-สกุลผู้นิพนธ์และเชิงอรรถ ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
- บทคัดย่อ (Abstract) ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
- คำสำคัญ ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
- บทนำ
- วัตถุประสงค์
- สมมติฐาน (ถ้ามี)
- วิธีดำเนินการวิจัย
- ผลการวิจัย
- อภิปรายผลและสรุปผล
- ข้อเสนอแนะ
- เอกสารอ้างอิง ใช้รูปแบบการเขียนเอกสารอ้างอิงระบบ APA: Publication Manual of the American Psychological Association'(7th Edition)

บทความวิชาการและบทความทั่วไป ประกอบด้วย

- ชื่อเรื่อง ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
- ชื่อ-สกุลผู้นิพนธ์และเชิงอรรถ ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
- บทคัดย่อ (Abstract) ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
- คำสำคัญ ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
- บทนำ
- เนื้อหา
- บทสรุป

- เอกสารอ้างอิง ใช้รูปแบบการเขียนเอกสารอ้างอิงระบบ APA: Publication Manual of the American Psychological Association'(7th Edition)

การอ้างอิง ให้จัดเรียงรายการเอกสารเฉพาะที่อ้างอิงในบทความ โดยจัดเรียงรายการทั้งหมดตามอักษรชื่อผู้แต่ง ตามรูปแบบ APA: Publication Manual of the American Psychological Association'(7th Edition)

รูปแบบและการพิมพ์เนื้อหาบทความ

1. **ภาษา** เป็นภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษก็ได้ การใช้ภาษาไทยให้ยึดหลักการใช้คำศัพท์และชื่อบัญญัติตามหลักของราชบัณฑิตยสถาน ควรหลีกเลี่ยงการใช้ภาษาอังกฤษในข้อความ ยกเว้นกรณีจำเป็น ให้เขียนคำศัพท์ภาษาไทยตามด้วยวงเล็บภาษาอังกฤษ ให้ใช้ตัวเล็กทั้งหมดยกเว้นชื่อเฉพาะต้องขึ้นต้นด้วยตัวอักษรใหญ่ บทความส่วนที่เป็นภาษาอังกฤษควรให้ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาอังกฤษตรวจสอบความถูกต้องก่อนที่จะส่งต้นฉบับ

2. **รูปแบบต้นฉบับ** ใช้กระดาษ A4 (8.5 x 11 นิ้ว) พิมพ์ห่างจากขอบกระดาษทุกด้านด้านละ 1 นิ้ว (2.5 เซนติเมตร) จัดรูปแบบ 1 คอลัมน์

3. **ชนิดและตัวอักษร** ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษให้ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ซึ่งมีขนาดตัวอักษร ดังนี้

ชื่อเรื่อง ใช้ตัวอักษรขนาด 18 pt. ตัวหนา

ชื่อ-สกุล ผู้นิพนธ์ ใช้ตัวอักษรขนาด 16 pt. ตัวปกติ

หัวข้อหลัก ใช้ตัวอักษรขนาด 18 pt. ตัวหนา

หัวข้อรอง ใช้ตัวอักษรขนาด 16 pt. ตัวหนา

เนื้อเรื่องในหัวข้อหลักและหัวข้อรอง ใช้ตัวอักษรขนาด 16 pt. ตัวปกติ

เชิงอรรถ หน้าแรกที่เป็นชื่อ-สกุล ตำแหน่งทางวิชาการและหน่วยงานต้นสังกัดของผู้นิพนธ์ ใช้ตัวอักษรขนาด 12 pt. ตัวปกติ

4. **จำนวนหน้า** ความยาวของบทความไม่เกิน 15 หน้า รวมตารางที่ ภาพที่ รูปภาพ และเอกสารอ้างอิง

การส่งบทความ

บทความที่จะตีพิมพ์ในวารสารครุศาสตร์ปัญญาพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ ต้องส่งบทความผ่านระบบออนไลน์ได้ที่ <https://so08.tci-thaijo.org/index.php/JEDU-SRRU> หรือทางอีเมล journaledu@srru.ac.th

การตรวจสอบบทความและพิสูจน์อักษร

ผู้พิมพ์ควรตระหนักถึงความสำคัญในการเตรียมบทความให้ถูกต้องตามรูปแบบของบทความที่วารสารกำหนด ตลอดจนตรวจสอบความถูกต้องแน่นอนพร้อมทั้งพิสูจน์อักษรก่อนที่จะส่งบทความนี้ให้กับทางกองบรรณาธิการ การเตรียมบทความให้ถูกต้องตามข้อกำหนดของวารสาร จะทำให้การพิจารณาตีพิมพ์มีความรวดเร็วมากยิ่งขึ้น และกองบรรณาธิการขอสงวนสิทธิ์ที่จะไม่พิจารณาบทความจนกว่าจะได้แก้ไขให้ถูกต้องตามข้อกำหนดของวารสาร ทั้งนี้ บทความต้นฉบับที่ส่งมาตีพิมพ์จะต้องไม่เคยตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารหรือสิ่งพิมพ์ใดมาก่อน และไม่อยู่ในระหว่างพิจารณาเสนอขอตีพิมพ์ในวารสารหรือสิ่งพิมพ์อื่น ๆ หากมีการใช้ภาพหรือตารางของผู้พิมพ์อื่นที่ปรากฏในสิ่งตีพิมพ์อื่นมาแล้ว ผู้พิมพ์ต้องขออนุญาตเจ้าของลิขสิทธิ์ก่อน พร้อมทั้งแสดงหนังสือที่ได้รับการยินยอมต่อกองบรรณาธิการก่อนที่บทความจะได้รับการตีพิมพ์

การเรียงลำดับเนื้อหา

การเรียงลำดับเนื้อหาในวารสารครุศาสตร์ปัญญาพัฒนา ฯ ประกอบด้วยหัวข้อและจัดเรียงลำดับ ดังนี้

บทความวิจัยและบทความวิทยานิพนธ์

1. **ชื่อเรื่อง** ให้มีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ โดยให้นำชื่อเรื่องภาษาไทยขึ้นต้นก่อนภาษาอังกฤษ ชื่อเรื่องควรสั้น กระชับรัด ไม่ใช้คำย่อ และสื่อเป้าหมายหลักของการศึกษาวิจัย
2. **ชื่อ-สกุล ผู้พิมพ์และเชิงอรรถ** ให้มีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ในส่วนเชิงอรรถ ให้ระบุตำแหน่งทางวิชาการ หน่วยงานหรือสถาบันที่สังกัด
3. **บทคัดย่อ (Abstract)** ให้มีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ โดยให้บทคัดย่อภาษาไทยขึ้นก่อนภาษาอังกฤษ ไม่ควรมีคำย่อ เป็นเนื้อความย่อที่อ่านแล้วเข้าใจง่าย โดยเรียงลำดับ

ความสำคัญของเนื้อหา เช่น วัตถุประสงค์ วิธีการศึกษา ผลงานและการวิจารณ์อย่างต่อเนื่องกัน ไม่ควรเกิน 15 บรรทัด (ความยาวไม่เกิน 400 คำ)

4. คำสำคัญ (Keywords) ให้ระบุทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ใส่ไว้ท้ายบทคัดย่อของแต่ละภาษา ไม่เกิน 5 คำ มีเครื่องหมาย , คั่นระหว่างคำ

5. บทนำ เป็นส่วนของเนื้อหาที่บอกความเป็นมาและเหตุผลนำไปสู่การศึกษาวิจัย ให้ข้อมูลทางวิชาการพร้อมทั้งจุดมุ่งหมายที่เกี่ยวข้องอย่างคร่าว ๆ

6. วัตถุประสงค์ของการวิจัย เป็นการระบุว่าต้องการศึกษาในประเด็นใดบ้างในเรื่องที่จะทำวิจัย โดยบ่งบอกสิ่งที่ทำ ทั้งขอบเขตและคำตอบที่คาดว่าจะได้รับ

7. สมมุติฐาน (ถ้ามี) เป็นการระบุถึงความสัมพันธ์ของตัวแปรที่ศึกษากับคำตอบที่ผู้วิจัยคาดคะเน โดยใช้ภาษาที่เข้าใจง่ายสามารถสื่อความหมายได้โดยตรง

8. วิธีการดำเนินการวิจัย (ประชากรกลุ่มตัวอย่าง ตัวแปร เครื่องมือ การดำเนินการวิจัยหรือการทดลอง การวิเคราะห์ข้อมูล) ให้ระบุรายละเอียดสิ่งที่น่าสนใจ จำนวนลักษณะเฉพาะของตัวอย่างที่ศึกษา ตลอดจนเครื่องมือและอุปกรณ์ต่างๆ ที่ใช้ในการศึกษา อธิบายวิธีการศึกษา หรือแผนการทดลองทางสถิติ การสุ่มตัวอย่าง วิธีการเก็บข้อมูลและวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

9. ผลการวิจัย แจ้งผลที่พบตามลำดับหัวข้อของการศึกษาวิจัยอย่างชัดเจนได้ใจความ ถ้าผลไม่ซับซ้อน ไม่มีตัวเลขมาก ควรใช้คำบรรยาย แต่ถ้ามีตัวเลขมาก ตัวแปรมาก ควรใช้ตาราง แผนภูมิแทน ไม่ควรมีเกิน 5 ตารางหรือแผนภูมิ ควรแปลความหมายและวิเคราะห์ผลที่ค้นพบ และสรุปเปรียบเทียบกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้

ตาราง รูปภาพ และแผนภูมิ ควรคัดเลือกเฉพาะที่จำเป็น และต้องมีคำอธิบายสั้นๆ แต่สื่อความหมาย ได้สาระครบถ้วน ขนาดของรูปภาพและตารางไม่ควรเกินกรอบของการตั้งค่าหน้ากระดาษที่กำหนดไว้ การเรียงลำดับของรูปภาพและตารางให้แยกการเรียงลำดับออกจากกัน

ในกรณีที่เป็นการเรียงลำดับของรูปภาพและตาราง ให้ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK 14pt. คำอธิบายตารางให้พิมพ์ไว้ด้านบนเหนือตารางและชิดริมซ้ายของตาราง การระบุหมายเลขตารางในบทความให้ระบุ เช่น ตารางที่ 1 ....., ตารางที่ 2 ....., เป็นต้น

ในกรณีที่เป็นรูปภาพหรือแผนภูมิ คำอธิบายรูปภาพหรือแผนภูมิให้พิมพ์ไว้ได้ รูปภาพและอยู่กึ่งกลางรูป การระบุหมายเลขรูปภาพหรือแผนภูมิในบทความให้ระบุ เช่น รูปที่ 1 ....., รูปที่ 2 ....., แผนภูมิที่ 1 ....., แผนภูมิที่ 2 ....., เป็นต้น

10. อภิปรายผลและสรุปผล ชี้แจงว่าผลการศึกษาดตรงกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย หรือแตกต่างไปจากผลงานที่มีผู้รายงานไว้ก่อนหรือไม่ อย่างไร เหตุใดจึงเป็นเช่นนั้น และมีพื้นฐานอ้างอิงที่เชื่อถือได้

11. ข้อเสนอแนะ ให้ระบุข้อเสนอแนะที่จะนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ หรือทั้ง ประเด็นคำถามการวิจัย ซึ่งเป็นแนวทางสำหรับการวิจัยต่อไป

12. เอกสารอ้างอิง ใช้รูปแบบการเขียนเอกสารอ้างอิงระบบ APA: Publication Manual of the American Psychological Association' (7th Edition) ทั้งที่เป็นภาษาไทยและภาษาอังกฤษ โดยมีหลักการทั่วไป คือ เอกสารอ้างอิงต้องเป็นงานที่ถูกต้องพิมพ์และได้รับการยอมรับทางวิชาการ ไม่ควรเป็นบทคัดย่อ และไม่ใช้การติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคล ถ้ายังไม่ได้ถูกต้องพิมพ์ ต้องระบุว่ารอการตีพิมพ์

บทความวิชาการและบทความทั่วไป

1. ชื่อเรื่อง ให้มีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ โดยให้นำชื่อเรื่องภาษาไทยขึ้นต้นก่อนภาษาอังกฤษ ชื่อเรื่องควรสั้น กระชับรัด ไม่ใช้คำย่อ และสื่อเป้าหมายหลักของการศึกษาวิจัย

2. ชื่อ-สกุล ผู้นิพนธ์และเชิงอรรถ ให้มีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ในส่วนเชิงอรรถ ให้ระบุตำแหน่งทางวิชาการ หน่วยงานหรือสถาบันที่สังกัด

3. บทคัดย่อ (Abstract) ให้มีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ โดยให้บทคัดย่อภาษาไทยขึ้นก่อนภาษาอังกฤษ ไม่ควรมีคำย่อ เป็นเนื้อความย่อที่อ่านแล้วเข้าใจง่าย โดยเรียงลำดับความสำคัญของเนื้อหา เช่น วัตถุประสงค์ วิธีการศึกษา ผลงานและการวิจารณ์อย่างต่อเนื่องกัน ไม่ควรเกิน 15 บรรทัด (ความยาวไม่เกิน 400 คำ)

4. คำสำคัญ (Keywords) ให้ระบุทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ใส่ไว้ท้ายบทคัดย่อของแต่ละภาษา ไม่เกิน 5 คำ มีเครื่องหมาย , คั่นระหว่างคำ

5. บทนำ เป็นส่วนของเนื้อหาที่บอกความเป็นมาและเหตุผลนำไปสู่การศึกษาวิจัย ให้ข้อมูลทางวิชาการพร้อมทั้งจุดมุ่งหมายที่เกี่ยวข้องอย่างคร่าว ๆ

6. เนื้อหา เป็นเนื้อหาที่เรียบเรียงจากผลงานทางวิชาการหรือประสบการณ์ของผู้เขียนเกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ บนพื้นฐานวิชาการ หรือของผู้อื่นในลักษณะที่เป็นการแสดงความคิดเห็น การวิเคราะห์ วิจัยหรือเพื่อนำเสนอแนวคิดใหม่ ๆ จากพื้นฐานทางวิชาการนั้น ๆ

ตาราง รูปภาพ และแผนภูมิ ควรคัดเลือกเฉพาะที่จำเป็น และต้องมีคำอธิบายสั้น ๆ แต่สื่อความหมาย ได้สาระครบถ้วน ขนาดของรูปภาพและตารางไม่ควรเกินกรอบของการตั้งค่าหน้ากระดาษที่กำหนดไว้ การเรียงลำดับของรูปภาพและตารางให้แยกการเรียงลำดับออกจากกัน

ในกรณีที่เป็นตาราง ขนาดของตารางและตัวอักษรในตารางใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK 14pt. คำอธิบายตารางให้พิมพ์ไว้ด้านบนเหนือตารางและชิดริมซ้ายของตาราง การระบุหมายเลขตารางในบทความให้ระบุ เช่น ตารางที่ 1 ....., ตารางที่ 2 ....., เป็นต้น

ในกรณีที่เป็นรูปภาพหรือแผนภูมิ คำอธิบายรูปภาพหรือแผนภูมิให้พิมพ์ไว้ได้รูปภาพและอยู่กึ่งกลางรูป การระบุหมายเลขรูปภาพหรือแผนภูมิในบทความให้ระบุ เช่น รูปที่ 1 ....., รูปที่ 2 ....., แผนภูมิที่ 1 ....., แผนภูมิที่ 2 ....., เป็นต้น

7. บทสรุป สรุปและอ้างอิงให้เห็นว่าผลการดำเนินงานดังกล่าว ได้องค์ความรู้ใหม่ นวัตกรรมหรือทางเลือกใหม่อย่างไร และอธิบายปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นจากผลการดำเนินงานให้เป็นรูปธรรม รวมทั้งเสนอแนะการทำงานในขั้นต่อไป

8. เอกสารอ้างอิง ใช้รูปแบบการเขียนเอกสารอ้างอิงระบบ APA: Publication Manual of the American Psychological Association'(7th Edition) ทั้งที่เป็นภาษาไทยและภาษาอังกฤษ โดยมีหลักการทั่วไป คือ เอกสารอ้างอิงต้องเป็นงานที่ถูกตีพิมพ์และได้รับการยอมรับทางวิชาการ ไม่ควรเป็นบทความที่ยังไม่ผ่านการตีพิมพ์และไม่ใช่การติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคล ถ้ายังไม่ได้ถูกตีพิมพ์ต้องระบุว่ารอการตีพิมพ์

เอกสารอ้างอิง

ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ใช้รูปแบบการอ้างอิงระบบ APA: Publication Manual of the American Psychological Association'(7th Edition)

ระบบอ้างอิงแบบนาม-ปี (The author-date system)

ในกรณี “ที่เป็นการอ้างอิงเนื้อหาโดยตรงหรือแนวคิดบางส่วนหรือเป็นการคัดลอกข้อความบางส่วนมาโดยตรง” ควรระบุเลขหน้าไว้ด้วย โดยพิมพ์ต่อท้ายปีพิมพ์ คั่นด้วยเครื่องหมาย : ตัวอย่างเช่น พนา จินดาศรี, 2563: 47-49

อย่างไรก็ตามการไม่ระบุเลขหน้าอาจทำได้ในกรณีที่เป็นการอ้างอิงงานของผู้อื่น “โดยการสรุปเนื้อหาหรือแนวคิดทั้งหมดของงานชิ้นนั้น” ตัวอย่างเช่น บุญเลี้ยง ทุมทอง, 2564

หมายเหตุ

- * กรณีพิมพ์ครั้งที่ 1 ไม่ต้องระบุครั้งที่พิมพ์
- ** กรณีไม่ปรากฏปีที่พิมพ์ ให้ใส่ (ม.ป.ป.) หรือ (n.d)
- *** กรณีไม่ปรากฏเมืองหรือสำนักพิมพ์ ให้ใส่ (ม.ป.ท.) หรือ (n.p.)
- **** บรรทัดที่ 2 ระยะห่างย่อหน้า 7 ตัวอักษร

ตัวอย่างการเขียนรายการเอกสารอ้างอิง (References) ตามรูปแบบการเขียนอ้างอิง APA (American Psychological Association 7th edition)

(อ้างอิงจาก: <https://so08.tcithaijo.org/index.php/romyoongthong/libraryFiles/downloadPublic/15>)

1. หนังสือ (ภาษาไทย)

ชื่อ/ชื่อสกุล./ (ปีที่พิมพ์). /ชื่อหนังสือ/ (ครั้งที่พิมพ์). /สถานที่พิมพ์:/สำนักพิมพ์.

ตัวอย่าง

จักรพงษ์ เพ็ชรเมณี. (2564). พฤติกรรมเพื่อสุขภาพ : แนวคิด ทฤษฎี และการประยุกต์ใช้

(พิมพ์ครั้งที่ 3). สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์.

ธานินทร์ ศิลป์จารุ. (2566). การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS และ AMOS (พิมพ์ครั้งที่ 17). นนทบุรี: เอส. อาร์. พรินติ้ง แมสโปรดักส์.

ศิริวรรณ เสรีรัตน์, และคนอื่น ๆ (2565). การวิจัยธุรกิจ (ฉบับปรับปรุงใหม่). กรุงเทพฯ: ธรรมสาร.

สุกัญญา รอสแมรี. (2565). **วัสดุชีวภาพ**. สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์.

กรณีที่ผู้แต่งเป็นนิติบุคคล เช่น หน่วยงาน องค์กร บริษัท หรือเป็นผู้รับผิดชอบในการจัดพิมพ์ ใส่ชื่อย่อ ในส่วนของสำนักพิมพ์ หรือผู้รับผิดชอบในการจัดพิมพ์ได้ เช่น WHO, มหาวิทยาลัย, สถาบัน, กรม, โรงพยาบาล

ตัวอย่าง

กรมพัฒนาพลังงานทดแทน. (2563). **คู่มือการตรวจสอบการออกแบบและก่อสร้างอาคารเพื่อการทดแทนพลังงาน**. กรม.

World Health Organization. (2023). **World Health Statistics report 2021 monitoring health for the SDGs, sustainable development goals**. WHO.

2. หนังสือ (ต่างประเทศ)

ชื่อสกุล/ชื่อต้น/ชื่อกลาง./ (ปีที่พิมพ์)./ **ชื่อหนังสือ** / (ครั้งที่พิมพ์)./ สถานที่พิมพ์:/ สำนักพิมพ์.

ตัวอย่าง

Cooper, D.R. (2020). **Business Research Methods** (12th ed.). The United States of America: McGraw-Hill/Irwin.

Downward, P., & Schindler, P.S. (2022). **The SAGE Handbook of Sports Economics**. (7th ed.). The United Kingdom: SAGE Publications.

Schmidt, N. A., & Brown, J. M. (2017). **Evidence-based practice for nurses: Appraisal and application of research** (4th ed.). Jones & Bartlett Learning, LLC.

3. บทความในวารสาร หรือนิตยสาร (ภาษาไทย)

ชื่อ/ชื่อสกุล./ (ปีที่พิมพ์)./ **ชื่อบทความ**./ **ชื่อวารสาร**, /ปีที่(ฉบับที่),/ หน้าที่สุดพิมพ์บทความ.

ตัวอย่าง

จิราวรรณ สมหวัง. (2565). การพัฒนาศักยภาพแหล่งเรียนรู้สำหรับการจัดการโซ่อุปทานสินค้าเกษตรปลอดภัย (กระท้อน) แบบมีส่วนร่วมของชุมชนในจังหวัดลพบุรี. **วารสารบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย**, 11(2), 63-75.

บุญเลี้ยง ทุมทอง. (2565). การสังเคราะห์รูปแบบการจัดกิจกรรมในการเสริมสร้างจิตสำนึกของนักเรียนที่มีประสิทธิภาพ. **วารสารพฤติกรรมศาสตร์เพื่อการพัฒนา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ**, 18(1), 35-36.

4. วารสาร (ภาษาอังกฤษ)

ชื่อสกุล/ชื่อต้น/ชื่อกลาง./ (ปีที่พิมพ์)./ชื่อบทความ./ชื่อวารสาร./ปีที่(ฉบับที่),/หน้าที่ตีพิมพ์
/////บทความ.

ตัวอย่าง

Sohn, J., Woo, S., & Kim, T. (2023). Assessment of logistics service quality using the Kano model in a logistics-triadic relationship. **The International Journal of Logistics Management**, 28(2), 680-698.

Rezaei, J., Ortt, R. & Trott, P. (2021). Supply chain drivers, partnerships and performance of high-tech SMEs: An empirical study using SEM. **International Journal of Productivity and Performance Management**, 67(4), 629-653.

Sardkrasoon, S. (2022). The future of Thai education. **Journal of Education Panyaphat Surindra Rajabhat University**, 1(1), 15-25.

5. ข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต

ชื่อ/ชื่อสกุล./ (ปีที่แก้ไขหรือปรับปรุงข้อมูล)./ชื่อเรื่อง./สืบค้น/เดือน/วันที่, /ปี, /จาก/แหล่ง
/////สารสนเทศ.

ตัวอย่าง

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. (2565). สศก. เร่งวิจัยโลจิสติกส์ 5 สินค้าเกษตรสำคัญ. สืบค้น มิถุนายน 13, 2561, จาก <http://logistics.oae.go.th/web/p/html/page/N7>.

6. วารสารออนไลน์

กรณีไม่มีเลข DOI

ชื่อ/ชื่อสกุล./ (ปีพิมพ์)./ชื่อบทความ./ชื่อวารสาร./เลขของปีที่/(เลขของฉบับที่),/เลขหน้า. สืบค้น
/////จาก/แหล่งสารสนเทศ

ตัวอย่าง

บุญเลี้ยง ทุมทอง. (2565). การสังเคราะห์รูปแบบการจัดกิจกรรมในการเสริมสร้างจิตสาธารณะของนักเรียนที่มีประสิทธิภาพ. **วารสารพฤติกรรมศาสตร์เพื่อการพัฒนา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ**, 18(1), 35-36. สืบค้นจาก

<https://www.journal.nu.ac.th/NUJST/article/view/Vol-27-No-3-2019-1-9>

กรณีมีเลข DOI

ชื่อ/ชื่อสกุล./(ปีที่พิมพ์)/ชื่อบทความ./ชื่อวารสาร./เลขของปีที่/(เลขของฉบับที่)/เลขหน้า./
/////////สืบค้นจาก/แหล่งสารสนเทศ

ตัวอย่าง

Chantana, C. (2019). A Cooling System for a Mushroom House for Use in the Upper Central Region Climate of Thailand. *Naresuan University Journal: Science And Technology (NUJST)*, 27(3), 10-19. <https://doi:10.14456/nujst.2019.22>

7. เอกสารการประชุมที่ตีพิมพ์เป็นรูปเล่ม

ชื่อ/ชื่อสกุล./(ปีที่พิมพ์)/ชื่อบทความ./ใน/ชื่อการประชุม/วันที่จัดประชุม/(หน้าที่ตีพิมพ์
/////////บทความ)/สถานที่พิมพ์:/สำนักพิมพ์.

ตัวอย่าง

จิราวรรณ สมหวัง. (2564). แนวทางการพัฒนามาตรฐานอาหารแปรรูปที่บรรจุในภาชนะพร้อมจำหน่าย (primary GMP) ของผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดลพบุรี. ใน *ประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 3 “จัดการอย่างไรให้ธุรกิจท้องถิ่นไทยเติบโตอย่างยั่งยืน”* วันที่ 27 พฤศจิกายน 2558 (หน้า 495-506). อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.

8. บทสัมภาษณ์โดยตรง

สัมภาษณ์./(ปี,/เดือน/วันที่ที่สัมภาษณ์)/ตำแหน่งหรือที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้./สัมภาษณ์.

ตัวอย่าง

สมศักดิ์ พ่วงเอี่ยม. (2565, กรกฎาคม 30). ผู้ใหญ่บ้านหมู่ 11 บ้านวังขรณ์ ตำบลโพชนไก่ อำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี. สัมภาษณ์.

สุชาติ ภาเจริญ. (2563, กรกฎาคม 14). นายอำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี. สัมภาษณ์.

9. วิทยานิพนธ์

ผู้เขียนวิทยานิพนธ์./(ปีที่พิมพ์)/ชื่อวิทยานิพนธ์./ระดับวิทยานิพนธ์/มหาวิทยาลัยหรือสถาบัน.

ตัวอย่าง

พัฒน์พงษ์ พงษ์ธานี. (2566). การวิเคราะห์ที่ตั้งที่เหมาะสมสำหรับสถานีบรรจุน้ำมันและแยกสินค้า
กล่อง (ICD): กรณีศึกษา ภาคใต้ของประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตร
มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

โสพันธ์ ออมทรัพย์. (2564). แนวทางการพัฒนาการจัดการโลจิสติกส์เพื่อการท่องเที่ยวชุมชน
ท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี ตลาดป่าไผ่สร้างสุข อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง. การค้นคว้า
อิสระปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

10. รายงานการวิจัย

ชื่อผู้แต่ง./ (ปีที่พิมพ์)./ชื่อรายงานการวิจัย./สถานที่พิมพ์:/สำนักพิมพ์.

ตัวอย่าง

จิราวรรณ สมหวัง. (2562). รายงานการวิจัยเรื่อง การจัดการโลจิสติกส์สำหรับการท่องเที่ยวเชิง
วัฒนธรรมกลุ่มชาติพันธุ์ลาวแฉ่ว จังหวัดลพบุรี สระบุรี และสิงห์บุรี. กรุงเทพฯ: สำนักงาน
คณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.).

นิพนธ์ พัวพงศกร, และคนอื่น ๆ. (2563). รายงานการวิจัยเรื่อง โครงการศึกษาแนวทางการ
จัดการห่วงโซ่อุปทานและโลจิสติกส์ของสินค้าเกษตร ภายใต้โครงการการศึกษาริวิจัย
ตลอดจน ติดตามประเมินผลเพื่อเสนอแนวทางนโยบายการปรับโครงสร้างภาคการผลิต
การค้า และการลงทุน. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย.

[ชื่อบทความวิจัยภาษาไทย]

[English Title]

[ชื่อผู้นิพนธ์คนที่หนึ่ง]¹ [ชื่อผู้นิพนธ์คนที่สอง]² และ[ชื่อผู้นิพนธ์คนที่สาม]³

[Author 1]¹, [Author 2]² and [Author 3]³

Received : Mount Day, Years; Revised : Mount Day, Years; Accepted : Mount Day, Years

บทคัดย่อ (Abstract)

ลักษณะของบทคัดย่อควรประกอบไปด้วย วัตถุประสงค์ (Objective) วิธีการศึกษา (Methods) ผลการศึกษา (Results) และคุณค่าหรือการนำไปใช้ประโยชน์ ทั้งนี้ ควรมีความยาวไม่เกิน 500 คำ].....

คำสำคัญ (Keywords) : [คำสำคัญที่ 1], [คำสำคัญที่ 2], [คำสำคัญที่ 3], [คำสำคัญที่ 4], [คำสำคัญที่ 5]

Abstract

[เขียน Abstract ถูกต้องและชัดเจนตามหลักภาษา สอดคล้องกับบทคัดย่อภาษาไทย].....

Keywords : [Keyword 1], [Keyword 2], [Keyword 3], [Keyword 4], [Keyword 5]

¹สังกัดหน่วยงาน/อีเมล (ให้ระบุทั้งภาษาไทยและแปลเป็นภาษาอังกฤษ)

²สังกัดหน่วยงาน/อีเมล (ให้ระบุทั้งภาษาไทยและแปลเป็นภาษาอังกฤษ)

³สังกัดหน่วยงาน/อีเมล (ให้ระบุทั้งภาษาไทยและแปลเป็นภาษาอังกฤษ)

บทนำ (Introduction)

[เป็นส่วนของเนื้อหาที่อธิบายถึงความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา และเหตุผลนำไปสู่การศึกษาวิจัย ทั้งนี้ ควรอ้างอิงเอกสารและงานวิจัยที่มีความทันสมัยและความถูกต้องที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้มีน้ำหนักและเกิดความน่าเชื่อถือ โดยเป็นการอ้างอิงแทรกในเนื้อหา (In-text Citation) แบบนามปีที่ใช้ระบบ APA (American Psychological Association citation style) คือ การอ้างอิงเอกสารไว้ส่วนหน้าหรือส่วนหลังของข้อความนั้น ๆ ให้ใช้ได้ทั้งภาษาไทยและหรือภาษาอังกฤษ ทั้งนี้หากการอ้างอิงเอกสารเป็นภาษาอังกฤษให้ระบุเฉพาะนามสกุลผู้นิพนธ์คั่นด้วยจุลภาค (,) ปีที่พิมพ์ (ค.ศ.) และเลขหน้า ตามรูปแบบดังนี้ Author/(Year of Publication : page) หรือ (Author./Year of Publication : page) เช่น Supsin (2018 : 18) หรือ (Brown, 1997 : 18-22) เป็นต้น] .....

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objectives)

1. [คลิกเพิ่มรายละเอียด].....
2. [คลิกเพิ่มรายละเอียด].....

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

[อธิบายถึงกระบวนการดำเนินการวิจัยอย่างละเอียด และชัดเจน กล่าวถึงรายละเอียดของวิธีการศึกษา เช่น ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา ขอบเขตการศึกษา วิธีการศึกษา เครื่องมือที่ใช้และวิธีการเก็บข้อมูลในการวิจัยมีความเหมาะสมและคุณภาพ รวมทั้งสถิติที่นำมาใช้วิเคราะห์ข้อมูล].....

ผลการวิจัย (Research Results)

[เสนอผลการวิจัยที่ตรงประเด็นตามลำดับขั้นของการวิจัย ควรจำแนกผลออกเป็นหมวดหมู่ และสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์ของการศึกษา โดยการบรรยายในเนื้อเรื่อง หรือแสดงรายละเอียดเพิ่มเติมด้วยภาพประกอบ ตาราง กราฟ หรือแผนภูมิ ตามความเหมาะสม].....

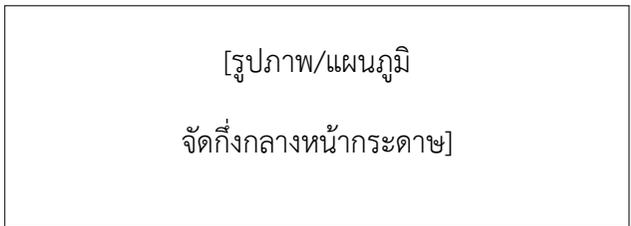
ตารางที่ [1] [เพิ่มชื่อตาราง] .....

[หัวตาราง]	[หัวตาราง]	[หัวตาราง]	[หัวตาราง]
[ข้อมูลตาราง]	[ข้อมูลตาราง]	[ข้อมูลตาราง]	[ข้อมูลตาราง]
[ข้อมูลตาราง]	[ข้อมูลตาราง]	[ข้อมูลตาราง]	[ข้อมูลตาราง]
[ข้อมูลตาราง]	[ข้อมูลตาราง]	[ข้อมูลตาราง]	[ข้อมูลตาราง]

ที่มา : ชื่อ นามสกุล (ปี : หน้า)]

[คลิกเพิ่มรายละเอียด].....

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ภาพที่ [1] [เพิ่มชื่อภาพ] .....

ที่มา : ชื่อ นามสกุล (ปี : หน้า)]

[คลิกเพิ่มรายละเอียด].....

.....
.....
.....

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

[อภิปรายผลโดยวิเคราะห์เปรียบเทียบผลการวิจัยให้เข้ากับหลักทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งนำข้อค้นพบของงานวิจัยมาอภิปรายเพื่อเชื่อมโยงผลการวิจัยให้สอดคล้องกับประเด็นปัญหาการวิจัย เพื่อให้มีความเข้าใจหรือเกิดความรู้ใหม่ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยนั้น รวมทั้งข้อดี ข้อเสียของวิธีการศึกษา เสนอแนะความคิดเห็นใหม่ ๆ ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้ เพื่อเป็นแนวทางที่จะนำไปประยุกต์ให้เกิดประโยชน์].....

ความรู้ใหม่ (New Knowledge) (ถ้ามี)

[นำเสนอข้อค้นพบที่ก่อให้เกิดความรู้ใหม่จากงานวิจัย เสนอแนะความคิดเห็นใหม่ ๆ สำหรับเป็นแนวทางที่มีคุณค่าและสามารถนำไปประยุกต์ให้เกิดประโยชน์ โดยแสดงรายละเอียดเพิ่มเติมด้วยผังความคิด หรือแผนภาพ และมีการบรรยายในเนื้อเรื่อง ตามความเหมาะสม].....

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

[ระบุข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้ และข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป].....

เอกสารอ้างอิง (References)

[การเขียนรายการเอกสารอ้างอิง (References) ตามรูปแบบการเขียนอ้างอิง APA (American Psychological Association 7th edition)]

.....

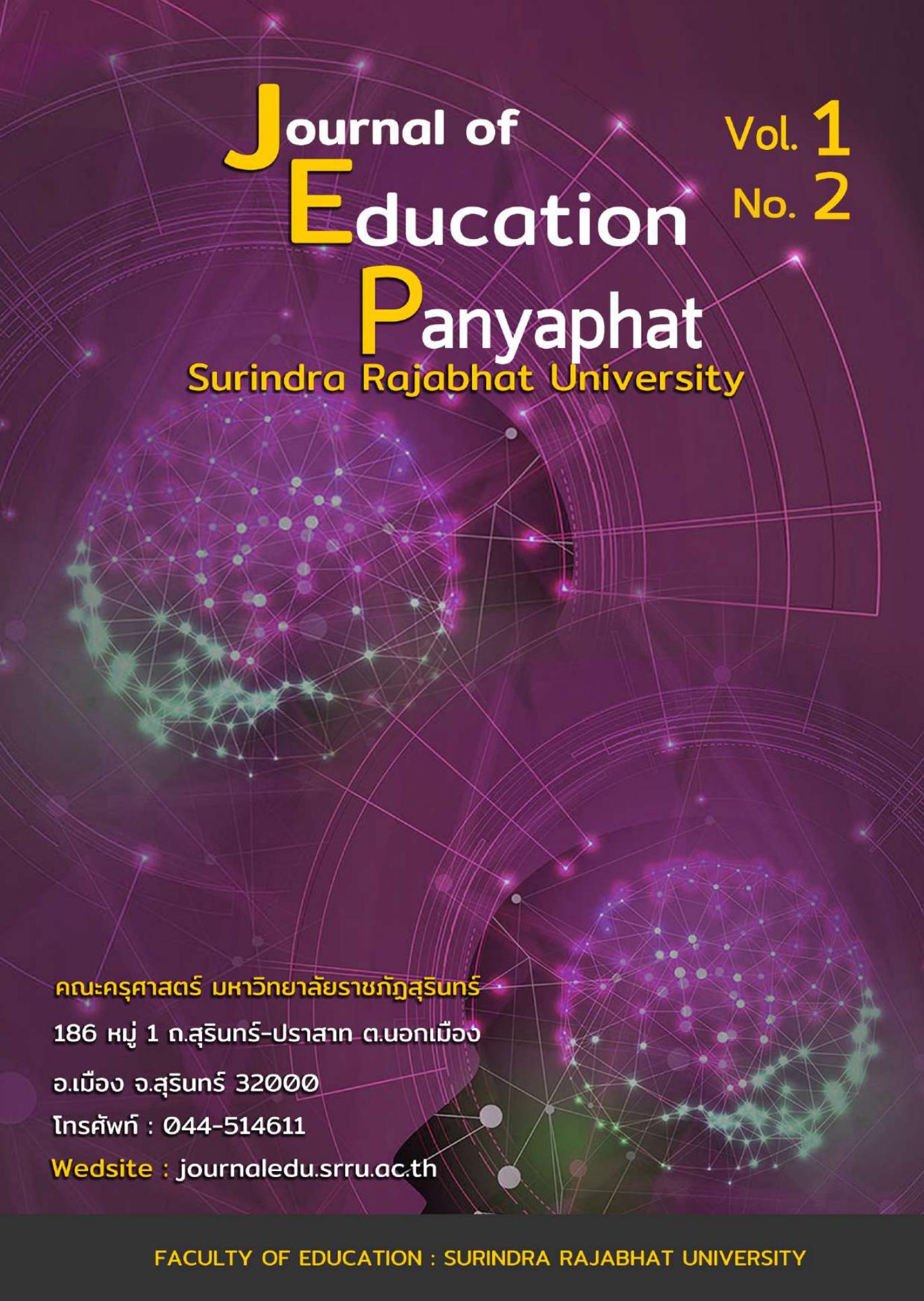
.....

.....

.....

.....

[จำนวนต้นฉบับ ควรมีความยาวอยู่ระหว่าง 10-15 หน้า
โดยนับรวมตาราง รูปภาพ แผนภูมิ และเอกสารอ้างอิง]

Journal of
Education
Panyaphat
Surindra Rajabhat University

Vol. **1**
No. **2**

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

186 หมู่ 1 ถ.สุรินทร์-ปราสาท ต.นอกเมือง

อ.เมือง จ.สุรินทร์ 32000

โทรศัพท์ : 044-514611

Website : journaledu.srru.ac.th